

主は生きておられる
伝道生涯六十年の恵み

Herra elää

Ei'ichi Itoo

伊藤栄一

HERRA ELÄÄ

Pastori Ei'ichi Itoon elämänkerta

Suomennos
Jorma Pihkala

Sisällysluettelo

JOHDANTO.....	5
LAPSUUS JA TIE KRISTUKSEN LUO.....	6
Nuoren herran syösykierre.....	6
Työtä ja iltakoulua.....	7
Työtoverit ja kiusaukset.....	7
Hengellisen laulun vetämänä.....	8
Länsimaalaisen vanhan miehen puhe.....	9
Päätös uskoa Jeesukseen.....	10
Raamattu muutti elämäni.....	11
TYÖKUTSU JA KOULUTUSTA.....	12
Kakutoon seurakuntaan.....	12
Kutsu Herran työhön.....	13
Opiskelu aika Kanseigakuin -yliopistossa.....	14
Pioneerityötä Länsi-Yodogawassa.....	15
Katoon uskoon tulo.....	16
Laajeneva työalue.....	19
Machimoton voittoisa usko.....	21
Parannuksentekoa Hoofun kirkossa.....	23
Itsekannattavaksi seurakunnaksi.....	25
Isekin tie.....	27
Odottamaton sairaus.....	30
KIINANLÄHETYS.....	33
Merkillinen johdatus kiinantyöhön.....	33
Lähetysaarnaja Shimizun tapaaminen.....	35
Velanmaksu lähtöpäivän aattona.....	36
Herra elää.....	39
Työn alku Pekingin japanilaisessa seurakunnassa.....	40
Majuri Kyoozoo Iwain tapaaminen.....	41
Avioliittokysymys.....	44
Rouva Iwain väärinkäsitys.....	47
Kiinalaisten ystävällisyys sodassa hävinnyttä Japania kohtaan.....	53
SHIKOKUN TYÖSTÄ KASAINVÄLISEEN EVANKELIOINTIIN.....	54
Kutsu työhön Tokushimaan.....	54
Pastori Toyohiko Kagawan sanat.....	56
Tutustuminen Tsutsuin perheeseen.....	57
Sumiko Ogasawaran tie.....	59
Hellittämätön rukous.....	64
Kamojimasta Wakimachiin.....	67
Rouva Shigemi Kawashitan taistelu.....	68
Ikedan evankelioinnin alku.....	72
Kristillinen avioliitto.....	74
Uskollisuutta myös vastoin käymisissä.....	78
Pioneerityötä Tosassa, Sadamitsussa ja Länsi-Tokushimassa.....	82

<u>Suomalainen lähetyssaarnaaja Pihkala.....</u>	<u>87</u>
<u>Ichi Aben vuoteen vieressä.....</u>	<u>90</u>
<u>Julistustyötä eri puolilla maailmaa.....</u>	<u>93</u>
<u>Sillan rakentamista.....</u>	<u>94</u>
<u>Uskollinen rukous.....</u>	<u>99</u>
<u>Siunatut häät.....</u>	<u>102</u>
<u>ARKISISTA TYÖTAVOISTANI.....</u>	<u>105</u>
<u>Evangeliumin suora julistaminen ja luottamus Jumalan Sanaan.....</u>	<u>105</u>
<u>Sairaanakin Herran kanssa.....</u>	<u>107</u>
<u>Henkilöuutiset ja kirjeenvaihto.....</u>	<u>110</u>
<u>Uusia ihmisiä rakkauden piiriin.....</u>	<u>111</u>
<u>Käynti pastori Itoon kuolinvuoteen äärellä.....</u>	<u>114</u>
<u>SUOMENTAJAN JÄLKIKIRJOITUS.....</u>	<u>115</u>

JOHDANTO

Japanin protestanttinen lähetyshistoria on varsin lyhyt. Kun amerikkalaiset sotalaivat pakottivat 250 vuotta muusta maailmasta lähes täydellisessä eristyksessä eläneen maan avaamaan satamansa 1800-luvun puolessa välissä, pääsivät ensimmäiset lähetyssaarnaajat maahan. Mutta vuosisataiset kristinuskoon suunnatut kielteiset asenteet - ulkomaalaisten vaarallisena uskontona, jonka nimissä pyrittiin levittämään läntistä siirtomaavaltaa, eivät vähällä hälventyneet. Vaikka 1870-luvulta vuosisadan vaihteeseen Kristuksen evankeliumi savuttikin yllättävän laajaa vastakaikua, militarismin ja nationalismin nousun myötä kristityt joutuivat jälleen ahtaalle aina sodan aikaisiin vainoihin ja marttyyriuteen saakka. Täysi uskonnonvapaus maassa saavutettiin vasta tyynen meren sodan päätyttyä Japanin antautumiseen 1945.

Tänäkään päivänä kristittyjen määrä Japanissa jää alle prosentin maagisen rajan - mikä on todella vähän verrattuna esimerkiksi Korean lähetyshistoriaan, joka on japanilaistakin lyhempi. Silti Japanin kirkosta on noussut useita kansainvälisesti tunnettuja ja tunnustettuja hengellisiä voimahahmoja. Heistä tunnetuimpia lienevät ei-kirkko -liikkeen perustaja Uchimura Kanzoo ja laajasta kristillis-sosiaalisesta toiminnastaan tunnettu pastori Toyohiko Kagawa.

Sodan jälkeisen ajan merkittävimpiä evankelistoja maassa ja myös kansainvälisessä Raamattu-uskoisten tunnustustenvälisessä liikkeessä tunnustettuja johtajia olivat aktiivisesti toimineet miehet kuten radiopastori Akira Hatori ja evankelista Kooji Honda. Heidän varjoonsa on jäänyt joukko muita merkittäviä evankelistoja ja pastoreita. Eräs heistä on pastori Ei'ichi Ito, jonka elämäntyö kattaa 1930-luvun vaikeat vuodet Japanissa, sodanaikaisen 7-vuoden lähetystyön Kiinassa, sodan jälkeisen laajan pioneerityön Shikokun saaren Tokushiman läänissä ja vuoden 1970 jälkeen laajan kiertävän julistustyön ei vain kaikkialla Japanissa vaan myös Taiwanilla, Hawajilla, Yhdysvalloissa ja Euroopassa. Suomessakin pastori Ito kävi kolmeen otteeseen kiertäen eri pulilla maata yhteensä lähes kolmen kuukauden ajan. Evankelistan armolahjalla varustettu Ito etsi aina yhtä ihmistä voidakseen voittaa hänet Kristuksen rakkauden valtakuntaan. Samalla hän työskenteli voimakkaasti nimenomaan uusien seurakuntien perustamiseksi. Elämänsä aikana hän antoi merkittävän panoksen ainakin 17 eri seurakunnan syntyyn Japanissa ja Kiinassa.

Tokion suuren maanjäristyksen 1923 vaikutukset elämässään kokenut pastori Ito pääsi vanhurskasten lepoon pian Koben rajun maanjäristyksen jälkeen 9.2.1995 rikkaan lähes 91 ikään ulottuneen taipaleen jälkeen.

Herra elää -kirja ilmestyi Japanissa vuonna 1988 juhlaan, jossa toisaalta iloittiin hänen aloittamansa Kamojiman seurakunnan 40-vuotisjuhlia ja toisaalta hänen toimimistaan 60 vuotta pastorina. Kirja perustuu hänen äänitettyyn haastatteluunsa vuonna 1986 ja siksi sen muoto on minä -muodossa tapahtuvaa kerrontaa. Vuonna 1989 ja 1990 Ito kertoi useista työssään kohtaamista ihmisistä ja heidän elämäntarinoistaan. Niitä on li-

sätty sisällytetty alkuperäisen tekstin lomaan. Liitteessä on joitakin hänen elämänsä haastattelun jälkeisiin vuosiin liittyviä tapahtumia.

LAPSUUS JA TIE KRISTUKSEN LUO

Nuoren herran syöksykierre

Olen kotoisin keski-Japanista Mie-läänistä, joka sijaitsee Nagoyan suurkaupungin länsipuolella. Synnyin 5.2.1904 isäni Eizaburon ja äitin Yoshin nelilapsisen perheen vanhimpana poikana. Kolmesta pikkuveljestäni vanhin kuoli jo 38-vuotiaana ja nuorin kaatui Kiinassa 1944. Vain Masakatsu on yhä elossa.

Isäni omisti pienen hiilikaivosyrityksen Aichin läänissä. Perheemme taloudellinen toimeentulo oli näin ollen varsin hyvä. Vuosisadan alun japanilaiset elivät yleensä hyvin köyhissä oloissa. Siihen nähden perheemme elintaso oli korkea, ja ilmapiiri oli lämmin. Naapuristo ja yrityksen työntekijät osoittivat suurta arvontoa vanhempiani kohtaan.

He hemmottelivat myös minua ja kutsuivat minua "nuoreksi herraksi". Ei ole siis ihme, että sydämessäni alkoivat itää ylpeyden ja ylemmydentunnon siemenet:

- Minä se jotain olen ja minun perheeni on muita parempi.

Aloin pitää itsestään selvänä, että muut palvelisivat meitä ja että meidän tehtävämme olisi jakaa käskyjä. Silloinen japanilainen yhteiskunta piti käskijää arvokkaampana kuin palvelijaa. Tämä ajattelu ruokki ylpeyttäni.

Mutta sen vuoden tammikuussa, jona täytin 15 vuotta, isäni liikeyritys ajautui taloudellisiin vaikeuksiin, jotka johtivat konkurssiin. Kertaheitolla perheemme suistui köyhyyden kuiluun. Se oli todella nöyryyttävää varsinkin, kun en siihen mennessä ollut tiennyt mitään puutteesta ja kurjuudesta. Olin elänyt ihmisten imartelujen keskellä, mutta nyt yhtäkkiä päivittäisen ravinnon hankkiminenkin tuotti vaikeuksia. Saimme tuntea, miltä nälkä maistui.

Vararikon myötä hävisivät kuin tuhka tuuleen kaikki ystävälliset ja avuliaat ihmiset, joita ennen oli parveillut kotonamme. Kukaan ei enää halunnut vaihtaa sanaakaan kanssamme. Kadulla vastaan tullessaan he eivät olleet näkevinäänkään meitä. Ainoita ahkeria vierailijoita kodissamme olivat ulosottomiehet.

Vanhempani eivät olleet kristittyjä vaan shintolaisia. Heille tämän maailman tavaran ja etujen tavoittelu, mammonan palvonta oli pääasia. Päivät päästään he valittelivat ja itkivät kohtaloaan. Perheriidat lisääntyivät ja kodin ilmapiiri muuttui nopeasti synkän ahdistavaksi.

Työtä ja iltakoulua

Kansakoulun kuusi vuotta olin terve kuin "pukki" enkä ollut päivääkään poissa koulusta. Sain aina luokan parhaat numerot ja olin opettajien suosikki. He odottivat, että jatkaisin keskikouluun, lukioon ja aina yliopistoon saakka. Itsekin elätin toivetta päästä opiskelemaan yliopistossa. Kun isäni yritys oli nyt tehnyt vararikon ja olimme joutuneet köyhyyteen, tulevaisuuden unelmat murskaantuivat. Surin, ettei minulla olisi enää taloudellisia mahdollisuuksia käydä kouluja. Olin epätoivon partaalla, mutta muistin silloin erään sananlaskun, joka meille oli opetettu koulussa etiikan tunnilla:

- Kärsimys tekee sinusta jalokiven.

Köyhtymisemme ei olisi meille onnettomuudeksi, vaan sitä varten, että sen kautta jalostuisimme kuin hiotuiksi timanteiksi. Päätin voittaa kurjat olosuhteet menemällä töihin ja opiskelemalla siinä ohessa.

Eräs isäni tuttava järjesti minut töihin pieneen tehtaaseen, joka valmisti vientituotteita. Työntekijöitä oli noin 30. Siihen aikaan ei ollut työaika- eikä työsuojelulakeja, joten jouduimme työskentelemään ahtaissa tiloissa aamuvarkaisesta ilta myöhään mitättömän pienellä palkalla. Pettymykset seurasivat toisiaan. Tein ensi kertaa elämässäni ruumiillista työtä. Sain yllin kyllin tuntea nahoissani työn ankeutta.

Työnantajani antoi minulle kuitenkin luvan käydä yksityistä, nykyistä iltalukiota vastaavaa koulua kuudesta yhdeksään iltaisin. Se herätti minussa jälleen toivon, että voisin valmistua jostakin hyvästä yliopistosta kunnon kansalaiseksi.

Mutta en ollut ottanut huomioon, että olisin iltaisin hyvin väsynyt päivän työstä. Opintoni eivät edistyneet odotetusti. Nukahtelin usein tunneilla ja sain moitteita opettajilta. Vähitellen aloin kyllästyä koko koulunkäyntiin.

Eräs japanilainen sananlasku kuuluu:

- Romahdus ja kyynelten kastelemat paidan hihat opettavat tuntemaan ihmisen sydämen syvyydet.

Niin kauan kun on menestystä ja myötäkäymistä, ihmiset imartelevat, mutta kun onni kääntyy, kukaan ei enää piittaa eikä välitä. Joutuessaan kokemaan ahdistusta päivät päästään oppii näkemään, miten kylmä ja piittaamaton on ihmissydän ja pettevä ihmisapu. Tätä sain maistaa 15-vuotiaana.

Menetin lopulta elämänhaluni. Tunsin kipeästi, ettei maailmassa, jossa raha sanelee kaiken, ole sijaa eikä toivoa varattomalle. Työ alkoi tuntua vastenmieliseltä, opiskelu menetti mielenkiintonsa ja rupesin laiminlyömään tehtäviäni.

Työtoverit ja kiusaukset

Työpaikalta ei löytynyt yhtään koulunkäynyttä eikä vakavamielistä toveria. Kaikille työntekijöille raha oli elämän pääsisältö. Aamusta iltaan puheenaiheet liikkuvat likaisissa

naisjutuissa. Heidän suissaan soivat iskelmät tai pikemminkin renkutukset, jotka pelkäs-
tään saastuttivat mieltä. Jouduin monenlaisiin kiusauksiin. Kun saimme vähäisen kuu-
kausipalkkamme, vanhemmat työtoverit houkuttelivat minua mukaansa ryyppäämään
heidän kanssaan, tupakoimaan ja naisseikkailuihin. Koska olin menettänyt elämänhalu-
ni ja toivoni, olin usein hyvin vähällä sortua noihin kiusauksiin.

Vuoden 1920 syyskuun 27. päivän iltana lähtiessäni kotoa annoin vanhempieni ymmär-
tää meneväni tavan mukaan iltakouluun, mutta matkalla päätinkin mennä kaupungille
huvittelemaan. Olin usein ennenkin jäänyt luvatta koulusta pois ja mennyt elokuviin, mil-
loin minulla vain oli rahaa siihen. Petin vanhempiani ja itseäni, vaikka tiesin hyvin, että
paljastuminen veisi asiat entistäkin surkeampaan jamaan. En kuitenkaan kyennyt luopu-
maan vaarallisesta leikistäni.

Hengellisen laulun vetämänä

Sinä iltana olisin halunnut mennä elokuviin, mutta - kun nyt asiaa ajattelen - kaikeksi on-
neksi minulla ei ollut ropoakaan rahaa. Siksi menin kaupungille maleksimaan ajan tap-
pamiseksi yhdeksään asti, jolloin iltakoulun tunnit loppuisivat.

Asuin Nagoyassa, yhdessä Japanin suurimmista kaupungeista. Kävelin keskustan kor-
keiden rakennusten reunustamia katuja. Kulkiessani kahden kerrostalon väliin jääneen
verrattain kookkaan japanilaistyyppisen asuinrakennuksen ohi kuulin sisältä laulun ään-
tä. Jokin laulussa veti minua puoleensa. Koska olin juuri sillä hetkellä epätietoinen siitä,
miten viettäisin aikani, ajattelin, että katsotaanpas, mitä tuolla mahtaa tapahtuu ja astuin
ovesta sisään.

Meneillään oli kristillinen evankelioimiskokous. En ollut milloinkaan käynyt kristillisessä
kirkossa, en kuullut ainoatakaan saarnaa enkä virttä puhumattakaan siitä, että olisin
nähty Raamattua. En siis ymmärtänyt, mistä oli kyse, mutta uteliaisuuttani puikahdin
takimmaiselle penkille ja jäin istumaan ja seuraamaan tapahtumien kulkua. Jos olisin
tiennyt, että kysymys oli kristillisestä tilaisuudesta, en todennäköisesti olisi sinne men-
nyt, sillä pienestä pitäen oli kuullut, että "jaso" (kristinuskon haukkumanimi) oli huono,
ulkomaalaisten uskonto, joka ei kuulu japanilaisille.

Koolla oli 40-50 ihmistä. Katsellessani heidän kasvojaan silmiini pisti heti, miten valoisa
ja rauhallinen ilme heillä oli. Omat kasvoni olivat synkät. Niistä kuvastivat tyytymättö-
myys, levottomuus ja katkeruus, jotka täyttivät olemukseni. Työpaikallanikin minua moi-
tittiin usein synkyydestä, ainaisesta valittelusta ja vastenmielisestä asenteestani kaik-
keen. Itsekin tiesin, että minulla oli synkät ja tyytymättömät kasvot, jotka kuvastivat sy-
dämeni ja synnin pimeyttä. Siksi hämmästyin ihmisiä, jotka lauloivat puhdas, valoisa ja
onnellinen ilme kasvoillaan.

Suljin silmäni ja kuuntelin heidän lauluaan. En ymmärtänyt laulujen runokieltä enkä nii-
den sisältöä. Ihmettelin vain laulajien kasvojen puhtautta. Olinhan kuullut vain työpaik-

kani rivoja iskelmiä. Kaunis laulu rauhoitti mieltäni ja minusta tuntui, kuin se olisi puhdistanut likaista sydäntäni. Istuin silmät kiinni. Minun tuli hyvä olo. Liikutuin syvästi.

Länsimaalaisen vanhan miehen puhe

Laulun loputtua kokouksen juontaja alkoi rukoilla. En ollut kuullut sellaista rukousta milloinkaan aiemmin. Se erosi suuresti niistä rukouksista, joita japanilaiset rukoilevat buddhalais- ja shinto -temppeleissä. Rukoilija aivan kuin keskusteli jonkun läsnä olevan kanssa. Sen jälkeen hän ilmoitti, että illan puhe tulisi käsittelemään Jumalan armoa, ja esitteli puhujan.

Minun viisitoistavuotiaan silmissäni puhuja näytti suunnilleen isoisäni ikätoverilta. Kaiken lisäksi hän oli länsimaalainen. En ollut koskaan aikaisemmin kuullut ulkomaalaisen puhuvan. Myöhemmin sain kuulla, että hän oli Kinjoo -oppilaitoksen perustaja tohtori E.H. McAlpine. Tämä lähetyksen ylläpitämä arvostettu oppilaitos käsitti tyttöjen keskekoulun, lukion ja naisyliopiston. McAlpine oli hyvin pitkä mies. Hämmästyin, että joku ulkomaalainen osasi puhua kieltämme ja aloin kuunnella tarkkaavaisesti.

- Hyvää iltaa, olen iloinen, kun olette kokoontuneet tänne. Tänä iltana puhun teille Jeesuksesta Kristuksesta.

Kuulin ensi kertaa elämässäni nimen Jeesus Kristus. En tiennyt, että sen nimistä henkilöä oli koskaan ollut olemassakaan.

- Jeesus Kristus syntyi 2000 vuotta sitten tähän maailmaan. Mutta minkä tähden Hän tuli? Kuulkaamme se Hänen omasta sanastaan. Eläessään maan päällä Hän sanoi itsestään näin: 'Minä olen maailman valkeus. Joka minua seuraa, se ei pimeydessä vaela, vaan hänellä on oleva elämän valkeus'.

Tohtori McAlpine ja avasi Raamattunsa tämän Johanneksen evankeliumin 8. luvun 12. jakeen kohdalta ja luki sen japaniksi.

En ymmärtänyt sanojen sisältöä, mutta sitten hän jatkoi:

- Jeesus Kristus tuli valoksi tähän maailmaan. Hän tuli tuomaan maailman kaikkia ihmisiä varten valon, sydämiä valaisevan todellisen valkeuden. Vaikka ihminen nyt eläisi kuinka synkässä pimeydessä tahansa, ottamalla Jeesuksen vastaan sydämeensä ja Jeesuksen rakkauden voimasta uskomalla Jumalan armoon hän voi päästä elämään valossa ja pelastua valon lapseksi. Jeesus ei tullut kutsumaan ja pelastamaan tämän maailman mahtavia ja erinomaisia ihmisiä, vaan syntiensä tähden pimeydessä kärsiviä, huonoja. Hän tuli pelastamaan heidät synnin pimeydestä Jumalan valkeuden lapsiksi, pahan vallasta uusiksi ihmisiksi. Sitä varten Jeesus tuli.

Sanat koskettivat minua syvästi. Tiesin nimittäin olevani pimeyden lapsi. Köyhyyden kuopassa ja toivottomana koin olevani huono, kelvoton ihminen. Elin päivät päästään kiroten yhteiskuntaa, ihmisiä ja jopa vanhempiani. En piitannut työnteosta enkä koulunkäynnistä. Olin kulkemassa synnin tietä yhä synkempään pimeyteen. En uskonut,

että mikään tai kukaan voisi minua auttaa. Mutta Jeesus olikin tullut muuttamaan uudeksi juuri minunlaisten onnettomien ihmisten elämän. Jeesus oli tullut maailmaan pelastamaan toivottomia ihmisiä. Hämmästyneenä kuuntelin puhetta yhä tarkkaavaisemmin.

Päätös uskoa Jeesukseen

- Pian tulee jouluku. Jouluku iloitsemme siitä, että Jeesus tuli tähän maailmaan todistuksena Jumalan elävästä rakkaudesta meitä kohtaan. Toivoisin, että te, hyvät kuulijat, ottaisitte Jeesuksen vastaan sydämiinne ja voisitte viettää tänä vuonna todellista jouluku, julistaja jatkoi.

Japanissa ollaan yleisesti sitä mieltä, että kristillinen julistus on ensikertalaiselle hyvin vaikeatajuista, mutta minä ymmärsin tuon iäkkään julistajan sanoman heti sinä iltana. Sydämeni avautui ymmärtämään, että Jeesus oli tullut pelastamaan minut sellaisena kuin olin. Jumala antoi sydämeeni uskon Jeesukseen ja tulin pelastuksesta osalliseksi tässä elämäni ensimmäisessä kristillisessä kokouksessa.

Puhe päättyi yhteiseen rukouskehotukseen. Kun kaikki kumarsivat pänsä, minäkin tein niin. Mietin, millainen rukous olisi tällä kertaa. Mutta lähetyssaarnaaja sanoikin:

- Ennen kuin rukoilemme, haluaisin kysyä, onko täällä tänä iltana ketään, jolla ei ole todellista iloa ja sydämen rauhaa. Onko ketään, joka huolimatta siitä, että haluaisi elää hyvää ja puhdasta elämää, joutuu päivittäin viedyksi yhä syvemmälle pimeyteen ja pahaan, mutta haluaisi saada todellisen pelastuksen ja avun? Jos täällä on joku tällainen ihminen, nostakoon hän kätensä merkiksi. Haluan rukoilla hänen puolestaan, että Jeesus pelastaisi hänet ja vuodattaisi häneen oman elämänsä.

Minusta tuntui kuin päälleni olisi yhtäkkiä heitetty sangollinen kylmää vettä. Pelästyin pahanpäiväisesti:

- Miten tämä mies voi tietää minun elämäni asiat ja sydämeni tilan noin hyvin? Onko joku kertonut hänelle minusta? Hänhän puhuu selvästi minusta!"

Sisimmässäni huusin samalla:

- Olen saastainen, olen syntinen ihminen, pimeydenlapsi. Rukoilkaa puolestani!

Mutta en kuitenkaan uskaltanut nostaa kättäni, koska ympärilläni oli paljon muita. Mutta puhuja toisti lämpimän kehotuksensa vielä pari kertaa. Lopulta päätin:

- Turha minun on yrittää salailla itseäni. Hänhän tietää jo kaiken. Otan tänä iltana Jeesuksen vastaan. Pyydän, rukoilkaa puolestani!

Nostin käteni. Silloin julistaja tuli ja pani kätensä pääni päälle ja rukoili puolestani.

Tämä tapahtui siis 27.9.1920 ollessani viisitoistavuotias. Minua kehoitettiin aloittamaan kirkossakäynti läheisessä Japanin Metodistikirkon Nagoyan keskusseurakunnassa. Seuraavasta sunnuntaista lähtien aloin käydä kirkossa. Osallistuin säännöllisesti jumalanpalveluksiin ja sunnuntai-illan evankelioimiskokouksiin.

Raamattu muutti elämäni

Ensimmäisten kolmen viikon aikana käytin kokouksissa kirkon Raamattuja ja laulukirjoja. Halusin kuitenkin kirjoittaa muistiinpanoja Raamattuun ja alleviivata punakynällä puhuttelevia kohtia, joten ostin pienillä säästöilläni oman Raamatun ja laulukirjan.

Seurakunnan vanha pastori Masa'aki Sugihara neuvoi minua joka arkiaamuna lukemaan yhden luvun Uutta ja yhden Vanhaa testamenttia, ymmärsin lukemaani tai en, rukoilemaan ja sitten aloittamaan päivän työt ja opinnot. Illalla nukkumaan mennessäni minun piti kiittää kuluneesta päivästä, tunnustaa syntini ja pyytää Herraa antamaan ne anteeksi ja nukkua sitten levollisesti.

Tein niin kuin hän oli sanonut. Päivittäisessä raamatunluvussani lähdin liikkeelle 1. Moosoksen kirjan ja Matteuksen evankeliumin alusta. Koska kristillinen kirkko ja Raamattu olivat minulle entuudestaan täysin vieraita, lukemassani oli paljon sellaista, mitä en ymmärtänyt. Muistin kuitenkin pastorin sanat:

- Lue säännöllisesti, vaikka et ymmärtäisikään kaikkea!

Ja tein niin.

Jatkettuani kirkossa käyntiä pari kolme kuukautta alkoi työ ja koulunkäynti maistua paremmalta. Olosuhteet eivät kyllä muuttuneet. Olimme yhä köyhiä ja jouduin edelleen käymään iltakoulua. Mutta se ei enää katkeroittanut mieltäni. Aloin huomata, että oli itse asiassa hyödyllistä käydä työssä ja opiskella saman aikaisesti. Elämä alkoi tuntua mielekkäältä, rohkaistuini ja uusi toivo alkoi sarastaa. Sain Jeesukselta voimaa työntekoon ja opiskeluun.

Eräänä iltana, kun tulin koulusta kotiin, isäni kutsui minut luokseen. Isät olivat noihin aikoihin Japanissa melkoisia patriarkkoja, joten hiukan aralla mielellä istuuduini hänen eteensä.

- Eiichi, sinä olet viime aikoina muuttunut, hän aloitti.

Kun ihmettelin, mikä minussa oli muuttunut, hän jatkoi:

- Kasvojesi ilme on muuttunut valoisammaksi. Ennen olit aina synkännäköinen. Lisäksi nykyään sanot usein kiitos ja pyydät anteeksi. Mikä sinut oikein on muuttanut? Mitä teet ja mitä opiskelet tätä nykyä?

Hämmästyin, sillä itse en ollut huomannut mitään erikoista muutosta arkielämässäni kotona. Mutta isäni oli havainnut sen ja iloitsi, kun synkkyyteni oli vaihtunut valoisuudeksi, tyytymättömyyteni kiittolisuudeksi ja itsekeskeisyyteni toiset huomioivaksi ja anteeksi pyytäväksi asenteeksi.

Iloitsin kovasti siitä, mitä kuulin. Kun sain ensi kertaa kuulla evankeliumin, tohtori McAlpinehan oli luvannut:

- Jeesus tuli maailmaan muuttamaan pimeyden lapset valkeuden lapsiksi. Hän tuli pelastamaan kelvottomat ihmiset Jumalalle kelpaaviksi.

Iloni johtui siitä, että sain nähdä lupauksen toteutuneen omassa elämässäni. Päätin pyytää kastetta. Pastori Sugihara suoritti kasteen jouluna 1920, kolme kuukautta siitä,

kun ensi kerran olin tullut kirkkoon. Olen todella kiitollinen, että olen saanut vaelttaa uskossa siitä asti. (Kaikkiaan 76 vuotta.)

Korinttolaiskirjeessä luvataan, että "jos joku on Kristuksessa, niin hän on uusi luomus; se, mikä on vanhaa, on kadonnut, katso, uusi on sijaan tullut" (2.Kor. 5:17). Tämä ihme oli tapahtunut minullekin.

Elämästä ei tee onnetonta se, että ihminen joutuu köyhyyteen tai vastoinikäymisiin, vaan se, ettei hänellä ole voimaa voittaa ahdistuksissa ja vaikeuksissa. Ymmärsin, että voittovoima taisteluiden ja vastoinikäymisten keskellä on todellista armoa ja kiitoksen aihe. Sydämeeni pursui uusi toivo. Halusin opiskella yliopistossa lakia tai taloustieteitä ja aloin suunnitella tulevaisuuttani. Unelmani oli poliitikon tai liikemiehen ura.

Silloiset kuukausituloni olivat noin 40 jeniä. Puolet niistä annoin vanhemmilleni perheemme tarpeisiin ja loput 20 jeniä käytin opiskeluihini ja säästöihin yliopisto-opintoja varten.

Vuonna 1924 lopetin työni, muutin Kiotoon ja aloitin siellä yliopistoon valmistavan kurssin. Oikeastaan olisin halunnut opiskella Tokiossa, mutta se oli mahdotonta, sillä edellisenä vuonna 1.9.1923 Kanton alueen suuri maanjäristys, jossa kuoli 148 000 ihmistä, oli tuhonnut monia kouluja. Päädyin näin Kiotoon.

TYÖKUTSU JA KOULUTUSTA

Kakutoon seurakuntaan

Saavuttuani Kiotoon aloin käydä Japanin metodistikirkon Kakutoon seurakunnassa. Seurakunnan pastori Higuchi oli itseoppinut mies, joka ei ollut käynyt teologista seminaaria. Itse asiassa hän ei ollut saanut tilaisuutta käydä muuta kuin kansakoulun. Mutta hän oli hengellisesti hyvin syvälinen mies. Noihin aikoihin Japanin hengelliseen elämään voimakkaasti vaikuttanut englantilainen lähetyssaarnaaja Baxton oli johtanut hänet Herran tielle ja kutsunut hänet sittemmin Japanin evankelioimisliiton evankelistaksi Kakutoon seurakuntaan.

Puheissaan pastori Higuchi teroitti jatkuvasti mieliimme, kuinka tärkeää on kaikissa olosuhteissa luottaa Raamattuun Jumalan Sanana. Meidän tuli tunnustaa, että Jeesus on Herra, ja kuuliaisena jättäytyä kokonaan Herran varaan. Olen syvästi kiitollinen, että hän ohjasi minua rukoilemaan ja aina elämään Jumalan Sanan mukaan.

Aloitettuani opintoni Kiotossa huhtikuussa 1924 kävelin joka sunnuntai aamuvarhain kolmen kilometrin matkan kirkolle pitämään pyhäkoulua. Sitten osallistuin jumalanpalve-

lukseen ja nuorten tilaisuuteen. Iltapäivällä kävimme pitämässä ulkoilmakokouksia, joissa kutsuimme ihmisiä illan evankelioimiskokouksiin. Koko sunnuntaipäivän käytti seurakunnan työhön.

Vaikka olin taloudellisesti varsin tiukoilla opiskellessani työn ohessa, pastori Higuchi rohkaisi minua uhraamaan kymmenykset tuloistani Herran työhön. Sain kokea, miten Herralle antaminen on suuri ilo ja siunaus. Kakutoon seurakunnassa sain myös kokea erityisen läheistä yhteyttä uskonveljien ja sisarten kanssa. Sain viettää rikasta aikaa Kiotossa.

Kutsu Herran työhön

Vuoden 1924 lokakuun eräänä aamuna olin pitämässä aamurukoushetkeä opiskelija-asunnossani. Luin Matteuksen evankeliumista:

"Jeesus kulki ympäriinsä kaikissa kaupungeissa ja kylissä, opetti heidän synagogissaan, saarnasi valtakunnan evankeliumia ja paransi kaikenlaisia tauteja ja vaivoja. Nähdessään kansanjoukot hänen tuli heitä sääli, kun he olivat nääntyneet ja hyljätyt kuin lampaat, joilla ei ole paimenta. Hän sanoi opetuslapsilleen: 'Eloa on paljon, mutta työmiehiä vähän. Rukoilkaa siis elon Herraa, että hän lähettäisi työmiehiä elonkorjuuseensa.'" (Matt. 9:35-38)

Olin ennenkin lukenut tämän kohdan, mutta olin aina ajatellut, että se ei kuulu minulle vaan papeiksi tai evankelistoiksi aikoville. Mutta sinä aamuna Jumala pysäytti minut tämän sanan ääreen. Se alkoi puhua seuraavaan tapaan:

- On paljon ihmisiä, joiden tulisi pelastua, mutta vähän niitä, jotka pelastuvat. Se johtuu työmiesten vähyydestä. Kysymys ei ole siitä, että olisi vain vähän niitä, jotka on määrätty pelastumaan ja paljon niitä, joiden pelastuminen ei ole edes tarpeen. Jumalan tahto on, että jokainen ihmisen pelastuisi uskomalla Jeesuksen evankeliumiin, mutta vain harvat pelastuvat, koska evankeliumin julistajia on liian vähän. Siksi Japanin kirkko ei kasva. Sinun tulee pyytää elon Herraa lähettämään työntekijöitä elonkorjuuseen. Asia koskee sinua. Niin, myös sinun pitää lähteä työhön. Lähe sinä kertomaan Jeesuksen teoista, jotta mahdollisimman moni voisi pelastua!

Näin Jumala puhutteli minua ja jouduin todella ahtaalle. Viivysin pitkää tämän Jumalan sanan edessä ja rukoilin, mutta en kyennyt heti vastaamaan Herralle:

- Tapahtukoon, Jumala, Sinun tahtosi!

Tiesin, että Japanissa pastorien tulot ovat pienemmät kuin muiden ihmisten. Minun velvollisuuteni perheen vanhimpana poikana oli auttaa taloudellisesti perhettäni erityisesti nyt, kun se eli köyhyydessä vararikon seurauksena. Siksi minun olisi mahdotonta ryhtyä papiksi.

Mutta Jumalan sana ei antanut periksi:

- Näistä olosuhteista huolimatta antaudu evankeliumin julistajaksi!

Olin aivan hämmennyksissäni. Rukoilin kauan polvillani ja pyysin Jumalaa taivuttamaan sydämeni kuuliaiseksi Hänen tahdolle. Päätin jäädä koulusta pois ja rukoilla siihen

asti, kunnes voisin vilpittömin mielin vastata myöntävästi Herran kutsuun.

Taistelu Jumalan sanan haasteen edessä jatkui pitkään. En kyennyt tekemään ratkaisua. Vihdoin iltpäivällä saatoin suureksi helpotuksekseni rukoilla:

- Herra, johdata minua tahtosi mukaan. Jos tahdot tehdä minusta evankelistan, jätän taloustieteen ja lain opiskelun ja aloitan opiskelut teologisessa tiedekunnassa.

Kun kerroin asiasta seurakuntamme pastorille, hän ilahtui suuresti. En kuitenkaan lähtenyt heti teologiseen tiedekuntaan, sillä ajattelin, että ihmismieli muuttuu helposti. Minun olisi parasta vielä jatkaa vuosi seurakunnassa maallikkoavustajana. Jos mieleni ei muuttuisi, menisin sitten teologiseen tiedekuntaan.

Jatkoin siksi koulunkäyntiäni vuoden ajan. Palvelin samalla Kakutoon seurakunnassa mitä erilaisimmissa tehtävissä. Opetin pyhäkoulussa. Johdin nuortenpiiriä. Autoin pastoria jumalanpalveluksissa, iltakokouksissa, rukouspiireissä ja katukokouksissa. Toimin niin kuin olisin ollut teologisen seminaarin oppilas seurakuntaharjoittelussa.

Opiskeluaika Kanseigakuin -yliopistossa

Huhtikuussa 1925 aloitin opintoni Kobessa sijaitsevan Kanseigakuin -yliopiston teologisessa tiedekunnassa. Sinne mennessäni en tiennyt mitään teologisista tiedekunnista. Kuvittelin niitä taivaan kaltaisiksi paikoiksi, joihin kokoontui enkeleiden kaltaisia ihmisiä. Odotukseni olivat siis todella suuret.

Ikäväkseni huomasin, että teologinen tiedekunta oli hengellisesti penseä. Siellä ei esiintynyt elävää rukousta eikä evankelioimistoimintaa niin kuin Kakutoon kirkossa, missä olin saanut koulutusta. Tiedekunnan asuntolassa ei liioin pidetty tärkeänä Jumalan pelkoa ja jumalisuuden harjoitusta. Sen opiskelijat eivät eronneet millään tavoin muista opiskelijoista. Koin syvän pettymyksen ja minulle tuli kiusaus jättää koko teologian opiskelu. Tämän asian kanssa kipuilllessani ja rukoillessani Herra puhui minulle:

- Teologian opiskelu ei ole asia, joka aloitetaan tai lopetetaan hetken tunteiden varassa. On tärkeää, että opit olemaan minun todistajani sellaisissakin oloissa, jotka eivät sinua miellytä. Älä riipu ihmisissä. Ratkaisevaa on, että elät henkilökohtaisesti minun kasvojeni edessä rukoillen ja Raamattua tutkien.

Näin Jumala armossaan rohkaisi minua jatkamaan teologisia opintojani.

Kolmantena yliopistovuotenani Amerikan Eteläisen metodistilähettyksen Japanin esimies, tohtori J.H.Mayers kutsui minut osapäivätyöhön. Tehtäväni liittyivät japaninkieleen. Minulle maksettiin siitä 30 jeniä kuukaudessa palkkiota. Koska varsinaiset opintoni tapahtuivat stipendin varassa, saatoin lähettää koko summan suoraan kotiini. Vaararikon jälkeen isäni voimat olivat ehtyneet, eikä hän pystynyt käymään töissä. Kotona oli vielä kaksi pikkuveljestäni, joiden oppikoulunkäyntiä varten rahat olivat tuiki tarpeen.

Vuonna 1928 J.Y..Mayers kertoi minulle, että Yhdysvallat oli joutunut lamaan, joka vai-

kutti myös lähetyksen talouteen. Näin ollen hänen olisi pakko katkaista työsuhteeni, koska hän ei enää kyennyt maksamaan minulle henkilökohtaisista varoistaan 30 jeniä kuussa. Selitin hänelle, että minun pitäisi lähettää vielä vähintään kahden vuoden ajan rahaa kotiini, jotta veljeni voisivat jatkaa oppikoulussa. Mietittyään hetken tohtori kertoi, että hänellä oli Osakan Länsi-Yodogawassa kotikokouksia, jotka hän voisi luovuttaa minun vastuulleni. Riittäisi, kun kävisin vaikkapa vain kerran viikossa pitämässä kokouksen. Siinä tapauksessa hän voisi maksaa lähetyksen pioneerievankelioimistililtä minulle edelleen 30 jeniä kuussa. Otin tarjouksen kiitollisena vastaan.

Pioneerityötä Länsi-Yodogawassa

Matka kahdella junalla Kooben kaupungista Länsi-Yodogawaan kesti siihen aikaan puolitoista tuntia. Sunnuntaiaamuisin nousin siksi varhain, menin ja pidin pyhäkoulun, jumalanpalveluksen ja iltakokouksen Länsi-Yodogawassa. Palasin sitten asuntolaan saman matkan ja olin perillä keskiyöllä. Jumalan armosta sydämessäni paloi into julistaa evankeliumia. Ennen iltakokousta menin joskus yksinkin kadulle pitämään kutsukokousta. Japanilaiseen tapaan löin rumpua herättääkseni ohikulkijoiden huomion ja lauloin kovalla äänellä virttä: "Katso ristiinnaulittua Herraa Jeesusta!" Kuulutin, kutsuin ja keräsin ihmisiä kokoukseen.

En muista, mitä opiskeluaikani puhuin kokouksissa, mutta joka tapauksessa niihin tuli aina paljon ihmisiä. Pelkästään vuoden 1928 aikana tuli uskoon ja kastettiin 28 veljeä ja sisarta. Koska olin vasta teologian opiskelija, en voinut itse kastaa, vaan esimieheni, tohtori Mayers, suoritti kasteet. Uskoon tulleista voitiin heti muodostaa uusi seurakunta.

Katoon uskoon tulo

Oli lokakuinen sunnuntai-ilta Länsi-Yodogawan seurakunnassa, jonka kokoustila oli tavallisen japanilaisen talon yläkerrassa. Evankelioimiskokous oli päättymässä. Kun osanottajat olivat palaamassa koteihinsa, kiinnitin huomioni rotevaan 27 -vuotiaaseen mieheen, joka oli ensi kertaa mukana. Viilenevästä syysillasta huolimatta miehellä oli päälleen vain kevyt kesäasu. Hän näytti palelevan, koska talossa ei ollut vielä lämmitystä. Esittelin hänelle seurakunnan toimintaa ja toivotin hänet tervetulleeksi keskiviikkoillan rukoukokoukseen. Silloin mies sanoi:

- Pastori, minulla olisi hiukan kysyttävää. Olisiko minunkin mahdollista pelastua? En tullut tänne siksi, että olisin tiennyt täällä pidettävästä kokouksesta.

Kirkko sijaitsi aivan Osakan läpi virtaavan Yodogawa-joen tuntumassa.

- Itse asiassa lähdin asunnoltani päättääkseni päiväni hyppäämällä jokeen. Mutta kun silloilla liikkui vielä ihmisiä, päätin odottaa myöhempään. Aikaa tappaessani kuljin tästä ohi. Kuulin täältä laulua ja luin alhaalta, että kuka tahansa on tervetullut. Siksi nousin tänne ylös. Kuunnellessani puhetta ymmärsin, että Jeesus voisi ja haluaisi pelastaa ket tahansa. Voisinko minäkin vielä pelastua?

- Kyllä sinä voit pelastua. Jos vilpittömästi kuuntelet ja noudatat Jeesuksen sanaa, sinä pelastut eikä sinun tarvitse tehdä itsemurhaa. Kun menet lääkäriin ja hän pyytää sinua avaamaan suusi, avaatko sen, vai pidätkö sen kiinni.

- Totta kai avaan sen.

- Jos lääkäri määrää sinulle lääkettä, käytätkö sitä ohjeiden mukaan.

- Tietenkin.

- Nuorena minäkin jouduin epätoivon valtaan ja harkitsin itsemurhaa, mutta kun kuulin Jeesuksen sanan ja seurasin Hänen kutsuaan, sain uuden elämän. Miksi muuten aiot ottaa henkesi?

- Tänään on lokakuun 27. päivä. Ellen 31. päivään mennessä saa jostain hankituksi useita kymmeniä tuhansia jenejä, en ainoastaan saa potkuja työpaikastani, vaan joudun aivan varmasti velkavankeuteen.

- Olet siis ottanut velkaa enemmän kuin kykenet maksamaan takaisin.

- Niin.

- Mihin tarkoitukseen olet rahat lainannut?

- Rahani ovat menneet viinaan ja naisiin.

Niin mies, Katoo nimeltään, kertoi tarinansa. Hän oli kotoisin Miyazakin läänistä Kyuushuun saarelta. Hänen isänsä oli kuollut varhain ja äiti oli kasvattanut hänet ja hänen sisarensa. Kouluaikana hän eli hyvää elämää. Sitten hän joutui armeijaan ja menestyi siellä hyvin. Kotiuttamisjuhlissa tarjoihtiin viinaa ja sitten juhlan jälkeen pari kolme ystävää houkutteli:

- Sinusta on tullut nyt mies. Ei se ole mies eikä mikään, joka ei ole naisissa käynyt. Humalan rohkaisemana mies lähti toveriensa kanssa bordelliin. Tästä yhden illan lankeemuksesta alkoi kierre. Päivät hän kävi töissä, mutta iltaisin ravintolat ja ilotalot alkoivat vetää puoleensa. Rahapulaansa hän kiersi kaikki sukulaisensa, ystävänsä ja tuttavansa lainaamassa heiltä rahaa. Lopulta hän maineensa meni. Mitä enemmän häntä varoitettiin, sitä syvemmälle hän sortui. Sukulaiskokous kehotti häntä lähtemään jonnekin uudelle paikkakunnalle ja aloittamaan uuden elämän siellä. Kolme vuotta sitten hän oli siksi tullut Osakaan töihin erääseen suureen alumiinitehtaaseen.

- Kuinka suuri on kuukausipalkkasi, kun kolmessa vuodessa olet taas joutunut noin pahaan velkakierteeseen?"

-120 jeniä.

Silloiseen palkkatasoon verrattuna summa oli erittäin korkea. Pastorin palkka oli vain 30 jeniä.

- Miten ihmeessä voit noin kovalla palkalla joutua velkakierteeseen?"

- Jos kuussa ansaitsee 120 jeniä, mutta käyttää yli 200 jeniä, niin kuussa menee 100 jeniä pakkasen puolelle. Vuodessa se tekee 1200 jeniä.

Kun lisäksi korkea korko löi päälle, hänen velkansa olivat nousseet 25.000 jeniin. Summa oli niin suuri, että sen koroilla olisi elänyt työtä tekemättäkin.

- Olen ollut pari päivää töistä poissa ja kiertänyt kaikki mahdolliset paikat, joista saisin lisää rahaa. Mutta kukaan ei enää halua minua auttaa. Eräs velkojistani on uhannut haastaa minut oikeuteen, ellen palauta hänelle rahoja 31. päivään mennessä. Se tietää velkavankeutta. Minulla ei ole paikkaa minne mennä. Mistään ei löydy apua. Siksi päätin tänään lopettaa elämäni tuohon jokeen. Mutta kerroit, että Jeesus tuli pelastamaan kaikki ja kaikenlaiset ihmiset, jotka tulevat Hänen tykönsä, tunnustavat syntinsä ja tekevät parannuksen. Sanat *kaikki ja kaikenlaiset* osuivat sydämeeni. Tarkoittaako se todella myös minunlaistani ihmistä? Voiko tällainen ihminen, joka on joutunut velkojensa vuoksi itsemurhan partaalle pelastua?

Olin sinä iltana puhunut tekstistä:

"Tulkaa minun luokseni, kaikki työn rasittamat ja raskautetut, niin minä annan teille levon. Ottakaa minun ikeeni päällenne ja oppikaa minusta, sillä minä olen sävyisä ja nöyrä sydämeltä. Niin te saatte levon sielullenne. Minun ikeeni on näet sopiva, ja minun kuormani on kevyt." (Matt. 11:28-39)

- Tarkoitat siis sitä, että kuultuasi tuon Jeesuksen kutsun tässä elämäsi ensimmäisessä kristillisessä tilaisuudessa, haluaisit, että Jeesus ottaisi sinut omakseen ja pelastaisi sinutkin.

- Kyllä, niin toivoisin.

- Siinä tapauksessa Herra Jeesus itse on pysähtynyt tänä iltana kohdallesi, suunnannut katseensa sinuun ja kutsuu sinua: 'Tule luokseni'. Sinulla on, kuule, toivoa.

- Mutta mitä minun oikein pitäisi tehdä? Et kai tarkoita sitä, että voisit lainata minulle esimerkiksi puolet velkasummastani.

Hänelle pelastus tarkoitti yhä rahan saamista tässä ylivoimaisessa tilanteessa.

- Ei minulla ole sellaisia summia. En kykene edes 10 jeniä sinulle lainaamaan. Mutta haluaisin kertoa sinulle jotain erittäin tärkeätä. Vaikeuksiesi syy ei ole rahanpuutteessa. Ansaitset parempaa palkkaa kuin valtaosa ikätovereistasi. Ongelmasi on, että käytät rahasi syntiin. Omassatunnossasi kyllä itsekin tiedät koko ajan tekeväsi pahaa. Omantun-

tosi ääni on Jumalan muistutusta siitä, että Hän on puhdas ja pyhä. Olet Jumalan Hengen varoituksista huolimatta jatkanut elämääsi himoissasi. Sen seurauksena velkasi ovat ajaneet sinut nyt umpikujaan. Ellei sydämesi pelastu synnin vallasta, sinulle ei ole mitään apua, vaikka saisit rahaa kuinka paljon tahansa.

- Miten niin?

- Jos olisin niin rikas, että kykenisin maksamaan velkasi, sinä helpottuisit hetkeksi, mutta pian jatkaisit samoissa synneissäsi ja kohta olisit samassa kierteessä. Katoo, sydämesi on muututtava, sinun on synnyttävä uudesti. Sinä kyllä tiedät, että synnin palkka on iankaikkinen kadotus. Jos sydämesi muuttuu niin, että kykenet sanomaan Ei kiusauksille ja tovereittesi viettelyksille, niin palkastasi jää kuukaudessa 90 jeniä säästöön välttämättömien elinkustannustesi jälkeen. Kuuntele nyt, mitä sinun on tehtävä!

- No, mitä?

- Kaikesta päättäen et ole velkaa vain yhdelle tai kahdelle ihmiselle vaan useammalle. Kuinka monta heitä on?

- Kolmetoista.

- Etkös olekin antanut jokaisen velkojasi ymmärtää, että olet velkaa ainoastaan hänelle. Olet pettänyt heitä, eikö niin?

- Olet oikeassa, mutta jos kertoisin heille totuuden, menettäisin viimeisenkin luottoni.

- Katoo, tulit tänne kuollaksesi tänä iltana. Kun Jeesus tulee elämääsi, saat aloittaa menneisyydellesi kuolleena kokonaan alusta. Käytännössä se merkitsee nyt seuraavaa. Kirjoita ylös kaikkien velkojiesi nimet. Kirjoita milloin ja kuinka paljon kultakin lainasit.

- Miksi?

- Kuuntele nyt loppuun asti. Eroamme kohta, kun ensin rukoilin puolestasi. Mene huomenna ja ylihuomenna kiertämään listan mukaisesti kaikki velkojasi ja tunnusta heille petoksesi. Jumalan edessä on ensin tehtävä parannus, käännäyttävä uuteen suuntaan. Koska olet tunnustanut syntisi ja tahdot ne hylätä, saat ne Jeesuksen Golgatan ristillä tapahtuneen kärsimyksen tähden anteeksi. Saat uuden elämän. Mutta myös ihmisiltä sinun on pyydettävä anteeksi. Mene siksi velkojiesi luo, pyydät anteeksi valheesi ja kerrot, kuinka paljon olet eri ihmisiltä lainannut. Kerro, että lopetat viinanjuonnin ja ilotalokäynnit, ja ryhdyt maksamaan takaisin velkojasi siinä järjestyksessä, kuin olet ne lainannut. Pyydä lisää maksuaikaa. Pyydä apua, että voisit alkaa uuden elämän. Oletko valmis tähän?

- Onko se muka mahdollista? Eihän kukaan suostu sellaiseen.

- Kerro vilpittömästi koko tarinasi. Kerro, että olit menossa tekemään itsemurhaa, mutta ohi kulkiessasi poikkesit kristilliseen kirkkoon, kuulit siellä ensi kertaa Jeesuksesta ja teit Jumalan edessä parannuksen. Kerro, että Jeesuksen kanssa haluat aloittaa uuden elämän ja maksaa myös takaisin velkasi korkoineen. Pyydä koko sydäimestäsi heiltä kärsivällisyyttä. Jos olet rehellinen, vilpittömyytesi koskettaa heidän sydämiään. Jos et muuten yksin pysty siihen, voin huomenna tulla mukaasi kiertämään velkojasi.

Hetken aikaa Katoo oli vaiti ja sitten hän vastasi hiljaisella äänellä:

- Teen niin kuin sanot. Sinun ei tarvitse tulla mukaan.

- Tule sitten rukouskokoukseen keskiviikkoiltana.

Panin sitten käteni Katoon pään päälle, julisti hänelle synnit anteeksi Jeesuksen nimesä ja veressä ja rukoili:

töön.

Hän kehotti minua pitämään kokouksia Chikkoossa joko sunnuntai-iltapäivisin tai jona-kin arki-iltana, koska sunnuntaiaamuisin olin Länsi-Yodogawan kirkolla. Olin nuori ja in-nokas, nuoruuttani ehkä liiankin tarmokas, joten torjuin ajatuksen:

- Pidän jumalanpalvelukset sunnuntaiaamuisin. On tärkeää, että kokous on nimen-omaan pyhäaamuna.
- Miten muka voit pitää sunnuntaiaamuna kaksi jumalanpalvelusta, kun Länsi-Yodoga-wassa se alkaa kello 10, epäili tohtori.
- Kyllä se onnistuu, kun pidän kokouksen Chikkoossa kahdeksasta yhdeksään ja siirryn sitten heti Länsi-Yodogawaan, vastasin.
- Mahdotonta! tokaisi tohtori Mayers.
- Kokeilen kuitenkin, onnistuuko se.

Neuvottelin Chikkoon veljien ja sisarten kanssa ja sovimme jumalanpalveluksen ajan-kohdaksi klo 8-9. Monet pitivät ajatusta tosin kummallisena, mutta ensimmäisellä kerral-la kokoontui kuitenkin 13 henkeä. Jatkossakin he tulivat. Chikkoon kirkon jäsenistä suuri osa oli nuoria rouvia, joiden miehet eivät olleet vielä kristittyjä eivätkä käyneet kirkossa. Yllättävää kyllä monet rouvista iloitsivat järjestelystä sanoen:

- Kahdeksasta yhdeksään on hyvä ajankohta jumalanpalvelukselle. Mieheni on väsynyt kuusipäiväisen työviikon jälkeen ja nukkuu sunnuntaiaamuna myöhään, noin yhdeksään asti. Syötyään aamupalan hän usein ehdottaa, että lähtisimme jonnekin yhdessä. Kun sanon lähteväni kymmeneksi kirkkoon, hän tulee pahalle tuulelle, ei-kristitty kun on. Nyt kun kokous päättyy jo yhdeksältä, ehdin palata kotiin mieheni vielä nukkuessa ja voin joka sunnuntai käydä kirkossa mieheni sitä estämättä tai siitä kärsimättä. Jatketaan vain näin.

Niin teimme.

Jouluna kastettiin 13 henkeä tässä pienessä työpisteessä ja tohtori Mayers iloitsi kans-samme suuresti. Näin Chikkoon seurakunta pääsi hyvään kasvuun jo toisena vuonna työn aloittamisesta.

Seuraavana vuonna tohtori Mayers pyysi minua ottamaan hoidettavakseni vielä yhden työpisteen Gamoon tehdasalueella, Osakan ja Kioton välisen rautatien varrella. Seudul-la asui runsaasti tehdastyöläisiä.

- En pyydä sinulta muuta kuin, että käyt siellä jonain arkipäivänä, milloin sinulle parhai-ten sopii.

Nuoruudeninnossani halusin mennä sinnekin sunnuntaiaamuna.

- Ethän sinä mitenkään voi! Sinultahan kuluu koko sunnuntaiaamu, kun ensin pidät ju-malanpalveluksen Chikkoossa kahdeksasta yhdeksään ja sitten kymmenestä eteenpäin Länsi-Yodogawassa, hän vastasi.

- Voisin, tohtori, mennä aamujunalla Gamooseen ja pitää siellä varhaisjumalanpalveluk-sen kuudesta seitsemään. Sitten rientäisin Chikkoon ja sieltä edelleen Länsi-Yodoga-waan. Kyllä se niin onnistuisi!

- Kuudesta seitsemään jumalanpalvelus? Eihän siitä mitään tule!

Toteutin kuitenkin suunnitelmani. Nousin sunnuntaiaamuisin puoli neljältä. Matka aamun ensimmäisellä junalla ja raitiovaunulla Gamoon kesti vajaat kaksi tuntia, joten minun oli pakko nousta puoli neljältä. Kirkkoon tulijat saivat nukkua puoli kuuteen asti. Aamupalan syötyään he eväspakkaus mukanaan tulivat jumalanpalvelukseen, mistä he menivät suoraan tehtaisiin töihin. Siihen aikaan Japanissa sunnuntait eivät olleet vielä vapaapäiviä kuin kaksi kertaa kuussa. Kaikki muut päivät olivat työpäiviä. Jos tehdastyöläinen syystä tai toisesta ei päässyt yhtenä sunnuntaina normaaliaikaiseen jumalanpalvelukseen, kirkossa käynti jäi vain kertaan kuussa. Jos kumpanakin vapaana sunnuntaina tuli este, hän ei koko kuukautena voinut osallistua yhteiseen jumalanpalvelukseen. Mutta nyt työläiset voisivat joka sunnuntai tulla varhaisjumalanpalvelukseen. Kehotin seurakuntalaisia rukoillen kokeilemaan tätä uutta järjestelmää.

Ensi kerralla kokoontui 13 henkeä. Vähitellen osallistujien määrä alkoi kasvaa ja mukaan tuli säännöllisesti noin 30 henkeä. Kaikki olivat tyytyväisiä:

- Pastori, voimme tulla kirkkoon joka sunnuntai! Niinäkin sunnuntaina, joina joudumme menemään töihin. Olemme todella kiitollisia ja iloisia tästä järjestelystä."

Sinä jouluna Gamoossakin kastettiin 18 henkeä. Joulujumalanpalvelus pidettiin tavanomaiseen aikaan kuudesta seitsemään. Koska olin yhä evankelista, tohtori Mayers tuli suorittamaan kasteet. Hän saapui autolla Ashiyan kaupungista pilkkopimeässä ennen auringonnousua. Kastejuhlan jälkeen hän sanoi minulle unohtumattomat sanat:

- Veli Itoo, olen ollut yli 30 vuotta Japanissa, mutta en ole milloinkaan ennen osallistunut mihinkään tämänkaltaiseen joulujumalanpalvelukseen. Mikä ilo saada pimeänä jouluaamuna kastaa 18 ihmistä! Olen syvästi liikuttunut.

Näin jälkikäteen ajatellen en voi olla ihmettelemättä Jumalan armojohdatusta, kun sain noin nuorena evankelistana julistaa Jumalan sanaa kolmessa kirkossa joka sunnuntaiaamu. Sukupolvi on vaihtunut, mutta näissä seurakunnissa evankeliumin työ jatkuu tänäkin päivänä, mistä haluan kiittää Herraa.

Machimoton voittoisa usko

Oli vuoden 1930 kesä. Olin vasta valmistunut teologisesta tiedekunnasta ja aloittanut evankelioimistyön Osakassa. Eräänä päivänä sai puhelun Machimoto -nimisen nuorukaisen äidiltä.

- Pastori, poikani on juuri viety sairaalaan pahoin eri puolilta ruumistaan palovamman saaneena. Hänen tilansa on erittäin kriittinen. Voisitteko rukoilla hänen puolestaan. Kiiruhdin sairaalaan.

Tämä nuorukainen oli kotoisin Kagoshimasta Kyusuulta. Hänen veljensä asui Osakassa ja hänellä oli moottorikorjaamo. Machimoto halusi opiskella, mutta perhe oli köyhä, joten hän oli tullut veljensä korjaamoon töihin ja kävi samalla iltakoulua. Päivänä, jona sain

tuon puhelun hänen äidiltään, hän oli ollut korjaamassa jotain autoa, mutta jokin kipinä oli aiheuttanut bensiiniräjähdyksen. Hän oli kautta koko ruumiinsa saanut pahoja palovammoja.

Kun saavuin potilashuoneeseen, hänen koko ruumiinsa oli ympäriinsä siteisiin. Tajusin, että tilanne oli äärimmäisen vakava. Kun olin vasta evankelioimistyötä aloittamassa, häntäännyin enkä oikein tiennyt, miten tällaisessa tilanteessa voisi lohduttaa kärsivää. Menin hänen viereensä. Hänen äitinsä ei ollut kristitty, mutta koska hän tiesi poikansa saaneen kasteen seurakunnassamme ja hänen toimineen aktiivisesti nuorten piirin vastuunkantajana, hän oli soittanut minut paikalle. Niin äiti kääntyi poikansa korvanjuureen ja kertoi, että pastori Itoo oli saapunut. Siteiltä poika ei kyennyt näkemään, vaikka silmät olivatkin auki. Hän lausui:

- Kiitos pastori Itoo, kun tulit minua katsomaan.

Kun surkuttelin hänen karmeata tilaansa, hän sanoi:

- Pastori, laula halleluja!

Halleluja tarkoittaa Jumalan ylistämistä. Kokemattomana pastorina olin ällikällä lyöty. Miten näin onnettomassa tilassa voisi ylistää Jumalaa. Pikemminkin kai olisi ollut kiusaus kirotta Jumalaa. Mutta tämä nuorukainen pyysi minua laulamaan ylistystä Herralle. Mutta juuri tämä kertoo, miten ihana ja suurenmoinen on Kristuksen pelastaman asema.

Heti ei mieleeni tullut mitään virttä, jossa halleluja olisi esiintynyt. Mutta sitten muistui mieleeni sunnuntai-iltojen evankelioimiskokouksissa käyttämämme laulu, jossa lauletaan muun muassa:

Olen Herrassa ja sydämeni iloitsee
kun saan vaeltaa edessäsi, sydän täyttyy
Halleluja, halleluja!
kun saan vaeltaa edessäsi, sydän täyttyy

Muistin, että tätä olimme usein laulaneet. Niin lauloin hänen korviensa vieressä siitä, miten Jeesus täyttää sydämemme ilolla. Kun elämme emme ihmisten vaan Jumalan edessä, sydämemme löytää syvimmän tyydytyksen. Halleluja! Ylistämme Jumalan armoa.

Kun aloin laulaa tätä, omakin sydämeni liikuttui. Kun sitten katsoin hänen huuliaan, huomasin, että hänhän lauloi minun mukaan. Tuossa kuolemaisillaan hän lauloi kiitosta Herralle. Laulun neljäs säkeistö kuuluu:

Herran johdattava käsi on luja
pääsen lopulta hänen valtakuntaansa
Halleluja, halleluja
pääsen lopulta hänen valtakuntaansa

Oli ajallinen elämämme millaista tahansa, lopulta pääsemme perille Jumalan ihmeelliseen taivaalliseen valtakuntaan.

Minua kosketti syvästi, kun hän lauloi tätä laulua minun kanssani. Kun laulu oli päättynyt ja olin hiljaa, hän pyysi:

- Etkö voisi laulaa vielä virren 'Jätä itsesi Herran käsiin'?

Olin yllättynyt.

Kristityn elämän ihanuus alkaa siitä, että saa ylistää Jumalaa. Sitten suurenmoinen voitto on siinä, että saa kaikki asiansa jättää Herran käsiin.

Niin sitten lauloin virren, jossa pyydetään, että Herra ottaisi meitä kädestä kiinni ja kuljettaisi oman tahtonsa tietä. Olkoon tie kuinka tuskallinen ja kivinen tahansa, haluamme kulkea Hänen tahdossaan. Pyydämme, että Herra antaisi meille sellaisen maljan kuin Hän hyväksi näkee. Oli se katkera tai makea malja, suostumme siihen.

Tätäkin virttä Machimoto hyräili yhdessä minun kanssani. Olin todella hämmästynyt ja liikuttunut.

Yleensä hänen saamansa suuruusluokan palohaavat johtavat kuolemaan, mutta hän jäi henkiin ja pääsi lopulta kotiin sairaalasta. Mutta palovammojen vuoksi hänen vasen kätensä ja jalkansa eivät enää toimineet, joten hän jäi pysyvästi vammaiseksi. Hän palasi myös seurakunnan yhteyteen eikä missään vaiheessa ilmaissut minkäänlaista katkeruutta siitä, että joutui viettämään vammaisen elämää. Päinvastoin hän toistuvasti kiitti Jumalaa.

Pari vuotta sen jälkeen pastori Toyohiko Kagawa aloitti ”Miljoona sielua Kristukselle” -nimisen liikehdinnän. Vuoden vaihteessa pidettiin kirkkojen välinen kolmen päivän rukouskokous, jolla tätä evankelioimiskampanjaa valmisteltiin. Ensimmäisenä iltana kokouksen puheen jälkeen juontaja kehotti paikalla olijoita rukoilemaan vapaasti. Silloin ensimmäisenä äänensä korotti Machimoto näin rukoillen:

- Taivaallinen Isä, kiitän Sinua! Sinä rakastat Japania ja olet nostattanut tämän liikkeen, jolla etsimme miljoonan ihmisen pelastusta. Toissa vuonna menetin palovamman vuoksi vasemman käteni ja vasemman jalkani toimintakyvyn, mutta kiitos Herra, että oikea käteni ja oikea käteni, silmäni ja korvani yhä toimivat. Haluan antaa ne Sinun käyttöösi. Jos jotenkin voit käyttää minua noiden pelastumattomien miljoonien hyväksi, niin johda minua tahtosi mukaan.

Tuon rukouksen myötä kokoontuneiden ylle laskeutui väkevä Herran läsnäolon tunto ja rukouksen henki. Saimme kaikki rohkaistuneina lähteä eteenpäin. Tuon tapauksen muisto elähdyttää minua jatkuvasti. Halleluja Herralle laulava ja tiensä Herran käsiin laskeva usko on ihmeellinen lahja. Machimoto sai vielä elää muutamia vuosia, ennen kuin pääsi Herran luo.

Parannuksentekoa Hoofun kirkossa

Toimin Osakassa neljä vuotta. Vuonna 1931 Edellisen vuoden syksynä Japanin armeija oli miehittänyt Mantsurian ja Mantsuria oli noussut julkisen keskustelun kohteeksi. Myös

evankelioimistyön tarve siellä tuli ilmeiseksi. Seuraavana vuonna sain siirtomääräyksen Mantsuriaan. Siihen aikaan metodistikirkko oli hallinnollisesti piispajohtoinen ja piispa nimitti työntekijät eri seurakuntiin. Niin yllätyksekseni minut nimitettiin kaukaisen Mantsurian pääkaupunkiin Shipingiin seurakuntaa muodostavaan työhön.

En voinut kuitenkaan heti matkustaa alueelle työhön, sillä olot siellä olivat vielä rauhatonmat ja sinne johtava rautatiekin oli monin paikoin tuhottu. Siksi minut lähetettiin väliaikaisesti läntisimpään Japaniin Yamaguchin läänin Hoofun pieneen metodistikirkkoon hoitamaan pastorin virkaa siihen asti, kunnes tie Mantsuriaan avautuisi. Itse asiassa väliaikaisnimitys annettiin ensin saman alueen kirjallisuusevankelioimisprojektin työntekijäksi, mutta kun Hoofun kirkon pastori Sugino joutui sairaslomalle ja myöhemmin eläkkeelle, minut siirrettiin heinäkuussa 1932 hänen tilalleen.

Hoofun seurakunta oli todella pieni. Jäseniä oli vain viisi kuusi ja jumalanpalveluksissa kävi samainen määrä ihmisiä. Sunnuntain iltakokouksissa ja rukouspiireissä ei käynyt juuri kukaan. Seurakunta eli taloudellisesti täysin Yhdysvaltojen metodistilähettyksen avustusten varassa. Niin oli jatkunut jo 42 vuotta.

Yhtäkkinen muutos Osakan kolmen lupaavasti kasvavan seurakunnan innostavasta työstä maaseudun pikkukirkkoon oli minulle masentava kokemus. Osaksi se johtui siitä, että olin vielä kypsymätön uskossani. Tein aluksi työtä turhautuneesti ja passiivisesti ja toivoin pääseväni sieltä mahdollisimman pian Mantsuriaan. Elämä tuntui ankealta.

Pari kuukautta Hoofuun tuloni jälkeen Herra puhutteli minua voimakkaasti lukiessani Johanneksen evankeliumin 21. lukua. Ylösnoussut Herra kysyy siinä kolmesti Pietarilta: "Rakastatko minua?" Pietarin vastattua kolmesti myöntävästi Herra antoi hänelle tehtävän: "Ruoki minun karitsoitani," ja "Kaitse minun lampaistani". Tajusin, että Jeesuksen rakastaminen merkitsee Herran lampaiden eli seurakuntalaisten rakastamista. Turhautuneisuuteni ja pettymykseni siitä, että olin ikään kuin saanut alennuksen urallani, kun minut oli siirretty vilkkaasta Osakan evankelioimistyöstä pieneen maaseutukirkkoon, ja ärtymykseni siitä, että ihmisiä ei tullut kokouksiin, johtuikin pohjimmiltaan siitä, että en rakastanut kalliita sieluja.

Kaduina ja rukoilin:

- Herra, olen koko ajan ajatellut Mantsuriaan lähtöäni. Kun olet lähettänyt minut tähän seurakuntaan, minun olisi pitänyt kaikin voimin ja koko sydämeistäni antautua näiden harvojen ihmisten sielunhoitoon ja evankeliuminjulistukseen. Mutta en ole rohkaissut veljiä ja sisaria. Osanottajien vähyyteen pettyneenä olen kohdellut heitä kylmästi ja pitänyt saarnani sisäisesti suuttuneena. Olen epäuskoinen ihminen. Anna Herra anteeksi! Ymmärrän nyt, että Sinä tahdot minun tekevän seurakuntatyöni koko sydämeistäni ja antaumuksella tällä Sinun osoittamallasi paikalla, vaikka en Mantsuriaan pääsisikään. Herra johdata minua!

Seuraavana sunnuntaina saarnassani kerroin, miten Herra oli taivuttanut minua parannukseen ja pyysin seurakuntalaisilta anteeksi kylmää asennettani heitä kohtaan. Nyt ju-

malanpalvelukseen alkoi tulla lisää ihmisiä. Kolme kuukautta seurakuntaan tulostani kävijämäärä nousi sunnuntaisin 20-30 ja kolehditkin kasvoivat huomattavasti.

Itsekannattavaksi seurakunnaksi

Hoofun seurakunnan työ kuului tuohon aikaan lähetyssaarnaaja Palmoren vastuualueeseen. Eräänä päivänä hän ehdotti minulle:

- Niin kuin tiedät, tämä seurakunta on toiminut jo 42 vuotta lähetyksen taloudellisella tuella saaden joka kuukusi 40 jeniä avustusta. Yhdysvaltain talous on lamassa ja myös kirkot ovat taloudellisissa vaikeuksissa. Lähetys toivoo, että sen taloudellisella tuella toimivat seurakunnat voisivat itsenäistyä mahdollisimman pian. Voisitko rukoillen toimia niin, että seurakunta ottaisi vastuulleen tänä vuonna 5 jeniä kuukaudessa ja lähetyksen osuus laskisi 35 jeniin. Ensi vuonna seurakunta voisi kasvattaa jälleen omavastuuosuuttaan 5 jenillä kuussa ja niin edelleen. Näin seurakunta pääsisi taloudellisesti itsenäiseksi.

Rukoilin ja mietin asiaa Herran kasvojen edessä. Muutaman päivän kuluttua minulle kirjastui Herran tahdoksi, että seurakunnan hengellinen kasvu riippuvuuteen yksin Herrasta edellytti myös uskon perustuvaa taloudellista itsenäisyyttä. En halunnut seurakunnan kasvattavan omavastuutaan viidellä jenillä kuussa vuosittain ja itsenäistyä vasta monen vuoden kuluttua. Päätin lähteä seuraamaan Matteuksen evankeliumin 6:31,33 sanaa:

"Älkää siis murehtiko sanoen: 'Mistä me saamme ruokaa?' tai: 'Mistä me saamme juomaa?' tai: 'Mistä me saamme vaatteet?' Etsikää yli kaiken Jumalan valtakuntaa ja hänen vanhurskauttaan, niin myös kaikki tämä annetaan teille".

Päätin pyytää lähetystä lopettamaan 40 jenin kuukausiavustuksensa heti paikalla ja elää niillä 30 jenillä, jonka seurakunta oli siihen asti kerännyt kuukausittain kokoon.

Kutsuin kokoon seitsemänjäsenisen seurakuntaneuvoston ja pyysin heitä tukemaan ehdotustani:

- Emmekö luopuisi lokakuun alusta ottamasta vastaan lähetysten 40 jenin avustusta? Palkkani on 70 jeniä kuussa, josta 40 jeniä tulee lähetykseltä. Olen valmis luopumaan lähetysten avustusosuudesta ja elämään 30 jenillä, jonka seurakunta kykenee minulle maksamaan. Ehdotan, että itsenäistyisimme heti seurakunnaksi, jonka pastorin kuukausipalkka on 30 jeniä.

Kukaan ei ollut samaa mieltä kanssani. Ehdotusta vastustettiin voimakkaasti:

- Se onnistuisi ehkä niin kauan kuin sinä olet pastorina, mutta mitä me teemme, kun lähdet ja joku toinen tulee tilallesi. Lähetysten avustusta ei voi silloin enää saada uudestaan. Älä tee mitään niin harkitsematonta!

Pidin kiinni ajatuksesta vastustuksesta huolimatta. Korostin, että seurakunnan pitäisi kaikesta huolimatta itsenäistyä 30 jenin tasolla. En vaatisi, että heidän uhriensa pitäisi kasvaa yhtäkkiä. Jumalaan luottaen tulisi nyt edetä. Niin lopulta asia päätettiin. Seurakunta luopui lähetysten tuesta ja itsenäistyi taloudellisesti.

Henkilökohtaisesti ratkaisu merkitsi minulle taloudellisia vaikeuksia. Saamastani 70 jenin palkasta olin lähettänyt kuukausittain 30 jeniä vanhemmilleni Nagoyaan kahden nuoremman veljeni opiskelukustannuksiin. Heitä vanhempi kolmas veljeni oli jo päättänyt koulunsa. Herra oli johtanut hänet Nagoyan Kinjoo seurakuntaan ja hänestä oli kasvanut innokas nuori uskova, joka kävi uskollisesti kirkossa. Mutta Japania kohdanneet taloudellisen laman vuoksi hän oli joutunut työttömäksi. Lähetin tälle veljelleni ja äidilleni kirjeen, jossa selitin tilanteeni:

- Seurakuntamme luopuu lähetysten avustuksesta lokakuun alusta, joten en voi enää lähettää teille 30 jeniä kuukaudessa, niin kuin olen tähän asti tehnyt. Jos veljeni haluavat jatkaa opiskeluaan, heidän täytyy aloittaa esimerkiksi sanomalehden- tai maidonjakelutyö aamuisin. Jos se ei onnistu, heidän on lopetettava koulunkäynti ja astuttava työelämään. Koettakaa ymmärtää, etten enää voi lähettää avustusta.

Kirjeen luettuaan veljeni suuttui kovasti ja lähetti minulle heti vihaisen vastauksen:

- Isoveli, perheen vanhimpänä poikana sinun velvollisuutesi on huolehtia kodistamme ja vanhemmistamme. Siitä piittaamatta olet, niin kuin itse sanot 'antautunut Herran palve-

lukseen' ja elät vapaasti välittämättä velvollisuuksistasi. Nyt vielä väität Herran johdatuksesta luopuneesi lähetyksen 40 jenin avustuksesta ja yrität elää 30 jenillä kuussa etkä voi muka enää tukea perhettäsi. Ellet lähetä enää avustusta, minä lopetan kirkossa käynnin ja luovun uskosta. Sinä olet liian itsekäs.

- Onpa ikävää, ajattelin huolestuneena.

Sain kirjeen myös äidiltäni. Hän ei ollut uskossa, mutta äitinä hänellä oli omat hyvät puolensa. Hän vastasi:

- Tee niin kuin uskosi vaatii. Muista kuitenkin, ettet pyri sellaiseen taloudelliseen riippumattomuuteen, että joudut ottamaan velkaa ja aiheuttamaan harmia toisille ihmisille.

Ymmärtäväiseen sanamuotoon kätkeytyi terävä opetus, joka pani minut rukoillen kyselemään asiaa perusteellisesti Herralta, mutta loppujen lopuksi päätin kieltäytyä ottamasta vastaan lähetyksen 40 jenin avustusta.

Raamattu lupaa: "Herra elää ja täyttää tarpeemme". Tapahtui ihmeellinen asia. Kuun lopussa sain veljeltäni taas paksun kirjeen. Avatessani sitä mietin, olisiko sekin taas vihapäissä kirjoitettu. Mutta se erosi suuresti edellisestä:

- Anna anteeksi, että vihastuksissani kirjoitin sinulle viimeksi sellaisen kirjeen. Olin ylpeä ja töykeä. Olin ollut jo pitkään työttömänä, eikä mikään, mihin olin ryhtynyt, ollut onnistunut. Epäilin Jumalan rakkautta ja olin hermostunut, kun sain kirjeesi, ja vastasin siihen suutuksissani. Viikko sitten sain vuoden työttömyyden jälkeen työpaikan. Kun sinä laskit lähettämästä 40 jeniä kuussa, Jumala johdatti niin, että saan jo alkupalkkana kaksinkertaisen summan eli 80 jeniä kuussa! Ymmärrän nyt, kuinka tärkeää on uskoa. Älä enää huolehdi meistä, vaan julista evankeliumia, mihin sinut ikinä johdatetaankin. Minä kyllä huolehdin äidistä ja kahdesta pikkuveljestä.

En milloinkaan unohda, kuinka kiitin Herraa kirjeestä. Totisesti Herra elää! Silloin kun asiat näyttävät menevän täysin solmuun, Hän onkin meitä kaikkein lähimpänä ja johtaa meidät oikealle tielle. Hän tekee ihmeitään. Veljeni huolehti äidistäni ja veljistäni esimerkiksi ja eli kristittynä siihen asti, kunnes hän sai nuorena kutsun täältä ajasta vuosi sodan päättymisen jälkeen.

Hoofun seurakunta jatkoi näin itsenäisenä elämäänsä, kasvoi ja syveni uskossa. Siihen aikaa Japanin valtiollisessa elämässä sotilasjohto lisäsi valtaansa ja Mantsuriaan perustettiin Japanin vasallivaltio. Militarismien painostus voimistui yhteiskunnan kaikilla alueilla. Kaikesta tästä huolimatta Hoofun seurakunta vahvistui ja sai uusia jäseniä. Minulta alkoi unohtua ajatus Mantsuriaan lähdöstä. Seitsemän työvuotta seurakunnassa muodostuivat minulle riemulliseksi ajaksi.

Isekin tie

Hoofussa tutustuin Yoi'ichiroo Iseki -nimisen miehen, jonka mielenkiinnon kristinuskoa kohtaan oli herättänyt eräs seurakuntamme innokas jäsen, joka toimi alakoulun opettajana. Iseki oli alun perin erään Yamaguchin läänissä arvostetun suvun päätalon isäntä. Hänen suvustaan oli lähtöisin muun muassa silloisten maavoimien kenraali ja eräs To-

kion yliopiston professori sekä poliittisessa elämässä menestynyt varaministeri. Iseki oli siis ollut tällaisen tunnetun suvun tärkeimmän talon isäntä.

Kun tapasin hänet ensi kerran, hän oli sairas ja oli jo sairastanut kokonaiset seitsemän vuotta. Hänestä huokui korkean koulutuksen tuoma jalostuneisuus. Mutta oli ihmisen tausta millainen tahansa, ihminen on heikko synnin houkutusten edessä. Raamatussa sanotaan, että himo synnyttää synnin ja synti kuoleman. Alkoholin, seksin ja rahan ahneuden kiusauksiin ei auta paraskaan koulutustausta tai syntyperä. Ihminen sortuu niihin kuin alas vierivä pallo.

Kuulin, että Iseki oli nuorena ollut erittäin komea mies, jota geishat olivat suosineet. Niin hän sortui syvälle ilotalojen haureuden harjoitukseen, jota pidettiin vielä noihin aikoihin asiaan kuuluvana. Mutta sellainen elämäntapa johti sairauksiin. Kun siis tapasin hänet, hän oli jo pitkään sairastellut vanha mies ja oli joutunut syvälle köyhyyteen. Hänellä oli vaimo ja kolme lasta. Iseki oli kyvytön elättämään perhettään. He asuivat pienessä asunnossa ja elivät sosiaalihuollon varaan, joka ei ollut lähimainkaan nykyistä tasoa. Suvun varakkaat jäsenet olivat pitkään kyllä auttaneet perhettä taloudellisesti. Mutta suku oli kyllästynyt hänen jatkuviin rahapyyntöihinsä ja oli hylännyt hänet sosiaalihuollon varaan. Tämä taas oli synnyttänyt miehessä syvän vihan ja katkeruuden sukulaisiaan kohtaan ja niitä kohtaan, joille hän oli aiemmin tehnyt palveluksia. Päivät päästään hän oli elänyt purkamalla katkeruuttaan ja kiukkuaan muita kohtaan. Sen seurauksena lopulta kukaan ei halunnut häntä enää tavata ja hän joutui syvän yksinäisyyden valtaan kaikkien hylkäämänä.

Aivan Isekin naapuristossaan asui lämminhenkinen miesopettaja Kei'ichi Ogura, joka oli kristitty. Tämä kävi päivittäin aamulla kouluun mennessä tervehtimässä ja kyselemässä sairaan tilaa ja toivottamassa hänelle Jumalan siunausta. Koulusta palatessaan Ogura jälleen kävi kyselemässä Isekin vointia. Näin tapahtui lähes joka päivä, vaikka hän ei ollut Isekin sukulainen vaan aivan ventovieras. Aina silloin tällöin opettaja Ogura toi Isekin perheelle myös jotain pientä syötävää tuliaisiksi käytyään oppilaittensa kanssa luokkatretkillä. Tällaisesta ystävällisyydestä Iseki tuli kovin iloiseksi. Kun näin oli jatkunut puolisen vuotta, hän alkoi ihmetellä, miksi Ogura osoitti ystävällisyyttä hänelle, sairaalle ja omaisuutensa menettäneelle ja sukunsa hylkäämälle miehelle. Hän alkoi kysellä, mistä tuollainen asennoituminen mahtoi juontaa juurensa. Iseki sai selville, että Ogura oli kristitty ja kävi joka sunnuntai kirkossa.

Tällainen oli tilanne, kun Ogura eräänä päivänä tuli luokseni ja kertoi, että eräs Iseki niminen sairas mies hänen naapurustossaan osoitti mielenkiintoa kristinuskoa kohtaan, ja pyysi minua käymään hänen luonaan.

Kun menin Isekien yhden huoneen asuntoon, tapasin miehen vuoteen omana ja hänen vaimonsa. Samalla kun rouva hoiti miestänsä, hän teki kotona alihankintatyötä ja yritti niin hankkia elatusta kolmelle lapselleen, joista yksi oli alakoulun jatkuoluokalla ja kaksi alakoulussa. Siitä alkoivat käyntini heillä. Juttelimme kaikenlaista ja kuuntelin Isekin elämän tarinaa. Annoin hänelle Raamatun ja selitin, miten pelastus löytyy Jeesuksen ristin

rakkaudesta. Kun kirkossa oli erityiskokous, kävin vierailevan puhujan kanssa Isekin luona ja tämä puhuja puolestaan jakoi sanaa hänelle. Lisäksi vein miehelle viikoittain jostain hyvää hengellistä luettavaa, sillä hyvän koulutuksen saaneena hän ymmärsi luettua. Toisinaan kävin julistusmatkoilla ja niiltä lähetin Isekille aina kortin, jossa kerroin, että rukoilen hänen toipumistaan, niin että hänkin pääsisi käymään jumalanpalveluksissa.

Noin vuosi jatkuin näin. Sitten eräänä päivänä käydessäni Isekin luona, hän pyysi, voisiko hän saada kasteen ja tulla seurakunnan jäseneksi. Lisäksi hän esitti toivomuksen, että kaste voitaisiin suorittaa kirkossa, vaikka hän olikin vuoteeseen sidottu. Mutta ihmiset huomasivat, miten Isekissa oli tapahtunut muutos.

Tuli sitten kastepäivä. Siihen aikaan ei ollut helppo vuokrata autoa. Ogura ja muut nostivat Isekin peittojen sisällä rattaille ja vetivät rattaat kirkkoon ja kantoivat hänet sisään. Niin siellä suoritettiin kaste ja hänestä tuli seurakunnan jäsen. Kotona hänen vuoteensa yläpuolelle ripustettiin teline, jolle asetettua Raamattua ja muuta hengellistä kirjallisuutta hän saattoi lukea makuullaan. Hän eli rukouselämää. Hänessä tapahtunut muutos tuli yhä ilmeisemmäksi.

Kerran Hoofuun tuli Kimura niminen pastori, joka oli teologisessa tiedekunnassa opettanut minua ja oli merkittävässä asemassa. Hän tuli evankelioimiskokouksemme vierailevaksi puhujaksi. Pyysin häntäkin tulemaan kanssani Isekin luokse jakamaan hänelle sanaa ja rukoilemaan hänen kanssaan. Niin hän lähti ja avasi Isekien kodissa Raamatun ja jakoi Isekille Herran armon sanaa. Sitten Iseki sanoi pastorille Kimuralle kyyneliin asti iloisena:

- Olen äärimmäisen kiitollinen, että tulitte kaukaa Hoofun kirkkoa palvelemaan ja vieläpä minuakin katsomaan. Kovin mielelläni antaisin pastorille lahjan kiitokseksi, mutta niin kuin näette, olen köyhä eikä minulla ole mitään annettavaa. Siksi haluaisin kiitokseksi laulaa pastorille virren, josta kaikkein eniten pidän. Itse asiassa viettäessäni huonoa elämää lauloin paljon kaikenlaisia renkutuksia. Mutta nyt en niitä laula, mutta aina herätessäni ja levolle käydessäni laulan paria virttä.

Niin Iseki alkoi laulaa:

Kun nostan silmäni taivaalliseen kotiini,
kyynelsilmiini loistaa paiste.

Olin yllättynyt siitä, miten kauniilla äänellä hän lauloi. Hän selitti, että nuorena hän oli soitellut pianoa ja lauleskellut huvinaan. Nyt hän oli köyhä, mutta taivaallista kotimaata katsellessa ajalliset murheet väistyvät ilon tieltä. Tämä virsi sopi juuri tämän sairaan miehen tilanteeseen. Toisessa säkeistössä sanotaan:

Herra torjuu tämän maailman viholliset,
eikä minun tarvitse pelätä tulsia nuolia.

Taivaallisiin suuntautuva Herran oma saa olla turvassa.

Kolmannessa säkeistössä sanotaan:

Lyökööt vain huolen laineet,
satakoon vain murheet!

Neljäs säkeistö:

Sille, joka on nousemassa kohti taivaallista kotia,
nuo eivät mitään voi.

Viides säkeistö:

Olen matkalla Herran asuntoon, johon myrskyt eivät lyö,
siellä saa väsynyt sielu ikuisen levon.

Nämä kaikki viisi säkeistöä laulettuaan Iseki kääntyi kiittämään pastori Kimuraa, jonka silmistä valuivat kyyneleet.

Kun kävelimme kapeata kujaa kohti kirkkoa ja siellä odottavaa iltakokousta, pastori Kimura sanoi minulle:

- Olipa suurenmoinen potilas. Vaikka tapasin hänet ensi kertaa hänen kasvojaan katsellessani, mietin, että hänessä oli jotain tuttua. Nyt tajuan, hänhän muistutti erästä taulussa näkemääni säteileväkasvoista Jeesusta.

Totesin siihen, että todellakin hän on nyt säteilevän näköinen, mutta aiemmin, kun hän kantoi katkeruutta, hänen olemuksensa oli ollut aivan erilainen.

Siihen pastori Kimura sanoi sellaista, mitä en hevin unohda:

- Toden totta, evankeliumi muuttaa ihmisen!

Seitsemän vuotta katkeruuden vallassa elänyt Iseki kastettiin siis kahdeksantena vuonna. Sairastelu jatkui siitä vielä kuusi vuotta. Joka kerta, kun seurakunnan jäsenet kävivät häntä katsomassa, hän lauloi heille kiitokseksi jonkun virren, josta hän erityisesti piti. Näin hän antoi todistuksen Herrasta, niille, jotka kävivät hänen luonaan. Sitten hän pääsi Herran luo taivaaseen. Vaikka olisi vuoteeseen sidottu, voi todistaa Herrasta, jos sydän on suuntautunut taivaalliseen majaan.

Odottamaton sairaus

Tuli vuosi 1934. Monen vuoden liikarastuksesta terveyteni alkoi heikentyä. Minulla oli päivittäin pientä kuumetta ja minua heikotti niin, etten jaksanut hoitaa tehtäviäni kunnolla. Lääkäri tutki minut ja sanoi, että minulla oli tuberkuloosi. Pian aloin noin joka toinen päivä yskiä verta, voimani vähenivät ja laihtuin 38 -kiloiseksi. Päivästä päivään jatkui kuumeilu, väsymys ja veriyskökset. Aloin olla hyvin huolestunut tilastani.

Ennen toista maailmansotaa Japanissa ei ollut minkäänlaista sosiaaliturvajärjestelmää.

Oli kysymys kuinka hyvästä kansalaisesta tahansa, hänellä ei ollut menemistä lääkäriin tai sairaalahoitoon, ellei hänellä ollut rahaa sen maksamiseen. Olin 30 jeniällä pastoriaan kannattavan maaseutukirkon työntekijä eikä minulla ollut minkäänlaisia säästöjä. En voinut hoitaa sairauttani, vaikka kuinka olisin halunnut. Asiain tilan ollessa sellainen eräänä päivänä lähetyssaarnaaja Palmore ojensi minulle silloista rahaa 50 jeniä ja sanoi:

- Olet väsynyt ja levon tarpeessa. Ota tämä raha ja mene kuukaudeksi hoidattamaan terveyttäsi 'Veljekset Oomi' -yhtiön ylläpitämään Oomin parantolaan, että tulisit taas kuntoon. Parantolan perustaja ja johtaja tohtori Vorice on hyvä ystäväni. Olen keskustellut hänen kanssaan sinusta. Hän on luvannut hoitaa sinua tällä rahalla, riitti se tai ei. Voit olla aivan huoleti.

Tästä aivan yllättävästä ehdotuksesta kiittolisena uskoin seurakunnan hoidon vanhimmistolle ja lähdin Oomin parantolaan hoitoon.

Tämä parantola oli ainutlaatuinen Japanissa; kaikki lääkärit ja sairaanhoitajat ja koko muukin henkilökunta olivat kristittyjä. Tämän ihanteellisen sairaalan monet potilaat hoidettiin esimerkillisellä tavalla. Minäkin sain liittyä joukon jatkoksi. Kristitty ylilääkäri tutki minut huolellisesti ja sanoi, että tuberkuloosin kanssa ei pidä hätäillä, vaan levätä kaikessa rauhassa. Ajattelin silloin mielessäni, että minä en kyllä voi kovin rauhassa lepäillä, koska minulla ei ollut rahaa kuin kuukauden hoitoa varten. Mutta kaiken kaikkiaan sairaalassa oloni venyi yhdeksään kuukauteen. Loppujen kahdeksan kuukauden hoitoon tarvittavat varat Herra antoi minulle ihmeellisellä tavalla eikä minun tarvinnut ottaa jeniäkään velkaa hoitokustannuksiin.

Nyt kun olen toiminut omalla pienellä sarallani vuosikymmeniä sananjulistajana ja saanut olla auttamassa monia ihmisiä, luulen, ettei minua sairastuttuanikaan jätettäisi oman onneni nojaan, vaikkei minulla omia säästöjä olisikaan, vaan monet auttaisivat minua selviytymään. Mutta siihen aikaan oli toisin. Olin vasta nuori aloittelija pastorina enkä ollut vielä tehnyt työtä kuin aivan vähän. Kuitenkin sain kirjeitä ihmisiltä, jotka olivat kuulleet sairastumisestani. Kirjeihin joku oli liittänyt kymmenen päivän hoitoon tarvittavan rahasumman, joku toinen viikon tarpeen kattavan summan jne. Merkittävästi tätä jatkui niin, että sain olla hoidossa yhdeksän kuukauden ajan. Kuinka silloin kiitinkään ja ylistinkään Jumalaa! Sain maistaa, että "Jumala täyttää tarpeemme, Hän elää ja huolehtii."

Kun olin ollut parantolassa hiukan yli kahdeksan kuukautta, terveyteni oli kohentunut huomattavasti. Eräänä perjantai-iltapäivänä kello kolme istuessani vuoteellani ja rukoillessani tapani mukaan jouduin liikituksen valtaan:

- Jumala, minun piti olla täällä hoidossa vain kuukausi, mutta sinä olet antanut minun levätä jo lähes yhdeksän kuukautta. Koko sen ajan olet antanut tarvittavat varat eri henkilöiden, tuttujen ja tuntemattomien, kautta. Kiitos siitä. Suo, että parannuttuani voisin koko loppuelämäni julistaa sinun evankeliumiasi.

Olin silloin 30 -vuotias.

Rukouksen loppupuolella tajusin, että sairaalan toimistoon hoitokuluja varten maksamani summa tulisi seuraavana päivänä, lauantaina, loppuun käytetyksi. Ellen saisi sen tai seuraavan päivän aikana varoja jatkohoitoa varten, täytyisi minun tehdä velkaa. Nuore-

na käydessäni Kiiton Kakutoon kirkossa pastori Higuchi oli korostanut, että kristityn ei tule ottaa velkaa elinkustannustensa peittämiseksi. Vakuutuin jo silloin, että jos asetamme uskon tärkeimmäksi ja etsimme Jumalan valtakuntaa ja Hänen vanhurskauttaan, niin meille aivan varmasti annetaan kaikki tarpeellinen. Kun tajusin, että rahani loppuisivat seuraavana päivänä, aloin miettiä eri mahdollisuuksia selviytyä tilanteesta. Lopulta polvistuin uudelleen Jumalan eteen:

- Jumala, kuvittelin olevani täällä hoidossa vain kuukauden, mutta Sinä olet pidentänyt sen jo lähes yhdeksään kuukauteen. Sinä olet täyttänyt tarpeeni eri ihmisten kautta. Huomenna loppuvat hoitoon tarvittavat varani. Jos Sinä katsot, että tarvitsen vielä parantolahoitoa, auta, että saisin tarvittavat varat joutumatta tekemään velkaa. Anna rahat huomiseen iltapäivään mennessä. Annoit sitten viikoksi, viideksi päiväksi tai päiväksi, pidän sitä merkinä siitä, että tarvitsen vielä hoitoa. Jos et anna huomenna varoja, uskon, että en enää tarvitse hoitoa ja tahdot sanoa minulle, niin kuin Markuksen evankeliumin toisessa luvussa Jeesus sanoi halvatulle: 'Sairautesi on parantunut, ota vuoteesi ja käy!' ja mies parani heti. Eli jos en saa huomenna varoja. Sinä tahdot sanoa minulle: 'Nouse, olet terve vaivastasi! Mene työhön seurakuntaasi!' Siinä tapauksessa taivutan yllääärin päästämään minut pois sairaalasta, palaan Hoofun kirkkoon ja valmistan saarnan sunnuntain jumalanpalvelusta varten. Jumala auta minua!

Mutta koska ihminen on heikko, rukouksen jälkeenkin elättelin toivetta, että seuraavan päivän aikana saisin jostakin jonkin verran rahaa. Lauantaina sain kolme kirjettä ja kaksi korttia. Avasin ne, mutta missään niistä ei ollut rahaa. Ne olivat kaikki Jumalan Sanaan pohjautuvia lämpimiä rohkaisukirjeitä. Polvistuin jälleen rukoukseen ja pyysin:

- Jumala, odotin tänään saavani jotain jatkohoitokustannuksiin, mutta en saanut mitään. Mene nyt pyytämään ylläääriltä, että hän päästäisi minut sairaalasta kotiin. Palaan Hoofuun huomiseen jumalanpalvelukseen mennessä. Anna minun nousta tästä jatkamaan matkaani parannettuna.

Menin sitten yllääärin huoneeseen. Hän hämmästyi pyyntöäni ja alkoi huolestuneena kysellä:

- Miksi pyydät noin järjetöntä asiaa? Sinun pitää levätä täällä vielä kesän kuumien aikojen voit palata kotiin sitten, kun syksyn viileät tuulet alkavat puhalttaa. Oletko tyytymätön sairaalaan? Vai oletko ehkä riitautunut jonkun lääkärin tai sairaanhoitajan kanssa?

Kun selitin, että mistään sellaisesta ei ollut kysymys, hän kehotti uudestaan minua jäämään. En kuitenkaan enää voinut jäädä. Lopulta puoliväkisin sain hänet suostumaan ja sinä iltana lähdin sairaalasta.

Paikallisjuna vei minut tunnissa Oomi-Hachimanin asemalta Kiitoon ja siellä vaihdoin Yamaguchiin menevään yöjunaan. Minulla ei ollut varaa pikajunalippuun, joten nousin tavalliseen junaan. Yhdentoista tunnin jyskytyksen jälkeen saavuin aamulla Hoofun asemalle. Kirkolle ehdin hiukan ennen yhdeksää. En ollut ilmoittanut seurakunnan vanhimmistolle mitään, joten jumalanpalveluksen valmisteluja tekemässä olleet kirkkoneuvoston jäsenet hämmästyivät suuresti minun ilmestyessäni laihana ja kalpeana heidän eteensä. Joku nuhteli minua ajattelemattomasta käytöksestä, mutta niin vain sinä aamu-

na nousin saarnatuoliin ja julistin suurella ilolla Jumalan sanaa.

Siitä lähtien 53 vuoteen en ole joutunut kertaakaan sairaalaan. Olen kiitollinen Herralle, että hän paransi minut kokonaan ja että olen saanut pitää terveyden lahjan tähän päivään saakka. Olen saanut tehdä julistustyötä Japanissa, Kiinassa ja ulkomailla.

KIINANLÄHETYS

Merkillinen johdatus kiinantyöhön

Muutama sana Japanin kirkkojen tilanteesta noihin aikoihin on tässä pakallaan. Vuoden 1931 syyskuun 18. päivänä Japanin armeija miehitti Mantsurian. Sieltä käsin Japanin hyökkäysoimet sisä-Kiinaan voimistuivat. Sotilasjohdon painostus yhteiskunnassa muuttui yhä kiihkokansallisemmaksi. Kristinusko, kirkot ja kristityt joutuivat yhä ankarampaan puristukseen. Kristinuskon väitettiin olevan "Japanille vieraan uskonnon" tai "ulkomaiden vakoilijoiden ansauskonto" tai "maanpetturien uskonto". Seurakuntien kouksia ruvettiin häiritsemään ja valvomaan.

Vuonna 1937 heinäkuun seitsemäntenä päivänä Japanin joukot ja Kiinan armeijan joukot törmäsivät toisiinsa lähellä Pekingiä. Japani sai siitä syyn aloittaa hyökkäyksen Kiinan mantereelle. Ja sota leimahti täyteen liekkiinsä. Edellisen vuoden helmikuun 26. päivänä oli sotilasjunta kaapannut vallan Tokiossa murhaten pääministerin ja monia muita maan parhaaksi toimineita miehiä. Tätä sotilasvallankaappausta seuraavana vuonna alkoi Japanin hyökkäyssota Kiinaa vastaan.

Työalueeni Yamaguchin läänin Hoofun tienoonkin nuoret miehet kutsuttiin armeijaan ja lähetettiin rintamalle. Niinkin lyhyen ajan kuin kolmen kuukauden sisällä sodan alusta joutui Hoofun seurakunnasta lähtemään rintamalle noin kymmenen nuorta miestä. Miettini miettimästä päästyäni ja rukoilin tässä jännittyneessä ilmapiirissä, mitä minun maaseutukirkon pastorina ja mitä kirkon kirkkona pitäisi tehdä Japanin kulkiessa vaaralliseen suuntaan.

Eräänä päivänä osui silmiini englantilaisen lähetyssaarnaaja Christien kirjoittama kirja: "30 vuotta elämää Mukdenissa". Sen lukeminen vaikutti suuresti tulevaisuuteeni. Kirjoittaja oli toiminut pitkään lääkärilähetinä ja evankeliumin julistajana Mukdenin suurkaupungissa Mantsuriassa. Kirjan oli kääntänyt japaniksi Tokion yliopiston professori Tadao Yauchihara, joka sodan jälkeen vaikutti Tokion yliopiston merkittävänä kristittynä rehtorina.

Kirjassa sanottiin, että Japani voitti kyllä sekä sodan Kiinaa että Venäjää vastaan, mutta menetti kiinalaisten sydämet. Tämä viisas varoitus pani minut ajattelemaan. Kirjan aja-

tuskulku oli seuraavanlainen.

Vuosisadan alun Kiinan ja Venäjän sodan aikaisten kiinalaisten sotilaiden kuri oli huono, he tekivät ryöstöjä ja harjoittivat väkivaltaa. Siksi kiinalaiset itsekkin halveksivat heitä ja pitivät heitä kansansa pohjasakkana. Kun japanilaiset joukot tulivat maahan, heidän kurinsa oli tiukka eivätkä he käyttäytyneet väkivaltaisesti siviilejä kohtaan. Sen nähdes-
sään kiinalaiset ihmettelivät:

- Voivatko sotilaat olla noin erilaisia. Sen täytyy johtua siitä, että japanilaiset ovat korkeatasoinen kansakunta. Pian sota loppuu ja japanilaiset sotilaat lähtevät pois, ja voimme odottaa, että heidän jälkeensä tulevat siviilitkin kohtelevat meitä hyvin.

Toisin kuitenkin kävi. Japanilaiset siviilit ahdistivat kiinalaisia väkivallalla ja riistolla. He osoittivat japanilaisuuden pahimmat puolet: muun muassa sen, että japanilainen voi kaukana tutusta ympäristöstä käyttäytyä miten vain häpeästä piittaamatta ja saalistaa helppoa rahaa. Ja niin vaikka japanilaiset voittivat sodissa, kiinalaiset alkoivat pitää heitä petollisena ja epäluotettavana kansana.

Kirja herätti minut ajattelemaan omaa tehtävääni Herran edessä. Minun tulisi lähteä Kiinaan evankelioimistyöhön. Siellä minun pitäisi ennen muuta julistaa evankeliumia japanilaisille siviileille, joita sotilaiden jäljessä virtasi maahan. Ellei näitä japanilaisia opetettaisi pelkäämään Jumalaa, kiinalaiset joutuisivat taas kärsimään heidän tähtensä. Kiinaan muuttaneille japanilaisille siviileille oli vietävä evankeliumia. Se oli kaikkein kiireisin tehtävä nyt. Matkustaisin mantereelle ja perustaisin itsekannattavia japanilaisia seurakuntia, joka sitten voisivat muodostua evankeliumin silloiksi kiinalaisiin päin. Tässä tilanteessa tämä olisi tärkeintä. Minussa syttyi erittäin voimakas halu lähteä Kiinaan työhön.

Vuoden 1938 maaliskuussa pyysin Japanin metodistikirkon läntisen hiippakunnan vuosikokouksessa, että saisin siirron Kiinan työhön. Piispa kutsui minut puheilleen ja selvitti kantaansa yksityiskohtaisesti:

- Arvostan työtäsi Hoofussa. Seurakunta on itsenäistynyt poikkeuksellisesti tasolla, jolla papille voidaan maksaa palkkaa vain 30 jeniä kuussa. Jos nyt tällaisessa tilanteessa lähdet sieltä pois, tarvitaan työllesi jatkaja, jolla on sama työnäky kuin sinulla. Ellei sellaista löydy, seurakunnan tulevaisuus joutuu vaakalaudalle. Sinun tulee toistaiseksi luopua Kiiaan menosta ja jatkaa Hoofun seurakunnan työssä. Kun tilanne oli, mikä oli, minun ei auttanut muuta kuin palata Hoofuun jatkamaan työtäni.

Mutta Hoofuun palattuani sain entistä voimakkaamman varmuuden siitä, että minun tehtäväni siinä tilanteessa olisi lähteä Kiinaan evankelioimistyöhön eikä jäädä Japaniin. Ajattelin asiaa eri puolilta. Omalla kustannuksella lähtöä en voisi ajatella, koska Hoofun kirkon 30 jenin palkalla minulla ei yksinkertaisesti ollut varaa sellaiseen. Jatkoin rukoilemista.

Lähetysaarnaja Shimizun tapaaminen

Eräänä päivänä vierailin seurakuntaneuvoston jäsenen Matsudan luona. Talon veran-
nan pöydällä oli eräs naistenlehti. Selaillessani sitä välinpitämättömästi seisaaltani sil-
mäni osuivat artikkeliin, joka kertoi japanilaisesta lähetysaarnaja Yasuzoo Shimizusta.
Hän oli työskennellyt jo 30 vuotta Kiinassa ja palvellut rakkaudella kiinalaisia perustaen
mm Suutei-nimisen koulun köyhille tytöille. Vieressä oli myös artikkeli hänen edesmen-
neestä vaimostaan, joka oli hänen rinnallaan 30 vuotta tehnyt lähetystyötä. Artikkelit oli
kirjoittanut pastori Shimizu itse. Niitä lukiessani innostuin. Päätin ottaa yhteyttä häneen
neuvottelekseni kiinanlähetystyöstä ja mahdollisuuksistani matkustaa mantereelle. Ru-
koilin vielä pari kolme päivää asian puolesta ja sitten kirjoitin hänelle kirjeen:

- Haluaisin lähteä Kiinaan lähetystyöhön evankelioimaan erityisesti siellä asuvia japani-
laisia. Koen nykyisissä oloissa erityisen tärkeäksi, että kiinalaiset saisivat kohdata heitä
hyvin kohtelevia japanilaisia. Olen Japanin metodistikirkon työntekijä, joten pyysin sitä
lähettämään minut Kiinaan. Mutta sen johto ei suostunut siihen, koska oma seurakunta-
ni on hyvin epätavallinen itsekannattava seurakunta. Siitä huolimatta en voi olla rukoile-
matta, että Herra johdattaisi minut Kiinaan.

- Voisitko, hyvä pastori, mitenkään auttaa minua pääsemään maahan. En pyydä teiltä
työtä enkä myöskään taloudellista tukea. Tarvitsisin vain suosittelijan ja takaajan, jotta
saisin ulkoministeriöstä matkustusluvan Kiinaan. Tarvitsen vain jalansijan. Jos teette
sen palveluksen, voitte olla varma, että tulen Kiinaan.

Jatkoin sitten kertomalla luonteeni hyvistä ja huonoista puolista ja millaisissa asioissa
olin työssäni menestynyt ja millaisissa epäonnistunut. Kerroin myös, mitä hyvää ja pa-
haa minusta oli puhuttu. Esittelin itseni mahdollisimman yksityiskohtaisesti ja rehellises-
ti. Kirjeen lähetin huhtikuussa 1938 ja jäin rukoillen odottamaan vastausta.

Postin kulku Yamaguchin läänistä Pekingiin ja takaisin kesti noihin aikoihin lentokirjee-
näkin kymmenestä päivästä pariin viikkoon. Rukoilin joka päivä.

Kirjeen lähettämisestä oli kulunut noin kaksi viikkoa. Istuessani eräänä lauantai-iltapäi-
vänä pappilassa valmistamassa seuraavan päivän jumalanpalvelussaarnaa kuului ulkoa
ääni:

- Sähke!

Otin sen vastaan, avasin ja luin:

- Shimizu mennyt Oomi-Hachimaniin. Kirje käännetty. Ikuko.

Ikuko oli rouva Shimizun etunimi. Ymmärsin heti sähkeen merkityksen. Pastori Shimizu
ei ollut sillä hetkellä Pekingissä, vaan oli käymässä Japanissa ja oli läheisen ystävänsä
Oomi-yrityksen tohtori Voricen luona Oomi-Hachimanissa. Kirjeeni saavuttua pastorin
poissa ollessa rouva Shimizu oli avannut ja lukenut sen. Koettuaan sen tärkeäksi hän oli
lähettänyt sen välittömästi takaisin Japaniin miehelleen Oomiin ja sähkeellä pyysi minua
nyt ottamaan yhteyttä mieheensä ja neuvottelemaan asiasta. Asiani oli siis menossa
eteenpäin.

Polvistuin heti ja rukoilin:

- Jumala, uskon, että johdatat minut Pekingiin. Jään johdatettavaksesi.

Kahden päivän kuluttua kiiruhdin Oomiin tavatakseni pastori Shimizun ensi kertaa.

Vaikka evankelioimiskokouksen, jossa pastori Shimizu puhui, oli määrä alkaa tunnin kuluttua, hän toivotti minut ystävällisesti tervetulleeksi ja kysyi:

- Pastori Itoo, ymmärsin asiasi hyvin kirjeestäsi, jonka vaimoni toimitti minulle tänne. Olsit siis tulossa kiinantyöhön Pekingiin, mutta millä aiot elää ensi vuodesta eteenpäin?

Siinä paikassa vastasin:

- Kysymys ei ole ensi vuodesta vaan siitä, kutsuuko Jumala minut juuri nyt Teidän kauttanne lähtemään Pekingiin vai ei. Tähän kaipaen mitä kipeimmin vastausta. Jos Te sanotte minulle tänään: 'Tule!' niin uskon, että Jumala avaa minulle tien myös ensi vuonna.

Silloin hän huudahti:

- Niin, todellakin, olet oikeassa! Jumala huolehtii kyllä ensivuoden asioista! Niiden 30 vuoden aikana, jotka ovat kuluneet Kiinaan lähdöstämme, minäkin olen monta kertaa ajautunut umpikujaan ja ajatellut paluuta kokonaan Japaniin. Rukoillessani vaimoni kanssa tai yksin tie eteenpäin on aina kuitenkin merkittävästi avautunut. Alun perin ajatelimme olla vain jonkin aikaa Pekingissä, mutta niin vain 30 vuotta on vierähtänyt. Kyllä Jumala huolehtii ensi vuoden tarpeista. Tule toki Pekingiin!

Ja niin heti sinä iltana sovimme, että lähtisin Pekingiin.

Palasin sieltä Hoofuun ja päätin sanoutua irti Japanin metodistikirkon palveluksesta heinäkuun 31. päivänä 1938. Lähetin eronpyyntöni tälle yksitoista vuotta palvelemalleni kirkolle ilmoittaen lähteväni itsenäisenä lähetyssaarnaajana Pekingiin ja aloitin lähtövalmistelut.

Velanmaksu lähtöpäivän aattona

Kuten kaikki tietävät, kirkon lähettämän lähetyssaarnaajan ei tarvitse huolehtia matkakustannuksistaan, koska kirkko hoitaa ne. Mutta se, joka eroaa kirkkonsa palveluksesta ja lähtee itsenäisenä työntekijänä niin kuin minä, joutuu maksamaan kaikki kulut itse. Eikä minulla maaseutukirkon papilla ollut jeniäkään säästössä, koska seurakunnan itse-kannattavuustaso oli edelleen 30 jeniä. Lähteminen sellaisessa tilanteessa tuntui siksi mahdottomalta, mutta kuitenkin erosin virastani heinäkuun 31. päivänä.

Matkustin sitten heti Tokioon Japanin metodistikirkon keskustoimistoon ilmaistakseni kiitollisuuteni siitä, että olin saanut yksitoista vuotta palvella sen työntekijänä. Tapasin sitten Tokiossa olevia ystäviäni ja jatkoin matkaani äitini ja veljeni luo Nagoyaan ja edelleen ystäviä tapaamaan Kiotoon ja Osakaan. Samalla vierailin pitämässä evankelioimiskokouksia seurakunnissa, joissa oli minulle tuttuja pastoreita. Kahdenkymmenen päivän kierroksen jälkeen palasin Hoofuun. Poissa ollessani olivat Hoofun kirkon jäsenet sekä eri puolilla asuvat uskonystäväni keränneet kiinanmatkaani ja kiinantyötäni varten lähtölahjaksi tuolloista rahaa suuren summan 488 jeniä ja luovuttivat sen minulle.

Eräs kristitty ystäväni, joka omisti sairaalan Osakassa ja toimi Etelä-Osakan seurakun-

nan taloudenhoitajana, lähetti minulle 60 jeniä sanoen:

- Sinä menet Kiinaan lähetystyöhön meidän japanilaisten edustajana. Älä ole häpeäksi kansallemme. Haluan lahjoittaa sinulle matkarahat Hoofusta Pekingiin junan ja laivan ensimmäisessä luokassa.

Matka Yamaguchin Hoofusta Pekingiin suoritettiin siihen aikaan ensin junalla Kyuushuun saaren Mojin kaupunkiin, sieltä osakalaisen yhtiön laivalla Tientsiniin Kiinan rannikolle, mistä edelleen junalla Pekingiin. Koko matka ensimmäisessä luokassa maksoi 55 jeniä, joten minulle jäi summasta vielä 5 jeniä. Vertaamalla lähtölahjaksi saamaani 488 jeniä tuohon summaan saa käsityksen, kuinka suuresta summasta oli kyse. Olin todella iloinen ja kiitollinen siitä. Teetin elämäni ensimmäisen eurooppalaismallisen puvun, ostin paljon kirjoja ja hankin kaikkea tarpeellista, jotta en Kiinaan saavuttuani heti aiheuttaisi ihmisille vaivaa. Lähetin matkatavarat etukäteen.

Minun oli määrä lähteä matkaan varhain elokuun 25. päivän aamuna. Oli edellinen ilta. Minulla oli ensimmäisen luokan lippu Pekingiin ja lisäksi käteistä 50 jeniä. Arvelin, että sillä selviäisin jonkin aikaa, tulinhan toimeen Japanissa 30 jenillä kuussa. Tuumiessani, että seuraavana päivänä olisi vihdoin lähtö käsissä, mieleeni palasi eräs asia, joka oli päässyt minulta unohtumaan.

Tarvitsin kerran Isekin perheen auttamiseen välttämättä 49 jeniä. Lainasin rahat omissa nimissäni seurakunnan taloudenhoitajana toimineelta vanhimmistonjäsen Okamuralta ja annoin ne avustukseksi perheelle. Vanhin Okamura oli mies, josta huokui syvä rakkaus, ja hän sanoi minulle:

- Sinun ei tarvitse turhaan ponnistella velan takaisin maksamiseksi. Maksa sitten, kun sinulla on varaa.

Hän jaksoi odottaa kärsivällisesti. Kun Kiinaan lähtöni tuli ajankohtaiseksi, hän ei sanallakaan maininnut velastani, vaan antoi itsekin suuren summan minulle lähtölahjaksi. Muistin tämän lainan lähtöä edeltävänä iltana. Hän ei ollut missään vaiheessa sanonut myöskään lahjoittaneensa summaa. Se oli velka, joten se oli myös maksettava takaisin. Menin sinä iltana palauttamaan rahat.

Minulla oli nyt parin matkalaukullisen verran matkatavaraa, ensimmäisen luokan lippu Pekingiin ja yksi jeni käteistä rahaa eli sen verran kuin oli jäänyt velan maksettuani. Mitä selviäisin vain yhdellä jenillä käteistä? Ensimmäisessä luokassa saisi kyllä varmasti hyvät ateriat matkan aikana, mutta ajatuskin matkustamisesta kaukaiselle Kiinan manteelelle vain yksi jeni taskussa tuntui pelottavalta. Siksi polvistuin jälleen ja rukoilin hartaasti:

- Jumala, minulla ei ole kuin yksi jeni. Auta minua tässä mahdottoman tuntuaisessa tilanteessa. Sain Kiinan matkaani varten peräti 488 jeniä. Olen käyttänyt koko summan enkä voi nyt sanoa, että lähdölleni on tullut este. Silloin olisin lähtölahjavaras. Päästä minut lähtemään.

Rukoillessani Pyhä Henki johdatti minua hiljaa. Olin hetken ajatellut mennä uudelleen Okamuran luo selittämään tilanteeni ja pyytämään lainaksi 50 jeniä. Mutta Pyhän Hengen kuiskaus kantautui sieluuni ja esti sen:

- Sinä saarnaat aina kirkossa, että uskovan ei tule huolehtia siitä, mitä hän söisi, joisi tai päällensä pukisi, vaan etsiä ensin Jumalan valtakuntaa ja Hänen vanhurskauttaan, niin hänelle annetaan kaikki muukin. Jos teet velkaa nyt ennen kiinanmatkaasi, et toimi opeuksesi mukaan.

Luovuin lainanottoaikeesta.

Toisena vaihtoehtona ajattelin pyytää summaa Nagoyassa asuvalta pikkuveljeltäni. Hän oli silloin jo kohtalaisen varakas ja hän olisi hyvinkin voinut lähettää pyynnöstäni 50 jeniä. Mutta rahasumma ei mitenkään ehtisi perille seuraavan aamun kello kahdeksaan mennessä, sillä oli jo ilta seitsemän. Luovuin tästäkin ajatuksesta.

Kolmantena vaihtoehtona ajattelin kaikesta huolimatta matkustaa Mojiin asti. Kaupungissa asui eräs läheinen ystäväni, Yhdistetyn kirkon seurakuntaneuvoston jäsen, joka toimi myös seurakunnan nuorisotyön johtajana. Hänellä oli suuri liikeyritys. Olin järjestänyt hänelle avioliiton Hoofun seurakunnan erään neidon kanssa. Voisin kertoa hänelle huoleni ja pyytää häneltä apua. Hylkäsin kuitenkin ajatuksen samasta syystä kuin ensimmäisenkin. En ollut koskaan lainannut rahaa tältä nuorelta mieheltä. Pyhä Henki muistutti minulle hiljaa, että olisin huonona esimerkkinä hänelle, jos ottaisin velkaa menäkseni lähetystyöhön Kiinaan.

Olin hetken hiljaa ja aloin ymmärtää, miksi olin joutunut tähän tilanteeseen. Minulle tulevaisuus oli vielä salattu, mutta Jumala tiesi viimeiseen asti kaiken, mitä edessäni olisi. Voisihan olla, että mentyäni Kiinaan lankeaisin epäuskoon ja häpäisisin Jumalan nimen. Vaikka en sitä nyt käsittäisikään, minun olisi toteltava Jumalaa siinäkin tapauksessa, että Hän tahtoi nyt estää minua lähtemästä Kiinaan. Jos Jumala näkee parhaaksi kieltää matkani, minun olisi seurattava hänen tahtoaan, vaikka ihmiset puhuisivat minusta pahaa kuinka paljon tahansa. Jos taas siitä ei olisi kysymys, minun pitäisi lähteä rohkeasti matkaan pelkkä matkalippu ja yksi jeni mukanani.

Päätin jättää asian Herran ratkaistavaksi ja sinä iltana rukoilin:

- Jumala, auta minua matkaan, jos se on Sinun tahtosi. Jos taas on vaara, että Kiinassa tekisin syntiä, jolla häpäisisin nimesi, ja siksi et halua lähettää minua, olen Sinulle kuuliainen. Vaikka minua nimitettäisiinkin 'lähtölahjavarkaaksi', jään Japaniin ja työtä tehden maksan lahjarahat vähitellen takaisin. Johdata minua! Jos et tahdo minun lähtevän Kiinaan, niin osoita se minulle selkeästi Sanastasi tänä iltana tai aseta lähdölleni este esimerkiksi siten, että sairastun ja minulle nousee kuume tai että Nagoyan vanha äitini joutuu huonoon kuntoon. Silloin uskon, että kiinantyö ei ole Sinun tahtosi ja luovun siitä. Muussa tapauksessa lähdän.

Nukkumaan mennessäni mietin, nousisiko minulle ehkä kuume vai tulisiko vatsani kiipeäksi vai saisinko ehkä sähkösanoman, jossa minua kehoitettaisiin siirtämään lähtöäni äitini heikentyneen terveyden vuoksi.

Herra elää

Heräsin 25. päivänä elokuuta vuonna 1938, mutta mitään ei ollut tapahtunut. Lähdin siis matkaan. Matka kirkolta Hoofun asemalle kestää kävellen noin seitsemän minuuttia. Minulla oli matkalaukut, lippu Pekingiin ja yksi jeni rahaa. Kulkiessani asemaa kohti ajoittain jalkani eivät tahtoneet totella, kun muistin, että minulla oli vain yksi jeni. Saavuin asemalle ja hämmästyin nähdessäni, kuinka moni oli tullut saattamaan minua. Siellä oli seurakuntalaisia, pyhäkoululaisten ja kirkon lastentarhan lasten vanhempia ja paljon muita.

Kaikilta heiltä olin myös aiemmin saanut lähtölahjan. Saattajien joukossa oli kuitenkin kymmenen naapurustoni ihmistä, jotka eivät olleet koskaan tulleet kirkkoon. He ojensivat minulle lahjarahakirjekuoren sanoen:

- Pastori, kuulimme, että matkustatte kauas. Pitäkää hyvää huolta terveydestänne! Ostakaa tällä vaikkapa evästä.

Olin hyvin hämmästynyt. Olin luullut, että kaikki lähtölahjarahat oli jo annettu, mutta sainkin lahjan näiltä kaupunkilaisilta, joilla ei ollut mitään yhteyksiä kirkkoon. Olimme vain hyvänäpäiväntuttuja. Minulla ei ollut ollut aavistustakaan, että tällä tavalla saisin, mitä tarvitsin. Kiitin syvästi ja nousin junaan. Istuin ensi kertaa elämässäni ensimmäisessä luokassa. Avasin kiitollisin mielin näiden kymmenen ihmisen yhteisen lahjakuoren ja löysin yhteensä peräti 30 jeniä. Se oli sama summa, jonka olin Hoofun kirkossa saanut kuukaudessa palkkaa. Nyt minulla oli siis yhteensä 31 jeniä.

- Nyt selviän hyvin, ajattelin ja matka alkoi.

Kun Oogoorissa, toisella asemalla Hoofusta länteen, avasin junan ikkunan, vaunuosastooni nousi Isobe -niminen mies, erään yhtiön haaraosaston päällikkö. Hän ei ollut kristitty, mutta hänen kansakoulunopettaja sisarensa oli ollut Hoofun seurakunnan jäsen. Tämä hänen sisarensa oli sairastunut tuberkuloosiin ja kun hänen tilansa oli käynyt vakavaksi, olin vienyt hänet Oomin parantolaan, jossa itsekin olin ollut. Kun hän sitten oli menehtynyt, olin huolehtinut ruumiin kuljetuksesta krematorioon ja vienyt hänen tuhkuurnansa omaisille. Isobe oli sen jälkeen osoittanut tästä kiitollisuuttaan antamalla minulle joka vuosi lahjan, vaikka hän ei ollutkaan kristitty. Noustessaan junasta pois hän ojensi minulle lähtölahjan sanoen:

- Pastori käytä tämä, niin kuin hyväksi näet."

Junan lähdettyä avasin kirjekuoren kiitollisin mielin. Siinä oli suuri 15 jenin summa. Minulla oli nyt 46 jeniä ja suuresti iloiten saavuin Mojin kaupunkiin.

Laivan lähtöön oli noin tunti neljäkymmentä minuuttia. Kyuushuun saarelta oli tullut monia veljiä ja sisaria saattamaan minua. Juttelin heidän kanssaan. Hetken kuluttua saapui ystävänsä kanssa rouva Minagawa, joka oli Gyoobashin metodistikirkon naistenpiirin johtaja. Olin vierailut Gyoobashin kirkossa pari kolme kertaa julistamassa Sanaa. Molemmat rouvat ojensivat minulle lähtölahjan sanoen:

- Ostakaa tällä matkan aikana vaikka jotain syötävää.
Kiitin ja avasin kirjekuoret hytissäni. Kummassakin oli kaksi jeniä.

Elokuun 25. päivänä junan lähtiessä Hoofun asemalta klo 8:42 olin saanut kymmeneltä henkilöltä 30 jeniä, Oogorin asemalla Isobelta 15 jeniä ja ennen laivan lähtöä kahdelta rouvalta molemmilta kaksi jeniä. Kaiken kaikkiaan olin saanut 49 jeniä. Kun siihen lisätään jeni, joka minulla oli entuudestaan, minulla oli nyt 50 jeniä. Täsmälleen edellisenä iltana maksamani summa 49 jeniä oli palautettu minulle laivan lähtöön mennessä. Laiva lipui ulos satamasta ja kyyneleet valuivat valtoimenaan silmistäni.

Iloni ei niinkään johtunut niistä 50 jenistä vaan siitä, että olin saanut kokea 1. Mooseksenkirjan 22. luvun sanojen: "Herra näkee, Herra huolehtii" toteutuvan omalla kohdallani. Jumala elää ja huolehtii meistä tänäänkin. En osannut kiinaa, minulla ei ollut maassa ystäviä, en tuntenut ketään muita kuin pastori Shimizun. Mutta sain vakuutuksen siitä, että Jumala tulisi siunaamaan työni Kiinassa.

Työn alku Pekingin japanilaisessa seurakunnassa

Matka Itä-Kiinanmeren yli Tientsiniin kesti viisi kiitoksen täyttämää päivää. Myöhään elokuun 29. päivän iltana saavuin Pekingiin ja menin pastori Shimizun luokse. Hän odotti minua ja toivotti minut sydämellisesti tervetulleeksi. Parin päivän kuluttua hän sanoi minulle:

- Olen pitänyt kotikokouksia, joihin tulee noin 20 ihmistä. Annan ne sinun vastuullesi. Muodosta niistä seurakunta.

Kolmas päivä saapumisestani oli sunnuntai ja pidin tälle 20-30 -henkiselle joukolle ensimmäisen kokoukseni Kiinassa. Se oli myös alku Pekingin japanilaiselle seurakunnalle.

Siihen aikaan paljon japanilaisia siviilejä saapui päivittäin Pekingiin ja muualle Kiinaan. Heidän joukossaan oli myös monia kristittyjä. Heitä liittyi lukuisin eri tavoin Pekingin japanilaiseen seurakuntaan. Seurakunnan koko kasvoi joka kuukausi, niin jopa viikoittain 5-10 hengellä. Vähän ajan kuluttua saatoimme pitää 80-100 hengen jumalanpalveluksia. Emme saaneet mitään tukea Japanista, mutta Jumalan armosta heti työn alusta asti seurakunta saavutti taloudellisen riippumattomuuden.

Kansainvälinen tilanne huononi jatkuvasti. Sotilashallituksen painostus kristittyjä kohtaan koveni. Jumalanpalveluksiin tuli aina salaisen poliisin ja sotilaspoliisin siviilipukuisia edustajia, jotka kirjoittivat muistiin, mitä puhuin. He tekivät myös ilkeitä kysymyksiä kuten:

- Kumpi on suurempi Kristus vai keisari? Kumpaa tulee palvoa?

Yksikin "väärä" vastaus riitti syyksi sille, että pastori saatettiin vangita, seurakunta hajotetaan ja estää evankeliumin julistus. Kaikki tämä sen tähden, että kristinusko oli muka Englannin ja Yhdysvaltain kätyrien, vihollisen uskonto. Saarnaaminen ei ollut helppoa, mutta Pyhän Hengen avulla evankelioimistyö saattoi jatkua. Pekingin japanilainen seurakunta kasvoi lyhyessä ajassa suureksi.

Pekingistä kahdeksan tunnin junamatkan päässä sijaitsee Sisä-Mongolian hallinnollinen keskus Zhangjiakou. Aloitin siellä seuraavana vuonna kahdesti kuussa kotikokoukset erään japanilaisen kristityn kodissa. Myöhemmin siitä syntyi Zhangjiakoun japanilainen seurakunta. Pekingistä etelään junalla 13 tunnin matkan päässä on suuri kaupunki nimeltään Zhengzhou. Siinäkin kaupungissa avasi eräs japanilainen kristitty kotinsa ja pidin siellä kahdesti kuussa kotikokouksia. Niistä muodostui Zhengzhouin Japanilainen seurakunta. Nämä seurakunnat luovutettiin sitten Japanista kiinantyöhön tulleiden muiden pastorien hoitoon. Kahdeksan Kiinan vuoteni aikana syntyi kolme seurakuntaa. Sotilas-hallituksen painostuksesta huolimatta evankelioimistyön yllä lepäsi suuri siunaus.

Japanilaisten elämä muuttui kertaheitolla surkeaksi Japanin antauduttua ehdoitta elokuun 15. päivänä vuonna 1945. Kiinalaiset, joita Japani oli kohdellut säälimättömästi, saivat voittajavaltiona takaisin itsenäisyytensä. Kiinassa asuvat japanilaiset odottivat joka hetki kiinalaisten kostoa ja elivät suuren pelon vallassa. Sodan päätyttyä häviöön samat ihmiset, jotka olivat elokuun 14. päivään asti halveksineet meitä kristittyjä, nimitäneet kristinuskoa "vihollisen kätyriuskonnoksi" ja meitä kristittyjä "vakoilijoiksi", ja kohdelleet meitä kuin maanpettureita, käänsivät kelkkansa ja alkoivat puhua meille ystävällisesti:

- Pastori, nyt on tullut sitten teidän vuoronne.

Moni taas tuli ja pyysi:

- Olen kauhean rauhaton ja peloissani. Pastori, voisitteko puhua meille jotain rohkaisevaa?

Vajaan vuoden sodan päättymisestä Japaniin paluuseeni asti viivysin Pekingissä. Joka puolelta satoi kutsuja tulla pitämään kotikokouksia. Aika oli todella kiireinen. Kaikkiin kokouksiin kerääntyi heti runsaasti kuulijoita.

Olin ollut lähetystyössä Kiinassa lähes kahdeksan vuotta, kun lähdin paluumatkalle Pekingistä maaliskuun 5. päivänä vuonna 1946. Tientsinin kautta saavuin 18. maaliskuuta pitkästä aikaa Kyuushuun saarelle Saseboon. Olin menettänyt kaiken omaisuuteni. Minulla, vaimollani ja pojallani (perheestäni kerron myöhemmin) oli mukana vain yksi rep-pu ja vaatteet, jotka olivat päällämme. Noustessamme maihin Sasebossa saimme kukin 1000 jeniä (Suom. huom.: Sodan jälkeen oli rahan arvo Japanissa romahtanut). 3000 jenillä aloitimme elämämme sodan hävinneessä Japanissa.

Majuri Kyoozoo Iwain tapaaminen

Kiinantyössä sain kokea monenlaista Jumalan armoa, joka on jäänyt lähtemättömästi mieleeni. Yksi unohtumaton kokemus sattui huhtikuun ensimmäisenä sunnuntaina 1939. Silloin Pekingin japanilaisessa seurakunnan jumalanpalveluksissa kävi lähes 100 henkeä ja taloudellisestikin Jumalan siunaus oli runsas. Kirkkoon ei tullut ainoastaan si- viilejä, vaan joskus näki myös sotilaita sanankuulijoiden joukossa.

↑昭和14年・北京日本人教会礼拝後 神戸YMCA奈良総主事、岩井少佐と

Sinä sunnuntaina istui seurakunnan joukossa jalkaväen majuri. Minua jännitti kovin. Mies näytti kyllä hyvin lempeältä ja hyväntahtoiselta, mutta mietin, mahtoiko hän olla kristitty vai olisiko hän tullut valvomaan kokousta tai urkkimaan tietoja seurakunnastamme. Saattaa kuulostaa ehkä naurettavalta, mutta halusin pitää hienon saarnan tehdäkseni vaikutuksen tähän korkea-arvoiseen upseeriin. Yritin puhua niin hyvin kuin osasin, mutta saarnani epäonnistui surkeasti. Minulta puuttui täysin julistamisen vapaus ja ilo. Palatessani jumalanpalveluksen päätyttyä huoneeseeni, minua väsytti sanoinkuvaamattomasti. Kukaan muu kuin sananjulistaja ei ymmärtäne, miltä tuntuu saadessaan saarnata sydämen ilolla ja vapaudella tai epäonnistua surkeasti. Joka tapauksessa olin hyvin masentunut.

Illalla pidettiin evankelioimiskokous. Ajattelin, että ainakaan tuo mies ei tulisi kokoukseen. Monet sotilaat kulkivat Pekingin kautta sisämaan eturintamalle ja saattoivat matkan varrella poiketa jumalanpalveluksessa. Siksi en odottanut enää näkeväni häntä. En valmistautunut kovin huolellisesti iltakirkkoon. Hämmästykseni näin tämän sotilaan jälleen kokouksessa. Minun tuli paha olla. Aamulla olin epäonnistunut yrittäessäni pitää hienon saarnan hänelle. Ja hän oli siinä taas. Mietin kuumeisesti, mistä minun pitäisi puhua. Lykkäsin puheen alkamista laulattamalla seurakunnalla useita virsiä ja rukoilin samalla apua Herralta. Lopulta ajattelin, että minun olisi parasta jättää saarna kokonaan pitämättä. Todistaisin vain, miten sellainen syntinen ihminen kuin minä olin saanut kohdata Jeesuksen, kuinka olin pelastunut ja minkälaista armoa olin osakseni saanut. Ja niin aloitin todistukseni. Sitä kuuntelevan majurin kasvoista näkyi, että puhe puhutteli häntä, sillä hänen silmänsä loistivat ja hän nyökkäili iloisesti. Hän antoi kuunteluasenteellaan myönteistä palautetta sanoilleni. Kokouksen jälkeen sain tietää, että hän oli Kyoozoo Iwai, kristitty upseeri. Oli erittäin harvinaista, että kristitty yleni upseeriksi silloisessa Japanin armeijassa. En ainoastaan rauhoittunut, kun näin, että hän oli Apostolien tekojen 10. luvun Korneliusta muistuttava elävä kristitty, vaan siitä meidän välillemme syntyi myös läheinen yhteys.

Majuri Iwai kävi innokkaasti kaikissa kokouksissa. Jumalanpalvelusten lisäksi hän tuli evankelioimiskokouksiin ja kotikokouksiin. Vähän ajan kuluttua hän ehdotti:

"Pastori, emmekö voisi pitää aamurukouspiirejä?"

Ja niin hän tuli kasarmilta kirkolle joka aamu kello puoli kuusi. Tunnin ajan luimme Raamattua kaikessa rauhassa. Lauloimme virsiä ja rukoilimme. Näin hänestä tuli seurakuntaamme meitä muita rohkaiseva voimahahmo.

Armeijassa kristitty kohtasi voimakasta vastustusta eikä yleensä päässyt ylenemään. Majuri Iwai todisti kuitenkin usein:

- Suurin iloni on saada todistaa Jeesuksesta. Yhteiskunnallinen asema ei merkitse minulle mitään. Jos minut erotetaan maavoimista uskoni vuoksi, lähdän ilomielin ja alan toimia evankelistana heti seuraavasta päivästä lähtien.

Sotatoimet kiihtyivät, ja sotilashallituksen painostus jatkui. Kuinka suuri rohkaisu olikaan minulle niissä oloissa saada ystäväystyä henkensä uhallakin uskossa vaeltavan sotilaan kanssa ja saada apua ja tukea häneltä! Tämän Korneliuksen kaltaisen miehen kohtaaminen Pekingissä vuonna 1939 vaikutti suuresti myöhempään elämäni. Hänen esimerkkinsä vaikutuksesta kuuliaisuuteni ja luottamukseni Jumalan Sanaa kohtaan syveni. Halusin vaeltaa niin kuin ystävänikin.

Raamatusta sanotaan, että Jumala panee lähteet pulppuamaan erämaassa. Kiinaan lähtiessäni olin varautunut siihen, että joutuisin monenlaisiin vaikeuksiin, mutta sainkin huomata, että niiden keskellä Herra antoi siunauksia niinkuin lähteet olisivat pulpunneet erämaassa.

Avioliittokysymys

Toinenkin tapahtuma Kiinan ajalta liittyy majuri Iwaihin. Eräänä päivänä pitkähkön keskustelumme jälkeen hän sanoi:

- Pastori, huolimatta siitä, että olet naimaton ja hoidat oikein hyvin yksinkin seurakuntaa, olen sitä mieltä, että sinun pitäisi mennä naimisiin. Seurakunnassa on naisjäsenten

osuus suuri. Missä kirkossa tahansa heidän määränsä on yli kaksinkertainen miesten lukuun verrattuna. Siksi sielunhoidollisia keskustelujakin on naisten kanssa paljon. Sen tähden kehottaisin sinua hankkimaan itsellesi hyvän puolison.

Kuten edellä olen jo kertonut, olin sairastanut tuberkuloosin. Sitä paitsi työni oli jatkuvaa pioneerievankeliointia. Periaatteenani oli elää sillä, mitä minulle annettiin. Monet olivat kehottaneet minua menemään naimisiin, mutta näistä syistä olin aina kieltäytynyt. Olin kokenut Jumalan tahdoksi, että minun olisi parasta pysyä naimattomana, kunnes tapaisin naisen, jolla olisi sama usko kuin minulla ja joka olisi valmis tekemään mitä tahansa evankeliumin hyväksi välittämättä köyhydestä ja vaivoista. Moni oli tarjoutunut järjestämään minulle tapaamisen jonkun hyvän kristityn neidon kanssa seurustelun aloittamiseksi ja avioliittoehtojen sopimiseksi, mutta olin ne aina torjunut. Minua arvoiteltiin siitä syystä seuraavaan tapaan:

- Pastori Itoolla on kovin suuret vaatimukset!
- Hän on ylipistynyt.
- Hänelle eivät tavalliset ihmiset kelpaa.

Kunnioitin ja arvostin kuitenkin majuri Iwain uskoa niin suuresti, että vastaan hangoittelellematta vastasin hänen ehdotukseensa:

- Kiitos. Voisitko ottaa järjestääksesi asian?

Siihen majuri Iwai sanoi:

- Pastori Ito, vaimoni pikkusisko asuu Takaokan kaupungissa Koochin läänissä. Hän on hyvin ahkera ja tunnollinen. Tyttökoulusta valmistuttuaan hän tuli kotiimme apulaiseksi ja tuli uskoon. Nyt hän on omassa kodissaan ja pitää mm pyhäkoulua. Hän on pärjännyt hyvin, vaikka onkin ainoa uskova kodissaan. Mitenkä olisi, etkö ajattelisi avioliittoa hänen kanssaan?

Vastasin, että hän saisi vapaasti hoitaa asiaa eteenpäin.

Syksyllä 1942 matkustin Tokioon osallistuakseni erääseen kirkkojen neuvottelutilaisuuteen. Majuri Iwain Japanissa asuva vaimo kehotti minua matkan varrella tutustumaan pikkusiskoonsa. Niin sitten sovin, että tapaisin hänen Mikiko -sisarensa Okayaman erään kirkon omistamissa tiloissa paluumatkallani Pekingiin.

Siihen aikaan Japanissa ei vielä esiintynyt nimeksikään ns. rakkausavioliittoja, joissa avioidutaan rakastumisen ja seurustelun jälkeen. Niin sanottu järjestetty avioliitto oli valitseva tapa. Siinä sopiva puhemies pantiin huolehtimaan naimakaupasta. Meillä oli hyvin vähän aikaa olla yhdessä. Totta puhuen nähdessäni silloin Mikikon ensi kertaa en ollut erityisen ihastunut hänen kasvonpiirteisiinsä eikä hän vaikuttanut minusta kovin puoleensavetävältä. Mutta monilla alueilla Japania vallitsi vielä sellainen tapa, että jos puhemiehen suositusten pohjalta molemmat osapuolet suostuivat tapaamaan toisensa, se merkitsi, että avioliitto oli jo sillä käytännöllisesti katsoen päätetty. Esittelyssä mukana ollut majuri Iwain vaimo oli aito ja suora ihminen. Hän tuli saattamaan minua Okayaman asemalle Pekingiin menevään yöjunaan ja sanoi minulle laiturilla:

- Koska olemme kristittyjä, morsiusrahan lähettäminen ennen avioliittoa ei olisi tarpeen, mutta Mikikon vanhemmat, veljet ja sukulaiset eivät ole kristittyjä. He pitäisivät kummallisena, jos menisit naimisiin sinun maksamatta morsiusrahaa. Avioliittoanne pidettäi-

siin epäilyttävänä. Pastori, riittäisi, että lähettäisit morsiusrahakirjekuoren vain muodon vuoksi. Voisit jättää sisällön kokonaan pois.

Ajattelin harmistuneena, että kylläpä rouva Iwai kiirehti asioiden edelle. Hänhän näytti pitävän asiaa jo päätettynä, vaikka minä olin vielä epävarma. Siihen aikaan kuukausipalkkani oli peräti 300 jeniä. Kukaan Japanissa toimivista papeista ei saanut niin korkeata palkkaa, mutta Kiinassa pioneerityössä olevaa minua Jumala siunasi niin suurella summalla. Vastasin rouva Iwaille asiaa enempää harkitsematta:

- Hyvä on. Kun päätän asian lopullisesti, voin lähettää vaikkapa 100 jeniä morsiusrahaa.

Rouva Iwain väärinkäsitys

Palasin mantereelle Pekingiin ja menin sieltä edelleen käymään Zhangjiakoun japanilaisessa seurakunnassa. Poissa ollessani asioista huolehtineet seurakuntalaiset ottivat minut vastaan ja kertoivat, mitä oli tapahtunut Japanissa ollessani. Eri työmuotojen edustajat antoivat selostuksensa. Eräs heistä, nuorten naisten piirin johtaja Tomiko Sekiguchi, kertoi:

- Pastori, muistattehan sen Inaokan, joka omistaa tavaratalon? Niin kuin tiedätte, hänen vaimonsa on elävä kristitty ja käy ahkerasti kirkossa. Hän auttaa ja tukee taloudellisesti sotilaiden perheitä, kun elämme nyt sodan ahdistavaa aikaa. Hän arvostaa erityisesti majuri Iwain perhettä. Neljä viisi päivää sitten hän sanoi minulle, että hän haluaisi kirjoittaa majuri Iwain perheelle ja lähettää heille 100 jeniä, mutta ei kiireiltään mitenkään ehtinyt. Siksi hän pyysi minua kirjoittamaan ja lähettämään rahat sijastaan. Tein niin kuin hän pyysi.

- Siinä teitte hyvin, sanoin kiinnittämättä asiaan sen enempää huomiota.

Muutaman päivän kuluttua sain pikakirjeen majuri Iwain rouvalta Japanista. Lukiessani säikähdin toden teolla:

- Pastori, kiitoksia paljon 100 jenin morsiusrahasta, jonka niin pian lähetit Mikikoa varten. Lähetin sen suoraan päätä vanhemmilleni ja olen jo saanut heiltä ilahtuneen vastauksenkin, hän kirjoitti.

Olin aivan typerä:

- Mitä ihmettä! Enhän minä ole alkuunkaan päättänyt asiaa enkä lähettänyt morsiusrahaa. Ne 100 jeniä olivat lahja rikkaalta kristityltä, tavaratalonomistajan rouva Inaokalta. En olisi uskonut, että hänelle sattuisi näin suurta väärinkäsitystä, vaikka tiesinkin, että hänellä oli heikko näkö. Rukoilin, mitä minun pitäisi tehdä ja mietin:

- Voisin tietysti selittää asian ja perua naimakaupan. Mutta vaikka rouva Iwain vanhemmat saattaisivatkin ymmärtää asian, miltä mahtaisikaan tuntua Mikikosta, joka jo iloitsi siitä, että hänen avioliittoasiansa oli päätetty. Kuinka syvä olisikaan hänen pettymyksensä!

Oma päättämättömyyteni oli väärinkäsityksen syy. Lopulta päättelin:

- Jumala on sallinut sen, että rahaa luultiin morsiusrahaksi. Hän on päättänyt asian ennen minua. Luotan siihen, että tämä on Jumalan järjestämä asia ja otan Mikikon vaiokseni.

Otin kuun lopulla saamastani 300 jenin palkasta 100 jeniä ja lähetin sen rouva Iwaille ja selitin:

- Tämä on todellinen morsiusraha. Edellinen oli rouva Inaokan lahja.

Sain heti häneltä vastauksen, jossa hän pyysi anteeksi hätiköintiään. Näin huvittavalla tavalla päädyimme naimisiin. Mutta niin kuin Jeremia kirjoittaa: "Kaikki Herran teot ovat aikansa hyviä", olen todella kiitollinen Jumalalle siitä, että sain tavata vaimoni tällä erikoisella tavalla ja mennä naimisiin hänen kanssaan.

Vaimoni Mikiko oli omaa sukua Mori. Menimme siis naimisiin, kun hän oli lähes 29 -vuotias. Se tapahtui ennen Tyynenmeren sodan alkamista. Noihin aikoihin japanilaiset naiset avioituivat yleensä 20-22 vuoden iässä. Yli 25 -vuotiaita naimattomia naisia halveksittiin jo vanhoina piikoina. Miksi vaimoni avioitui niinkin iäkkäänä? Hän kasvoi Tosan kaupungissa Koochin läänissä. Silloinen paikan nimi oli Takaoka, joka on siis nyt osa Tosan kaupunkia. Hänen isänsä omisti Takaokan kauppalan ainoan isohkon kirjapainon. Hänen asiakkaina olivat näin ollen kauppalantalo ja koulut jne. Kirjapaino menestyi, työntekijöiden määrä kasvoi ja isästä tuli kauppalan valtuuston jäsen. Näin Mikiko kasvoi varsin vauraissa oloissa. Hän kävi erään Koochin läänin parhaista lukioista.

Mutta vaimollani oli nuoruudessaan eräs suuri huolen aihe. Normaalisti hänen isänsä oli mukava ihminen, mutta Tosan alueen ihmiset tunnetusti joivat runsaasti sake-viinaa. Mikikon isäkin piti kovin sake-viinasta. Kun asiat kulkivat normaalisti, ongelmia ei ollut. Mutta kun isä törmäsi johonkin vaikeuteen kuten esimerkiksi siihen, että hänen ehdotuksensa valtuustossa ei mennyt läpi, hän joi ulkona iltamyöhään ja kotiin palattuaan vaati taas lisää sakea ja syytti äitiä, jos sakea ei siihen aikaan ollut saatavilla käskien häntä keskellä yötä lähtemään ostamaan sitä. Isä pakotti äidin ja Mikikon ostamaan sakea. Jos äiti vastusti asiaa, isä repi häntä tukasta ja käyttäytyi väkivaltaisesti.

Mikiko joutui näkemään, miten suurta tuskaa riisiviina tuotti hänen äidilleen ja veljilleen ja sisarilleen. Niinpä Mikiko päätti jo nuorena, että hän ei missään tapauksessa halua mennä naimisiin sellaisen kanssa, joka juo riisiviinaa. Kun koti oli varakas ja arvostettu, Mikikolle tuli useampiakin naimatarjouksia japanilaiseen järjestettävän avioliiton tavan mukaan. Vaikka isä piti sulhasehdokkaista ja suositteli niitä Mikikolle, hän torjui ne, koska ei halunnut avioitua riisiviinaa käyttävän kanssa. Siitä taas isä suuttui ja rankaisi tytärtään. Paljon joutui Mikiko kärsimään isänsä vuoksi.

Mikikon vanhempi sisar oli avioitunut majuri Iwain kanssa. Kun tähän perheeseen odotettiin lasta, Mikiko meni heitä auttamaan. Siinä kodissa hän pääsi kosketukseen evankeliumin kanssa ja sai pelastumisen armon omalle kohdalleen. Sen seurauksena hän päätti, että hän ei halua mennä naimisiin muuta kuin raittiin kristityn kanssa. Mutta näillä ehdoilla avioliitto jäi myöhäiseksi.

Kun hän ei ottanut vastaan isänsä ehdottamia miehiä, isä suuttui ja lopulta sanoi, että hän tehköön niin kuin huvittaa, mutta isä ei enää avioliittoasiassa apuaan anna. Niinpä palattuaan vanhemman sisarensa kodista takaisin, hän alkoi pitää pyhäkoulua ja opettaa Raamattua lapsille ja aikuisille.

Yli 37 vuotta saimme kulkea yhteistä taivalta evankeliumin työssä. Olen tavattoman kiittollinen siitä tuesta, jolla hän oli taustavoimanani, ja työstä, jota hän teki Kiinassa ja myöhemmin Japaniin palattuamme Kamojiman seurakunnan pastorin vaimona. Sodan jälkeisissä köyhissä oloissa hän vuokrasi eräältä kristityltä peltoa ja kasvatti siinä vihanneksia ja viljaa syödäksemme ja jakaaksemme myös erilaisissa vaikeuksissa kamppailevien seurakuntalaisten kanssa.

Häittemme edellä sanoin eversti Iwaille, joka siis toimi avioliittomme välittäjänä ja puhe-miehenä:

- Koska olen saanut Herralta kutsumuksen omistaa elämäni seurakuntien perustami-
seen ja pioneerievankelointiin, en todennäköisesti kykene puolisolteni takaamaan mi-
tään maallista hyvää tai ostamaan hänelle mitään kaunista päälle pantavaa. Vaikka sai-
sinkin rahaa, joudun käyttämään sen kaiken pioneerityöhön. Jos tämä ei vaimosi sisarta
Mikikoa miellytä, niin hänen ei kannata tulla vaimokseni. Mutta näillä ehdoilla otan hänet
miehelläni puolisoiksi. Pyydän, että selität tämän asian Mikikolle selvästi.
Iwai välitti asian Mikikolle ja tämän suostui siihen.

Kun noita lähes neljääkymmentä yhteistä vuottamme ajattelen, niin en todellakaan pio-
neerityön vuoksi kyennyt ostamaan hänelle mitään kaunista häntä ilahduttaakseni. Tu-
lomme riippui siitä, mitä kulloinkin meille annettiin, mitään vakaata tulonlähdettä ei ollut.
Näin elämämme oli varsin ulkoisesti köyhää, mutta koko avioliittomme aikana Mikiko ei
kertaakaan valittanut minkään puutetta eikä estänyt omistautumistani evankeliumin työl-
le. Miehenä tietysti koin syyllisyyttä, etten mitään maallista hyvää hänelle kyennyt anta-
maan, mutta toisaalta hänen asenteensa oli sellainen, että en voi muuta kuin olla siitä
tavattoman kiitollinen. On paljon lahjakkaita miehiä, joiden työn esteeksi on muodostu-
nut vaimojen tyytymättömyys miestensä kykyyn täyttää heidän maallisia unelmiaan. Sen
vuoksi miehet eivät ole päässeet toteuttamaan kutsumustaan. Kun ajattelen tätä en voi
unohtaa Mikikon antamaa täyttä tukea työlleni ulkoisesti vaatimattomissa oloissa.

Taloudellisissa asioissa vaimoni ei siis esittänyt mitään vaatimuksia, mutta silloin kun
hän näki minussa sellaista, missä en ollut uskollinen sanan julistajan tehtävässäni, hän
saattoi jopa pelottavalla tavalla nuhdella minua. Koska jo nuorena tulini uskoon, en ole
koskaan juonut tai tupakoinut enkä harrastanut mitään huveja, mutta television *sumo* -
paini otteluja olen aina halunnut katsella, koska pidän tuosta urheilulajista kovin. Noihin
aikoihin oli eräs kuuluista Taihoo -niminen painija ja olin hänen faninsa, joten halusin
nähdä, miten hän voitti otteluissa. Sitä seuratessaan vaimoni syytti minua usein:

- Et sinä ole mitenkään epäkohtelias mies, mutta en pidä sinusta sellaisena, kun katse-
let *sumo* -painiotteluita. Kun nämä lähetykset tulevat ilta neljän ja kuuden välillä, puheli-
men soidessa vastaat ihmisille niin lyhyesti ja tyyliä, kuin haluaisit heidän heti lopetta-
van puhelunsa. Tai jos joku tulee käymään pappilaamme, sinä normaalisti kysyt, onko
kävijällä aikaa ja pyydät häntä sisälle jutellaksesi kaikessa rauhassa, mutta *sumo* -lähe-
tyksen aikana annat heidän seistä eteisessä ja yrität päästä mahdollisimman nopeasti
heistä eroon. Tuollainen asenne on anteeksiantamatonta Jeesuksen silmissä. Siksi mi-
nuakin suututtaa tuollainen käytöksesi. Kaikki puhelut ja kaikki ihmiset, jotka vierailevat
luonamme, kaikissa niissä on kysymys ihmisten suhteesta Jeesukseen. Siksi sinun pi-
tää panna televisio kiinni ja kuunnella kaikessa rauhassa ihmisten asiat. Muuten mureh-
dut Jeesusta!

↓ 昭和19年・家族と共に

Vaikka tuollainen sanominen suututti minua, en voinut mitään vastaankaan väittää, sillä vaimoni oli aivan oikeassa. Näin vaimolleni oli tärkeintä, että asenteeni evankeliumin työn tekijänä olisi oikea Jumalan ja ihmisten edessä. Nyt kun ajattelen asiaa, tämä oli minulle suuri apu.

Kun taas erään kerran tuijotin Taihoon *sumo* -painia, hän sanoi tiukasti:

- Jos kerran olet noin syvästi kiintynyt *sumo* -painiin, niin mehän voimme sitten lopettaa koko evankeliumin julistuksen. Voithan sitten hankkia elantosi turvautuen Taihoon

apuun.

Vaikka asia teki kipeää, tajusin, että Mikiko seisoj Jumalan puolella ja halusi minun elävän Herran tahdon mukaan. Siksi jouduin tekemään rukouksin parannusta Herran edessä. Tajusin myös, miten suuri oli vaimoni rakkaus minua kohtaan. Näin vaimoni auttamana lopulta kykenin ottamaan vierailijat lämmöllä vastaan ja iloitsemaan siitä.

Mutta sitten vuonna 1977 vaimoni sairastui haimasyöpään ja joutui Tokushiman läänin keskussairaalaan. Puolen vuoden kuluttua hän nukkui pois tästä maailmasta. Palattuani viidenneltä julistusmatkaltani Taiwanille loppukeväästä Mikiko kertoi, että hänen vatsaansa oli ilmennyt kasvain, joka ei ottanut hävitäkseen. Hän oli näyttänyt sitä lääkärille, joka oli seurakuntamme jäsen, ja oli saanut ohjeen lähteä keskussairaalaan tutkimuksiin mahdollista leikkausta ajatellen.

Vaikka en ole lääkäri, mutta pastorina olen joutunut monien sairaiden kanssa tekemisiin, ajattelin, että vaimollani saattaa olla syöpä. Pyysin sitten hoitavaa ei-kristittyä lääkäriä ilmoittamaan taudin oikean laadun, sillä olen pastori ja vaimollani oli myös nuoresta asti usko Vapahtajaan. (Noihin aikoihin Japanissa ei vielä syöpäpotilaille todellista diagnosia kerrottu.) Jos kysymys oli syövästä, hänen tulisi se selkeästi kertoa ja sanoa myös kuinka pitkään olisi vielä elinaikaa, jotta voisimme yhdessä vaimoni kanssa hiljaisesti valmistautua siihen, että hän pääsee siihen päämäärään, jota kohti hän oli uskossa kulkemassa. Lääkäri suostui ja kolmen ja puolen tunnin tutkimusten jälkeen lääkäri kutsui minut luokseen. Huoneessa oli kolme suurta röntgenkuvaa seinällä. Lääkäri selitti, että vaimollani oli haimasyöpä, joka oli levinnyt niin laajalle, että leikkaus ei enää ollut mahdollinen. Tilanne oli sellainen, että jopa kolmessa kuukaudessa tai korkeintaan kuudessa kuukaudessa hän arvioi lopun tulevan.

Rukouksen oli silloin, että kiitollisena siitä, miten vaimoni oli halki vuosien tukenut minua evankeliumin työssä, voisin omistautua näiksi viimeisiksi kuukausiksi hoitamaan häntä rakkaudella ja valmistamaan häntä iankaikkisuuteen. Viisi päivää siitä, kun Mikiko joutui sairaalaan, kerroin ainoalle pojalleni Makotolle, että äidillä olisi korkeintaan puoli vuotta aikaa, joten meidän tulisi nyt rakkaudella hoitaa häntä. Siihen Makoto vastasi myöntävästi.

Poikani on terveydeltään heikko. Valmistuttuaan yliopistosta hän sai heti työpaikan, mutta heti ensimmäisenä päivänä hän sairastui ja joutui palaamaan kotiin. Hänelle annettiin lupaus siitä, että milloin tahansa hän voisi palata työpaikalle, mutta kymmenen, kaksikymmentä vuotta kului sairastellessa. Tosin kun oli kulunut vähän toista kymmentä vuotta, hänen kuntonsa oli kohentunut sen verran, että hän kykeni ajoittain toimimaan kirkomme lastentarhan bussinkuljettajana.

Seuraavana päivänä poikani lähti hoitamaan autolla jotain asiaa noin puolen tunnin matkan päähän. Ajaessaan hän alkoi syyttää itseään siitä, että hänen heikon terveytensä tähden äiti oli sairastunut syöpään. Sitä näin murehtiessaan tapahtui liikenneonnettomuus, jossa lukiolainen ajoi kovalla vauhdilla mopedilla hänen autoaan päin, kaatui ja katkaisi jalkansa. Syylliseksi onnettomuuteen katsottiin kuitenkin autoilija. Lisäksi tämän

lukiolaisen setä oli minun ollessani vaimoani hoitamassa tullut kotiimme ja syyttänyt raujoilla uhkauksilla poikaani. Pojalleni äidin sairaus ja sen vaatiman hoitokustannuksen lisäksi häntä uhattu kova korvausvaatimus aiheuttivat kovan shokin ja hän sairastui vakavasti. Ajoittain olin huolissani siitä, kumman hautajaiset tulisivat ensin.

Koska vaimoani ei voitu leikata, 77 päivän kuluttua hän tuli kotihoitoon. Kotihoidon aikana luimme joka päivä yhdessä Raamatun sanaa ja rukoilimme yhdessä. Joskus kun minulla oli kiirettä kirkossa, hän palattuani hän pyytämällä pyysi, että kertoisin, mitä Jumalan sanan kohtaa olin sinä päivänä jakanut:

- Kun on tähän asti tullut, niin ei ole Jumalan Sanan lisäksi mitään muuta, mihin turvata. Seuratessani sitä tajusi entistä syvemmin, miten ainoa kestävä perustus on Jumalan Sana. Iltaisin silloin kun kivut eivät olleet liian kovat vaimoni lauloi usein virsiä. Eräs hänelle erityisen rakas virsi kuuluu:

Tänään palvelen Herraa, joka on minut lähettänyt.
Kun maan varjot lankeavat ylleni,
taivaan elämä lähenee päivittäin.
Iltakellot kuuluttavat lepoa minulle,
joka kunnioitan ja palvelen Herraa.

Sitä kuunnellessani silmistäni vuosivat kiitoksen kyyneläiset. Vaikka olisi sairaana, ei ole yksin. Jeesus on kanssamme. Vaikka tämä yksi päivä jäi taakse, taivas lähestyi päivän verran. Nukkumaan mennessä saa iloita Herran sanasta, joka lupaa levon omilleen.

Joskus hän taas lauloi virttä "Sua kohti Herrani". Toisinaan hän hyräili taas virttä "Jos täällä on Jumalan valtakunta". Vaikka olisi kuinka haimasyövän kourissa sairaana, täälläkin on Jumalan valtakunta. Hänellä oli suuri rauha sydämessään.

Sitten sunnuntaina tammikuun 22. päivänä 1978 kirkonkellojen soidessa kutsua jumalanpalvelukseen hän sai jättää tämän maan ja siirtyä taivaalliseen majaan. Hänen poissukupuolun olemuksensa säteili rauhaa ja puhtautta. Sitä katsoessani tunsin, miten suunnattoman suuri armo on saada loistaa Herran valkeutta kuolinhetkellä. Sen katseleminen oli minulle suuri lohdutus Herralta.

Monet ovat ne, jotka vaimoni sai olla johtamassa Herran luo. Näiltä ihmisiltä olen vuosien varrella sen jälkeen saanut osakseni paljon rakkautta ja huolenpitoa. "Elimmepä tai kuolimme, olemme aina Herran omat."

Siitä lähtien olen ollut leskenä. Vaimoni esirukoukset taivaassa minun puolestani on kuultu ja olen saanut jatkaa sanan julistusta niin idässä kuin lännessä, pohjoisessa ja etelässä ja aina ulkomaita myöten. Iloni on ollut, että esirukouksen silta kannattaa evankelioimistyötäni jatkuvasti myös taivaasta käsin. Sekä vaimoni tapaamisessa, yhteisessä elämässämme, hänen lähdössään tästä ajasta että myös sen jälkeen olen saanut kokea todeksi sanat: "Kaikki Herran teot ovat ajallansa hyvät". Kaikessa on ollut sama Jumalan armo vaikuttamassa.

Kiinalaisten ystävällisyys sodassa hävinnyttä Japania kohtaan

Japani siis antautui ehdoitta liittoutuneille elokuun 15. päivänä 1945. Kiinan mantereella oli silloin noin kolme miljoonaa japanilaista siviiliä ja sotilasta. Japanilaisista erityisesti ne, jotka olivat sortaneet kiinalaisia, pelkäsivät kauheasti kiinalaisten kostoa. Mutta Jumalan suuresta armosta Kiinan silloinen presidentti Chiang Kai Tsek ja hänen vaimonsa olivat metodistikirkon uskovia jäseniä. Presidentti antoi radiossa käskyn kaikkialle Kiinaan:

- Kiina voitti sodan. Mutta meidän vihollisemme oli Japanin sotilashallitus eivätkä japanilaiset. Maassamme on lähes 3 miljoonaa japanilaista. Kaikki he haluavat palata omaan maahansa niin pian kuin mahdollista. Meidän tehtävämme on auttaa heitä palaamaan mahdollisimman nopeasti ja turvallisesti maahansa. Emme tule sallimaan heihin kohdistuvaa väkivaltaa.

Miljoonat japanilaiset saivat näin suvaitsevan kohtelun turvin palata turvallisesti kotimaahansa, mikä on sotahistoriassa äärimmäisen harvinaista. Niiden kahdeksan kuukauden aikana, jotka vietimme Pekingissä sodan päättymisen jälkeen, Jumala osoitti meille monella tavalla armoaan. Kiinalaisten seurakuntien uskovat ystävämme huolehtivat meistä sydämellisesti. Erään yhtiön johtoportaan työskentelevä mies polki joka lauantai-ilta asuntoomme vaivihkaa ja kyseli, oliko meillä riisiä ja soijaa, riittivätkö ruoka ja rahat. Eräs yliopiston professori ajoi joka tiistai tai keskiviikko kahdeksan kilometriä pyörällä kotiimme varmistamaan, että voimme hyvin ja meillä oli kaikkea tarpeellista. Joka ilta viipyi kaksi lääketieteen opiskelijaa, iältään 27 ja 28, meidän piilopaikassamme kuudesta yhteentoista henkivartioinnamme. He sanoivat:

- Meitä hävettäisi, jos joku sydämetön kiinalainen harjoittaisi väkivaltaa teitä kohtaan, jotka olette täällä rakkauden työssä.

Minä ja vaimoni itkimme usein kiitollisuudesta. Kun halusimme antaa vastalahjaksi edes ruokaa, he kieltäytyivät ystävällisesti:

- Te ette tiedä, milloin joudutte lähtemään täältä paluumatkalle. Älkää käyttäkö vähäisiä ruokavarojanne meidän hyväksemme. Teidän ei tarvitse huolehtia meistä. Tulemme aina syötyämme.

Ja niin he huolehtivat turvallisuudestamme.

Lopulta maaliskuun 5. päivänä 1946 lähdimme me kolme, minä, vaimoni ja poikamme, Pekingistä kohti Tientsienin maastalähtöleiriä. Matkustimme varhaisella aamujunalla. Edellisenä iltana olivat nämä lääketieteen opiskelijat auttaneet meitä pakkaamisessa. Varhain seuraavana aamuna ennen auringon nousua kuljimme 15 kilometrin matkan Pohjois-Pekingin asemalle riksaa (polkupyörätaksin) kyydissä. Opiskelijat tulivat mukaamme sanoen:

- Emme voisi puolustella itseämme, jos joku kiinalainen hyökkäisi julmasti kimppuunne tai veisi omaisuutenne. Siksi suojelemme teitä matkalla.

Etummaiseen riksaan nousi toinen opiskelijoista, toiseen minä, kolmanteen vaimoni kantaen selässään alle vuoden ikäistä Makoto -poikaamme ja viimeiseen toinen opiske-

lija sylissä iso reppu ja kassi. Matka oli unohtumaton elämys. Erotessamme asemalla opiskelijat sanoivat:

- Vaikka hävisitte sodan, teillä on kuitenkin isänmaa mihin palata. Mutta millä hetkellä tahansa voi vallankumousarmeija tunkeutua tänne. Olemme huolissamme, sillä meillä ei ole minne paeta. Haluaisimme nähdä teidät taas.

Halasimme toisiamme ja erosimme kyyneleet silmissä. Siitä on kulunut jo 40 vuotta, mutta muistan sen kuin eilisen päivän. Toivoisinpa voivani vielä tavata nämä kaksi silloista lääketieteen opiskelijaa.

Maaliskuun 14. päivänä nousimme Tientsien satamassa suureen amerikkalaiseen laivaan. Siihen oli ahdettu pitkälle neljättä tuhatta henkeä. Neljässä päivässä ylitimme Itä-Kiinanmeren ja saavuimme Saseboon. Iloitsimme päästyämme turvallisesti Japaniin. Matkustimme junalla Sasebosta Mojiin, Mojista Shimonosekiin ja sieltä edelleen Okayamaan. Mutta rautatievarren maisema kertoi meille sodassa hävinneen maan surkeasta tilasta. Jokainen niin pieni kuin suuri asema oli raunioina ja kaupungit ja kauppalat kaikki maan tasalle pommitettua synkkää erämaata.

SHIKOKUN TYÖSTÄ KASAINVÄLISEEN EVANKELIOINTIIN

Kutsu työhön Tokushimaan

Emme olleet enää sodan päättymistä edeltävästä ajankohdasta lähtien saaneet mitään yhteyttä Tokion eräässä esikaupungissa sijaitsevaan veljeni kotiin, jossa äitinikin oli määrä olla. Emme tienneet edes, olivatko he enää elossa. Sen tähden matkustimme väliaikaisesti vaimoni kotiin Takaokaan, Koochin läänissä sijaitsevaan maaseutukaupunkiin.

Samalla laivalla kanssamme palasi Japaniin Pekingin japanilaisen seurakunnan vanhimmiston jäsenenä toiminut Fumikichi Amoo vaimoineen. Opiskeltuaan Kioton yliopistossa hän toimi Yokohaman Seikin -pankin (nykyinen Tokion pankki) Pekingin haarakonttorissa johtavassa asemassa. Amoot olivat monella tavalla auttaneet meitä. Fumikichi Amoo oli kotoisin Tokushiman läänistä. Laivamatkalla Saseboon hän kysyi minulta:

- Pastori, onko sinulla Japaniin palattuasi paikka, jossa voit jatkaa sananjulistajana?
- Paikkako? Olemme kotimaahan evakuoituja niin kuin tekin. Emme todellakaan tiedä, mihin mennä tai mitä pitäisi tehdä.

- Siinä tapauksessa voisitteko tulla kotilääniini Tokushimaan? Se on kyllä Japanin 47:stä läänistä köyhimpiä. Shikokun neljästä läänistäkin se on köyhin. Evankeliumin julistuksen kannaltakin se on yksi kaikkein kovimpia ja vaikeimpia alueita Japanissa. Mutta juuri siksi olisin iloinen, jos voisit tulla Tokushimaan työhön, kun sinulla ei kerran ole muitaakaan suunnitelmia.

Oikeastaan olisin silloin halunnut mennä pioneerityöhön Tokioon. Pekingissä tunsin erään suuren rakennusyhtiön omistajan Utashiron, joka oli kristitty. Hän oli rakentanut muun muassa Tokion Aoyaman kristillisen yliopiston entisiä rakennuksia ja varustanut sen sähköllä. Sodan aikana hän ei tullut kertaakaan kirkkoon kehotuksistani huolimatta, vaan valitti ainaisia kiireitään. Häviön jälkeen hän menetti koko suuren omaisuutensa Pekingissä ja joutui lopulta palaamaan Japaniin mukanaan vain yksi reppu niin kuin muutkin Kiinasta kotiutetut. Silloin hänen silmänsä avautuivat. Hän sanoi minulle:

- Pastori, tajuan nyt, että tähänastinen asenteeni on ollut väärä. Vasta nyt, kun me hävisimme sodan, ymmärrän, mikä on kaikkein tarpeellisinta. Ennemmin tai myöhemmin joudumme palaamaan Japaniin. Omistan kolme taloa Tokiossa. Yksi on luultavasti tuhoutunut pommituksissa, mutta kaksi muuta on jäljellä. Palattuani Japaniin annan toisen niistä sinulle, pastori, jotta voisit julistaa evankeliumia Tokiossa ja muodostaa sinne uuden seurakunnan. Haluaisin, että minusta tulisi sen uskollinen jäsen ja apu sinun työllesi. Tule Tokioon!

Sitten hän kirjoitti minulle Tokion talonsa osoitteenkin.

Kun siis Amoo pyysi laivassa minua tulemaan Tokushimaan julistustyöhön, en ollut innostunut asiasta. Kun en voinut kieltäytyäkään, niin annoin muodollisen myönteisen vastauksen, mutta sisimmässäni toivoin pääseväni työhön Tokioon. Olin vielä nuori ja minulla oli myös aimo annos uskonnollista kunnianhimoa. Halusin siksi ensisijaisesti mennä Tokioon ja menestyä siellä. Kun nyt kuitenkin toistaiseksi palasimme Okayaman kautta (Tokushiman läänin naapuriin) Koochiin, aloin sieltä käsin käydä pitämässä kotikokouksia Amoon kotona Tokushimassa. Siitä kasvoi myöhemmin Tokushiman veljeskirkko, nykyinen Japanin yhdistetyn kirkon Pohjois-Tokushiman seurakunta.

Samoihin aikoihin kun kotikokouksiin alkoi kerääntyä yhä enemmän kuulijoita, tuli Pekingistä Ogawa -niminen pastori perheineen Amoon luokse etsien paikkaa minne asettua. Ehdotin Amoolle:

- Minä voin aloittaa pioneerityön missä tahansa, joten pastori Ogawa voisi huolehtia tästä Tokushiman kotikokouksesta.

Pastori Ogawa otti haasteen vastaan, teki ahkerasti työtä ja muodosti Tokushiman veljeskirkon. Hän siirtyi sittemmin erääseen Osakan seurakuntaan. Viime vuonna hän kuoli.

Kävin siis kerran kuussa Amoon kotikokouksissa Koochin läänistä käsin ja avustin Pohjois-Tokushiman kirkon pioneerivaiheessa. Kiinasta paluustani oli uutinen kirkon tiedotuslehdessä, minkä seurauksena aloin saada kutsuja puhumaan evankelioimiskokouksissa eri puolilla maata, ja kiertelin puhujamatkoilla. Siihen aikaan tarvittiin noin 1000 jeniä kuussa kolmihenkenisen perheen elämiseen. Elämämme Japanissa alkoi niiden 3000 jenin avulla, jotka saimme noustessamme maihin Sasebossa, mutta summa ei riittänyt kauan. Ihmeellisesti kuitenkin saimme tarvittavan 1000 jeniä kokoon joka kuukausi, kun seurakuntien kutsuja saapui sopivasti. Näin saatoimme elää vaimoni kodissa olematta heille taakaksi ja voimme maksaa välttämättömät kulut.

Pastori Toyohiko Kagawan sanat

Oli syyskuu vuonna 1946. Olin paluumatkalla puhujamatkalta Tokiosta. Kobesta nousin Tokushiman läänin Komatsushimaan menevään lauttaan. Tokiossa olivat äitini ja veljeni onneksi säästyneet pommituksilta ja voivat hyvin. Matkalla oli tarkoitukseni vielä käydä Amoolla Tokushimassa pitämässä kotikokous ja mennä sitten Koochiin vaimoni kotiin noutaakseni hänet ja poikani sieltä Tokioon. Laivassa tapasin sattumalta pastori Toyohiko Kagawan pitkästä aikaan. Sodan aikana hän oli kokenut kovia sotilashallituksen kourissa. Hän oli joutunut sotilasvankilaan ja monenlaisen painostuksen ja vainon kohteeksi. Sodan päätyttyä häviöön hän astui julkisuuteen toimimalla Japanin pelastamiseksi. Hän saavutti suurta kuuluisuutta ja hänestä tuli mm. Kuninomiyan hallituksen neuvonantajana. Nyt hän oli kunnioitettu ja sai ihailua osakseen.

- Pastori! huudahdin.
 - Sinäkö siinä olet, Itoo? hän vastasi. - Minne olet matkalla?
 - Olen menossa hakemaan vaimoani ja poikaani. Veljeni talo Tokiossa on säästynyt tulipalolta, joten asetumme sinne toistaiseksi.
 - Niinkö, sepä hyvä!
 - Entäs minne sinä olet matkalla, pastori?
 - Olen nyt ensi kertaa sodan jälkeen menossa evankelioimiskierrokselle kotiseudulleni Tokushiman läänin. Onko sinulla kiire?
 - Ei erityisemmin.
 - Etkö tulisi mukaani Tokushiman kierrokselle?
- Lupauduin viikoksi Tokushiman läänin eri puolilla pidettäviin evankelioimiskokouksiin hänen avukseen ja niin saavuimme Tokushimaan.

Kiersin mukana kokouksissa Tokushiman ja Komatsushiman kaupungeissa, Hiwasan ja Ishiin kauppaloissa. Viimeisenä päivänä olimme Handan pienessä kauppalassa Tokushiman läänin luoteisosassa. Paikallinen seurakunta oli tehnyt valmisteluja pastori Kagawan evankelioimiskokousta varten, joka pidettiin eräällä kansakoululla. Elimme pula-aikaa. Ei ollut autoja, ei edes ruokaa. Meillä oli kuitenkin pieni kuorma-auto tavaroiden kuljetukseen. Pastori Kagawa ohjasi sitä ja minä istuin lavalla.

Matkalla Handaan poikkesimme Kamojiman kauppalassa sijaitsevassa Tsutsuin lanka-tehtaassa. Tehtaan perustaja Naotaroo Tsutsui oli ollut pastori Kagawan ystävä, mutta hän oli silloin jo kuollut. Hänen poikansa Yasuji Tsutsui, joka on nykyään Kamojiman kirkon vanhimmiston jäsen, oli tehtaan johtaja silloin ja oli kutsunut meidät lounaalle tehtaaseen. Tehtaan yhteydessä toimi myös Tsutsuin ylläpitämä tyttölukio. Sodan päätyttyä hän oli epätietoinen, millaisin koulutustavoittein hänen pitäisi kouluansa johtaa. Sotaa edeltänyt ja sodan aikainen Japanin koululaitos oli nojannut keisarilliseen asetukseen, jonka tavoite oli kasvattaa keisarin jumaluutta kunnioittavia ja kansalliskiihkoisia kansakunnan jäseniä, ja nyt se oli menettänyt merkityksensä. Hän halusi saada kristillistä vaikutusta lukioonsa. Siksi hän oli pyytänyt pastori Kagawan jäämään lounaalle, näytti hänelle lukion ja neuvotteli asiasta. Pastori Kagawa lupasi auttaa häntä asiassa.

Johtaja Tsutsuin sisar, tehtaan perustajan kristitty tytär, Isoe Tsutsui, oli mukana aterialla. Tokushiman läänissä pitkään toiminut lähetyssaarnaaja Logan oli johdattanut hänet uskoon samoin kuin myös pastori Kagawan. Isoe Tsutsui oli käynyt myös Nagoyan kristillisen Kinjoo -naisyliopiston. Kun kello yhden korvilla olimme nousemassa lounaspöydästä lähteäksemme jatkamaan matkaa Handaan, Isoe Tsutsui huudahti Kagawalle:

- Pastori!

- Niin?

- Olisi suurta, jos tähänkin kauppalaan tulisi joku hyvä pastori julistamaan evankeliumia! Silloin pastori Kagawa katsahti minuun ja sanoi:

- Itoo, tule sinä tänne! Sopiiko?

- Mikäpä siinä, minä tulen, vastasin puolivahingossa.

Tutustuminen Tsutsuin perheeseen

Tällä ihmeellisellä tavalla minut johdatettiin Kamojimaan marraskuussa 1946. Pidin ensimmäisen kokouksen marraskuun 16. päivänä Yasuji Tsutsuin olohuoneessa. Mukana olleista oli kristittyjä vain minut kutsunut Isoe Tsutsui ja minä. Muita kuulijoita olivat hänen miehensä ja äitinsä, Yasuji Tsutsui vaimoineen, Shizue Nakamura ja hänen velipuolensa Iwagi, kaikkiaan kuusi henkeä. Vähän myöhemmin joukkoomme liittyivät tohtori Miho Ishikuro, joka oli Tokion yliopiston teknisen tiedekunnan apulaisprofessori, mutta oli joutunut sairastuttuaan palaamaan kotiinsa Kamojimaan, ja Kamojiman kansakoulun opettaja Buichi Kii.

Tsutsuin lankatehtaassa oli naistyoöntekijöitä tuhatkunta ja lisäksi jonkin verran miehiä. Pidin maanantai-iltaisin tehtaan suuressa kokoussalissa pääasiassa naistyoöläisille kokouksia, joita nimitettiin rakentumiskokouksiksi. Lauloimme niissä virsiä, tutkimme Raamattua ja julistin evankeliumia. Sunnuntaisin aloitimme Tsutsuin kodissa jumalanpalvelukset ja vähitellen kuulijoiden määrä alkoi lisääntyä.

Oli pula-aika. Tavaraa ei ollut riittävästi saatavilla ja ihmiset pukeutuivat vaatimattomasti. Tsutsuin talo oli kauppalan hienoin. Maaseutukauppalan tavallisille ihmisille Tsutsuin hienon talon kynnys oli liian korkea heidän tullakseen mukaan kokouksiin. Neuvottelin Tsutsuin ja muiden kanssa:

- Meidän pitäisi löytää paikka, jonne ihmisten olisi helpompi kokoontua. Voisimmeko käyttää Tsutsuin omistaman Kamojiman lastentarhan yhtä huonetta? Ihmisten olisi helpompi tulla ja lapsiakin kokoontuisi.

Sain luvan. Helmikuun lopussa 1947 alettiin kokoukset Kamojiman keskustan lastentarhassa. Pyhäkouluun tuli paljon lapsia ja aikuisiakin tuli 30 tai 40. Iloitsin hyvästä alusta, mutta ei kestänyt kuin muutama viikko, kun 25. päivänä maaliskuuta kauppalan keskustassa pääsi tuli irti. Kovan tuulen voimasta palo levisi koko keskustaan ja se tuhoutui pahemmin kuin konsanaan pommituksissa sodan aikana. Sekä tyttölukio että lastentarha paloivat ja jäimme ilman kokouspaikkaa.

↑ 昭和22年・毎朝聖書を教えていためぐみ幼稚園(元鴨島幼稚園)卒園式

Käännyin jälleen Tsutsuin puoleen ja sain luvan käyttää lankatehtaan erästä suurta huonetta kokoustilana. Ongelmamme oli, että vain määrätty ihmiset tulivat kokouksiin, kun ne pidettiin tehtaan portin sisäpuolella. Kauppalan asukkaat pitivät kokouksia tehtaan työntekijöille tarkoitettuina eivätkä uskaltaneet mukaan. Siksi aloimme joka aamu kokoontua puoli kuudelta kirkasvetisen Egawa-joen rannalle rukouskokouksiin. Pyysimme Jumalaa antamaan meille kokoushuoneen. Kokoontuimme myös sadesäällä. Pula-ajan vuoksi kaikilla ei ollut omia sateenvarjojakaan, joten kaksi ihmistä meni yhden varjon alle ja rukouskokous jatkui. Nämä aamurukouskokoukset ovat jatkuneet 40 vuotta tähän päivään asti.

Sunnuntaiaamuisin pidimme jumalanpalvelukset tehtaan eräessä suuressa huoneessa ja keskiviikkoisin kiersi rukouspiiri eri seurakuntalaisten ja etsijöiden kodeissa. Rukoilimme yhdessä, että saisimme kokoushuoneen. Kauppalan keskustasta vapautui erään lääkärin uudehko kookas talo. Vuokrasimme sen tilavan toisen kerroksen. Aluksi taloudelliset voimavaramme eivät riittäneet kuin tilan vuokraamiseen sunnuntain jumalanpalvelusten, keskiviikon rukouspiirien ja aamurukouskokousten ajaksi. Rukoilimme, että saisimme vuokratuksi koko talon ja se onnistuikin vähän ajan kuluttua. Sodan päättymisestä oli kulunut vasta vähän, joten ihmisiä kokoontui paljon. Tehtaan naistenkokouksis-

ta alkoi myös tulla nuoria jumalanpalveluksiin. Heitä kastettiin ja työ meni eteenpäin.

Kamojimasta länteen tunnin matkan päässä sijaitsi Tsutsuin yhtiön toinen Wakimachin lankatehdas. Pidin sielläkin työläisille ja henkilökunnalle rakentumiskokouksia joka tors- tai. Lauloimme virsiä ja opetin Raamattua. Pidin kotikokouksia erään Pekingin japanilai- sen seurakunnan entisen vanhimmiston jäsenen luona. Kun hän palasi Japaniin, Tsutsui otti ystävällisesti hänet palvelukseensa Wakimachin tehtaan sosiaalipäälliköksi. Näin muodostui myös Wakimachin kauppalaan seurakunta vain noin puoli vuotta Kamojiman työn alkamisesta.

Kamojiman seurakunta kasvoi vähitellen ja Wakimachinkin evankeliointikin meni eteen- päin.

Sumiko Ogasawaran tie

Kamojiman seurakunnan pioneerityön ensimmäinen kokous pidettiin siis vuonna 1946 16. päivä marraskuuta Tsutsui lankatehtaan vastaanottotiloissa. Sen jälkeen joka maa- nantai-ilta pidin pitkää tämän lankatehtaan naistyöntekijöille ”henkisen valmennuksen” nimikkeen alla kokouksia, jotka kestivät puolitoista tuntia. Niissä laulettiin virsiä ja opetin Raamattua. Ne olivat siis sisällöltään kuin evankelioimiskokouksia. Alkuaikana niihin ko- koontui salin täydeltä 2-300 henkeä. Alussa monet tulivat uuteen kohdistuvasta uteliai- suudesta, mutta ajan mittaa jäljelle jäivät ne, jotka tosissaan halusivat oppia tuntemaan Raamatun sanoman.

Näiden joukossa oli nuori vasta teini-ikäinen Sumiko Akiyama. Hän oli tämän maailman mittapuilla erittäin kaunis neito. Hänellä ei ollut yhtään veljeä, mutta kaksi vanhempaa ja kolme nuorempaa sisarta. Koko kuuden sisarusarja oli viehättävän näköisiä neitoja. Mutta heidän isänsä oli heikko terveydeltään ja palveli erilaisia epäjumalia. Japanin his- toriassa köyhillä perheillä oli usein surkea tapa myydä tyttäriään prostituoiduiksi pitääk- seen perhettä hengissä. Sumikokin myytiin kansakoulun viidennellä luokalla ollessaan Kioton erääseen *geisha* -taloon. Mutta hänelle kehittyi erittäin paha vatsasairaus. Kun vatsakipu iski, sen paranemiseen kesti useita päiviä, joina hän ei kyennyt työhön. Kun *geisha* talon omistaja, joka olisi käyttänyt tyttöä rahan ansaitsemiseen, totesi, ettei tytös- tä ollut mihinkään, niin hän palautti tytön vaatien rahansa takaisin.

Kouluunkaan Sumiko ei enää voinut palata, joten 12-vuotiaana hän alkoi työt Tsutsuin lankatehtaassa. Siitä alkoi hänen taipaleensa silkkilangan tekijänä. Hän sai pientä palk- kaa, mutta kaiken sen hän joutui antamaan isälleen, joka käytti sen elämiseen ja juomi- seen. Pienestä pitäen hän oli tottunut ajattelemaan, että herkullinen ruoka ja hauskuus kuului rikkaille, mutta köyhän osa oli antaa kaikki pois vanhemmilleen.

Sumiko oli 19 -vuotias, kun aloitimme Kamojiman seurakunnan. Hänkin tuli Tsutsui lan- katehtaan kokouksiin ja oppi laulamaan virsiä ja tuntemaan Raamattua. Siinä vaiheessa en tiennyt vielä mitään hänen taustastaan, mutta hän alkoi käydä myös joka sunnuntai-

ilta pidetyissä evankelioimiskokouksissa ja edelleen myös sunnuntain aamujumalanpalveluksissa sekä keskiviikkoillan rukouskokouksissa. Hän oli etsijä, joka halusi olla vilpittön uskonelämässä. Hän osallistui kaikkiin seurakunnan säännöllisiin kokouksiin, jopa tiistaista lauantaihin aamuisin klo 5 pidettäviin aamurukouksiinkin. Sitten hän ilmaisi toiveensa saada kasteen ja hänet kastettiin. Vaikka hän ei ollut käynyt kuin kansakoulun viisi ensimmäistä luokkaa, hän oli erittäin älykäs.

Sumiko luki paljon Raamattua ja rukoili. Näimme, miten hänessä tapahtui muutos. Hän oli nimittäin ollut katkera kohtalostaan köyhänä, jonka tulot kaikki vei isä ja äiti. Tultuaan uskoon hän teki parannuksen tästä vanhempiin kohdistuneesta katkeruudesta. Hän tajusi, että koska vanhemmat eivät tunteneet elävää Jumalaa, he palvoivat rahaa ja epäjumaliaan. Siksi hänessä syntyi halu kertoa evankeliumi omille vanhemmilleen. Mutta siihen ei riittäisi pelkät sanat, vaan se, että hän rakkaudessa palvelisi heitä. Niin hän Pyhän Hengen johtamana osoitti tätä hiljaista rakkautta heitä kohtaan.

Koska siinä vaiheessa en hänen taustaansa vielä tuntenut, kohtelin häntä niin kuin ketä tahansa nuorta uskovaa neitoa. Hän asui tehtaan tyttöjen asuntolassa, sillä hänen työssä tapahtui vuoroviikoin joko päivä tai iltavuorossa. Asuntolan kussakin huoneessa asui kymmenen työtoveria. Myös huonetoverit näkivät muutoksen Sumiko Akiyaman elämässä. Hän muuttui ystävälliseksi ja alkoi kuunnella toisten ongelmia. Hänen esimerkkinsä vaikutti niin, että useita hänen työtovereitaan alkoi tulla hänen kanssaan kirkkoon. Yksi toisensa jälkeen heitä kastettiin.

Tuolloin elettiin sodanjälkeistä aikaa, jolloin maa oli kristityn maan USA:n miehittämä ja sekin osaltaan vaikutti, että kirkkoon tuli paljon nuoria. Mutta nimenomaan Tsutsuin lankatehtaan nuorista naistyöntekijöistä monia kastettiin, kun Sumiko Akiyaman vaikutuksesta he alkoivat käydä kirkossa. Tehtaan johto ja entuudestaan kristityt iloitsivat, kun näki miten hyviä ja uskollisia nämä kastetut olivat työssään ja elämässään. Seurakunnassa Sumiko osoitti myös esimerkillistä palvelualttiutta monissa näkymättömissä tehtävissä. Vaikka en ollut uhraamisesta opettanut, hän oppi Raamattua lukemalla myös antamaan kymmenykset tuloistaan Herralle. Näin hänen uskonsa ilmeni terveellä tavalla elämässä.

Noin puolitoista vuotta siitä, kun Sumiko oli alkanut käydä kirkossa, myös hänen iäkäs äitinsä ilmestyi jumalanpalveluksiin. Ensi kerralla en tiennyt, kuka hän oli, mutta kun hän kiitti minua siitä, että olin huolehtinut Sumikosta, ymmärsin hänet äidiksi. Kun jumalanpalveluksen jälkeen kutsuin Sumikon äidin kanssa pappilaan syömään, äiti kertoi edesmenneelle vaimolleni näin:

- Olen oppimaton, mutta Sumiko lohduttaa ja rohkaisee minua, kun törmään vaikeuksiin. Paljon on hän joutunut kärsimään, mutta ei ole paennut köyhästä kodistaan niin kuin moni nuori nykyään tekee, vaan on alkanut huolehtia meistä rakkaudella. Tuo muutos tapahtui hänessä, kun hän alkoi käydä kirkossa, joten ajattelin, että minunkin on syytä tulla kirkkoon.

Niin sitten äitikin kastettiin ja hänestä tuli kristitty. Pian myös Sumikon kaksi vanhempaa sisarta ja yksi nuorempi alkoi käydä kirkossa.

Toiseksi vanhin sisaruksista oli naimisissa miehen kanssa, josta oli tullut alkoholisti, joka rakasti enemmän riisiviinaa kuin vaimoaan ja kahta lastaan. Mies otti velkaa saadakseen viinaa. He olivat asuneet Kiotossa, mutta olivat lopulta pakotetut palaamaan Kamojimaan. Onnistuin sopimaan Tsutsui lankatehtaan kanssa niin, että mies pääsi sinne töihin siinä toivossa, että perhe saisi asiansa järjestykseen. Kaksi kuukautta myöhemmin palkanmaksupäivän iltana miehen vaimo, Sumikon isosisko, rouva Chiba, tuli juosten pappilaan ja valitti:

- Nyt taas mieheni on viikon omilla teillään. Ellei hän palkkapäivänä tule heti kotiin, tiedän, että hän on rahoineen lähtenyt taas juopottelemaan. Viikon kuluttua hän sitten tulee takaisin rahattomana. Mitä minä teen, kun hänelle saatiin uusi työpaikka, niin kahdessa kuukaudessa asiat ovat taas tässä jamassa, sillä hän ei ole tullut töistä kotiin. Niin hän itki eteisessämme.

Rukoillessamme vaimo alkoi tajuta, että miehen syyttäminen ja haukkuminen ei tässä enää auttanut. Miehen ongelma oli alkoholismisairaus. Siksi vaimon tuli pikemminkin yrittää hoitaa häntä tämän sairauden keskellä. Hän alkoi sydämestään rukoilla miehen pelastumisen puolesta. Kesti kyllä pitkään, mutta lopulta mieskin teki parannuksen ja hänetkin kastettiin. Mies vapautui myös viinasta ja koti vaurastui. Rouva Chiba ilmaisi kiitollisuutensa näin:

- Tämän päivän siunaus juontaa siihen, että Sumiko ensin pelastui ja löysi uskon Jeesukseen.

Myös Sumikon pikkusiskon puoliso tuli uskoon ja kastettiin.

Sumikon vanhimman sisaren mies Akiyama oli innokas Soga Gakkai nimisen buddhalaisen uususkonnon kannattaja. Hän oli hyvä työntekijä ja varakas rakentaja, joka oli erikoistunut sisäseinien tekemiseen. Kun Sumikolle varttui ikää, Akiyama päätti etsiä Sumikolle miehen. Hän esitteli hänelle hyvin läheisen ystävänsä Yui'ichi Ogasawaran. Sumiko tuli kysymään asiassa minulta neuvoa.

Ogasawaran perhe oli Kamojimasta kotoisin. He olivat asuneet ja harjoittaneet liiketoimintaa Shizuokassa, mutta sodassa olivat menettäneet koko omaisuutensa ja palanneet kotiseudulleen Kamojimaan. Yui'ichi oli kasvanut siis varakkaan perheen ainoana poikana ja oppinut aina saamaan sen mitä halusi. Hän osasi siis käyttää rahaa, mutta ei ollut oppinut koskaan tekemään työtä ansaitakseen rahaa. Lisäksi hän oli sairastanut pitkään tuberkuloosia ja oli vasta hiljattain parantunut siitä.

Tällaisesta nuorukaisesta oli siis kysymys. Siksi varoitin Sumikoa menemästä naimisiin hänen kanssaan. Hänen kannattaisi rukoillen odottaa, kunnes löytäisi uskovan miehen, jonka kanssa voisi elää yhteistä uskonelämää. Asiaa mietittyään hän kysyi, eikö voisi mennä ei-kristityn miehen kanssa naimisiin siinä toivossa, että voisi johtaa hänet uskon tielle ja saada sillä tavalla uskovan kodin. Siihen en voinut todeta muuta kuin sen, että jos hän koki tehtäväkseen miehen johtamisen Herran luo, niin se oli hänen valintansa. Mutta lisäsin siihen, että se on vaikea ja raskas tie. Vähintään kymmenen, jopa kaksikymmentä vuotta joudut kärsimään monella tavalla. Jos siitä huolimatta Herrasi edessä

rukoillen päätät niin tehdä, niin tee sitten. Niin hän meni avioon ja vihin heidät Kamoji-man kirkossa.

Mutta pian häiden jälkeen Sumikoa kohtasi kova haaste. Pari kuukautta myöhemmin eräänä päivänä illan suussa pappilan ovelle ilmestyi Sumiko, joka kovalla äänellä kutsui vaimoani. Kun vaimoni kysyi, mikä oli hätänä, hän sanoi haluavansa ottaa heti eron miehestään. Vaimoni rauhoitteli häntä ja opasti hänet yläkertaan. Siinä kuuntelimme yhdessä häntä.

Sumikon miehen terveys oli vielä niin heikko, että Sumiko joutui huolehtimaan heidän elatuksestaan. Hän oli tullut töistä ja käväissyt kotona ja tuli sitten heti meille, kun asuimme varsin lähellä toisiamme. Hän kertoi, että kotiin tultuaan hän oli havainnut, että kaikki hänen häiden jälkeen tuomansa arvokkaat tavarat kuten ompelukone olivat kadonneet. Kun hän ihmetteli, oliko siellä käynyt varkaita, mies selitti anteeksi pyydellen, mitä hän oli tehnyt.

Heikkoon terveyteensä vedoten hän ei ollut oikeastaan koskaan oppinut tekemään työtä. Mutta ajan tappamiseksi hän oli jo pitempään harrastanut uhkapelejä. Hän oli pelissä hävinnyt, mutta pelihimo oli vienyt mennessään ja hän oli ottanut lainaa rikollisjärjestöjen ylläpitämiltä pimeiltä markkinoilta. Näiden korkeakorkoisten lainojen takauksena oli se, että maksukyvyttömän oli luovutettava kaikki omaisuutensa takaukseksi. Sinä päivänä hän oli taas ollut peliluolassa eikä voittanut mitään. Rikollisjärjestön miehet vaativat silloin aiemman lainan palautusta, mutta kun hänellä ei ollut rahaa, he tulivat ja veivät kaiken talon arvokkaan irtaimiston mennessään. Hän oli kyllä pyytänyt, että vaimon kotiin tuomaa ompelukonetta ei olisi otettu, mutta hänen pyyntöjään ei kuunneltu. Näin kaikki omaisuus oli mennyt ja mies pyyteli kovasti anteeksi.

Sumiko sanoi, että hän ei kestä sellaista. Hän haluaa eron. Siihen vaimoni sanoi:

- Jos et olisi kristitty, voisin tässä tapauksessa auttaa eron hankkimisessa, mutta koska sinä olet kristitty, en sitä voi tehdä. Sinähän menit naimisiin ei-kristityn kanssa voidaksesi johtaa hänet uskoon. Juuri tällaisissa tilanteissa sinun tulee rukoilla ja pyytää Herralta apua voidaksesi rakastaa miestäsi. Ilman sitä et pääse eteenpäin.

Kun vaimoni oli Raamatun sanasta osoittanut, miten Sumikon piti menetellä, hän puhkesi itkuun ja tunnusti väärät ajatuksensa ja rukoiltuamme yhdessä hän palasi kotiinsa. Seurasimme hänen paluutaan sydämen kipua tuntien.

Tällaisia tilanteita tuli sen jälkeen ainakin kolme neljä kertaa. Joka kerta hän parannusta tehden palasi aina kotiinsa. Mutta sen lisäksi miehen terveys heikkeni niin, että hän joutui toistuvasti sairaalaan ja hänelle jouduttiin tekemään myös erittäin suuri leikkaus. Sairauskulut olivat suuret. Ne Sumiko säästöillään, palkallaan ja eläkerahaston säästöillään onnistui maksamaan. Mies ei kyennyt tekemään työtä ja näin kului todella pitkään yli 20 vuotta. Heille syntyi poika ja tytär. Näin Sumiko jatkoi Tsutsui lankatehtaan työntekijänä ja huolehti kahdesta lapsestaan ja miehestään, joka oli kuin suuri lapsi. Mutta näiden vaikeuksien keskellä hänen uskonsa syveni syvenemistään. Kaiken keskellä hän ei laiminlyönyt sunnuntain jumalanpalveluksia, iltakokousta, raamattupiiriä eikä aamurukouk-

sia. Taloudellisessa ahdistuksessakin hän piti kiinni kymmenysten antamisesta Herran työlle.

Sitten tultiin aikaan, jolloin tytär valmistautui omiin häihinsä ja poika oli lukion loppuilla. Mies ei sairastanut ainoastaan tuberkuloosia vaan useita muitakin sairauksia tuli ja miehelle jouduttiin suorittamaan Tokushiman yliopistollisessa sairaalassa suuri leikkaus. Ennen leikkausta omaisia pyydettiin hankkimaan veren luovuttajia, sillä siihen tarvittiin 4 litraa verta. Leikkauksen jälkeen kävimme sairaalassa häntä katsomassa ja rukoulemassa hänen puolestaan, sillä näytti aivan ilmeiseltä, että hän ei selviäisi siitä. Mutta Herra vastasi rukouksiin ja hän toipui ja pääsi takaisin kotiin.

Yui'ichin äiti oli Soga Gakkai uususkonnon jäsen. Hänkin oli heikko terveydeltään ja joutui pitkiksi aikaa Kamojiman sairaalaan. Sumiko tuli eräänä päivänä meille ja sanoi, että Yui'ichin äiti oli osoittanut mielenkiintoa kristinuskoa kohtaan ja hän pyysi meitä rukoilemaan ja johdattamaan hänet uskon tielle. Kävin eräänä päivänä häntä katsomassa sairaalassa. Potilashuoneessa oli Soga Gakkai uskonnon palvonnan kohdetta edustava laatikko. Totesin, että hän on varsin innokas tuon uskonnon kannattaja. Tervehdittyäni hän sanoi:

- Poikani Yui'ichi on terveydeltään heikko, mutta siitä huolimatta Sumiko osoittaa hänelle rakkautta eikä valita ollenkaan. Olen siitä todella kiitollinen.

Hän pyyteli anteeksi sitä, ettei ollut poikaansa kyennyt kunnolla kasvattamaan, ja lisäsi, että hänkin haluaisi opiskella Raamattua. Olin siitä tosi iloinen ja rukoilin äidin puolesta. Sitten kävin viikoittain häntä sairaalassa tapaamassa ja opettamassa hänelle pelastuksen tietä Jeesuksen tuntemisessa. Sitä kesti noin kolme kuukautta ja sitten äiti sai potilashuoneessaan kasteen. Hänestä tuli Kamojiman kirkon jäsen. Noin kolmen neljä vuotta myöhemmin hän sai kutsun Herran luo. Hautajaiset pidettiin Kamojiman kirkossa ja hänen uurnansa on Kamojiman kirkon hautakammiossa.

Yui'ichi siis toipui tuosta äärimmäisen kriittisestä tilasta ja oli hyvin kiitollinen toipumisestaan ja siitä, että tytär oli valmistautumassa häihinsä ja poika yliopiston pääsykokeisiin. Nyt hän teki lopulta syvän parannuksen elämässään ja hänet kastettiin. Hänestäkin tuli Kamojiman seurakunnan jäsen. Sen jälkeen hänkin alkoi yhdessä vaimonsa kanssa käydä kaikissa seurakunnan tilaisuuksissa terveytensä sallimissa rajoissa. Lisäksi he avasivat kotinsa kerran kuukaudessa pidettäville kotikokouksille.

Noihin aikoihin Sumiko jäi eläkkeelle työskenneltyään Tsutsui lankatehtaassa 38 vuotta. Japanilaiseen tapaan eläkkeelle jääneelle maksetaan suurehko eroraha eläkkeelle jäänin yhteydessä. (Muuta eläkettä noihin aikoihin ei vielä juuri ollut.) Sumikon saama eroraha – noin kolmen vuoden palkan verran - oli varsin pieni verrattuna moniin muihin vastaavan ajan työssä käyneisiin, koska hänellä ei ollut kansakoulun lisäksi muuta peruskoulutusta ja hän oli työskennellyt päiväpalkalla. Heti sen saatuaan hän toi siitä kymmenesosan uhrina kirkolle kertoen, että hän oli kiitollinen saamastaan erorahasta ja halusi kiitoslahjana antaa Herralle siitä kymmenykset. Sitten hän lisäsi, että summan saisi

käyttää vapaasti paitsi noin kolmasosan hän toivoi käytettävän eläkepastorin asunnon hankintaan, jonka hän tiesi olevan vireillä.

Hänen asenteensa kosketti minua syvästi, sillä tiesin, että heidän kodissaan ei ollut liikaa rahaa. Miehen sairausmaksut, edessä olevat tyttären häät ja pojan yliopistokoulutus kaikki vaatisivat paljon rahaa. Näin hänen uhrialttiudessaan Herran kirkkauden kosketuksen.

Japanilaiseen tapaan Sumiko kutsuttiin eläkkeelle jäännin jälkeen entisen työpaikkansa naisten asuntolan hoitajaksi, missä tehtävässä hän sai huolehtia nuorten naistyöläisten henkisestä hyvinvoinnista. Hän jatkoi tässä tehtävässä vielä kahdeksan vuotta saaden samaa palkkaa kuin aikaisemminkin. Näin hänen ei tarvinnut olla huolissaan elannosta. Kiitollisena hän todisti, miten onnellista on olla Herran huolenpidossa.

Hän tuli uskoon 19 -vuotiaana ja on nyt (1990) 64 -vuotias. Kamojiman seurakunta on noudattaa niin sanottua vanhimmistovetoista seurakuntajärjestystä. Joka vuosi valitaan rukoillen 10 hengen vanhimmisto. Useita kertoja hänet on valittu heidän joukkoonsa. Nyt parina viime vuonna hänet on valittu noin 60 hengen naistenpiirin johtajaksi. Vaikka naisten piirissä on varsin korkeastikin koulutettuja jäseniä, vain kansakoulun viisi luokkaa käynyt Sumiko on valittu tehtävään, sillä todellisen ”viisauden lähde on Herran pelko”. Todellinen viisaus on niillä, jotka vaeltavat nöyryydessä Jumalan kasvojen edessä ja kuuliaisuudessa Herran sanalle saavat kasvaa Hänen tuntemisessaan. Sellaisen ihmisen Herra korottaa. Herra on varustanut Sumikon sellaiseksi, josta loistaa jotain Herran omaa valoa.

Hellittämätön rukous

Jeesus opettaa Luuk. 18:1-7, että elääksemme Jumalan armossa ja vaeltaaksemme kristittyinä väsymättä ja masentumatta tarvitsemme jatkuvaa rukousta. Eräs Kamojiman seurakunnan jo perille päässyt rouva antoi erinomaisen todistuksen hellittämättömän rukouksen kuulemisesta.

Tämän Fukuda rouvan mies vietti hyvää ja vastuuntuntoista elämää. Hän oli erittäin uskollinen työssään. Vaikka tämä mies oli hyvä työntekijä ja huolehti hyvin perheestään, hänelläkin niin kuin kaikilla meillä oli heikkoutensa. Hän rakasti vaimoaan, mutta hän oli erittäin mustasukkainen. Vaikka he olivat olleet naimisissa jo yli 30 vuotta, edelleen hän oli mustasukkainen vaimostaan. Esimerkiksi jos vaimo sattui sanomaan hyvän huomen tervehdyksen naapurin ohi kävelleelle miehelle, se nostatti miehessä rajun mustasukkaisuuden puuskan ja hän alkoi syyttää vaimoaan ja puhumaan ilkeästi ikään kuin rouvan aamutervehdys olisi ollut viettelevä. Tämä mustasukkaisuus pyrki turmelemaan puolisoiden keskinäisiä suhteita.

Heillä oli kolme lasta, jotka olivat jo kasvaneet aikuisiksi. Näin ollen he elivät kahdestaan. Rouvalla oli siis jo aikaa ja hän halusi lähteä töihin. Miehellä ei ollut mitään sitä

vastaan paitsi se, että hän ei voinut sallia hänen työskentelevän paikassa, jossa oli miehiä. Mutta hän ei laskenut vaimoaan myöskään sellaiseen työpaikkaan, jossa oli pelkkiä naisia siitä pelosta, että siellä puhuttaisiin hänestä pahaa.

Tällaiset ahdistukset ajoivat rouvaa etsimään apua eräältä kansakouluaikaiselta toveriltaan, lääkärin puolisoilta, joka oli kristitty. Hänen välityksellään rouva Fukuda tuli keskustelemaan ongelmistaan minun ja vaimoni kanssa. Ehdotimme hänelle työskentelyä seurakuntamme ylläpitävän lastentarhan toimistossa. Hän alkoi sen myötä myös käydä jumalanpalveluksissa ja Jumalan sanan puhuttelemassa hänet kastettiin ja hänestä tuli kristitty. Kun rouvan työ tapahtui lasten parissa, miehellekään ei ollut mitään sitä vastaan. Näin kului kolme neljä vuotta.

Olisi luullut, että iän myötä mustasukkaisuus olisi hellittänyt, mutta juuri päinvastoin kävi. Se paheni pahenemistaan. Rouvalle tilanne alkoi käydä aivan sietämättömäksi. Syntyivät riitoja, joissa mies sylki suustaan tulen kaltaisia syytöksiä vaimoaan kohtaan. Keskenä yötä rouva joutui ajoittain pakenemaan luoksemme pappilaan. Mutta heti perään mies juoksi perässä hakemaan rouvan pois. Näin ollen jouduimme pitkään rukoilemaan tämän asian tiimoilta. Mutta näiden taisteluiden keskellä rouvan usko kasvoi ja syveni ja hänen oppi kestävästä rukousta.

Näin jatkui 13 vuotta, kunnes kolmannentoista vuoden sunnuntaina huhtikuun 16. päivänä aamuyöstä klo 5 korvilla miehen työpaikalla syttyi tulipalo. Kuultuamme tapahtumasta riensimme poikani ohjaamalla autolla vaimoni kanssa heidän kotiinsa heitä lohduttamaan. Matkalla sanoin vaimolleni:

- Ettäs tässä nyt vielä piti näinkin käydä!

Tiesimme, että mies oli syyttänyt vaimoaan sanomalla, että heille tapahtui ikäviä asioita siksi, että vaimosta oli tullut kristitty. Ja nyt sitten tuli vielä tulipalokin kaiken muun lisäksi. Pelkäsimme, että mies saisi tästä uuden syyn syyttää vaimonsa uskoa tästä tulipalostakin. Rukoilimme siksi autossa ajaessamme, että Herra antaisi tässäkin tilanteessa rouvan uskon pysyä lujana ja muuttaisi tämän tappion siunaukseksi.

Kun saavuimme paikalle, tulipalo oli juuri saatu sammumaan. Paloautot olivat yhä paikalla. Rouva Fukuda ja hänen miehensä olivat tästä työpaikan yhteydessä olevasta talosta paenneet entiseen asuntoonsa turvaan. Kun saavuimme sinne, mies ryntäsi pihalle meitä vastaan. Kun ilmaisimme osanottomme tähän suureen menetykseen ja kehoitimme häntä etsimään apua ja lohdutusta Jumalalta, pelkäsin, että hän vastaisi:

- Jos kerran Jumala on rakkaus, miksi sitten tällainen onnettomuus meille tapahtui? Mutta kun hänen työpaikkansa ja uusi kotinsa olivat palaneet poroksi, hän alkoikin puhua aivan toisella lailla, hyvin nöyrään sävyyn:

- Olen pahoillani, että näin aamuvaihden tulipalo on aiheuttanut monille paljon harmia. Olen tosi kiitollinen, että olette tulleet meitä rohkaisemaan.

Nämä hänen hiljaiset sanat hämmästyttivät minua.

Kun tulipalon jälkiä oli saatu siivotuksi, mies saapui muutaman päivän kuluttua pappilaamme kiittämään osanotostamme. Siihen asti olin tottunut siihen, että tämä erittäin sa-

navalmis mies ei juuri kuunnellut, mitä hänelle sanottiin vaan vuolaasti puhui omaa asiaansa. Mutta istuuduttuaan hän alkoi puhua hyvin hiljaiseen sävyyn:

- Pastori, kiitos, kun kävitte luonamme. Menetimme tässä tulipalossa kaiken omaisuu-
temme, mutta saimme osaksemme suurta lohdutusta.

Kun kysyin, millaista, hän vastasi:

- Kun naapuruston ihmiset tulivat luoksemme, he ilmaisivat osanottonsa tyypillisillä il-
maisilla kuten 'Pää pystyyn!' 'Kyllä se siitä vielä aukeaa!' 'Tsemppiä!' ja sitten lupasivat
antaa, mitä ensi hätään tarvitsisimme, mutta seurakunnan jäsenet aina lopuksi myös ru-
koilivat meidän puolestamme. He rukoilivat kaikki juuri niin kuin kirkossakin sitä, että
tämä menetys voisi koitua meille siunaukseksi. Näiden rukousten aikana sydämeni täytti
merkillinen Jumalan läsnäolon tunto ja sydämeemme saimme syvän lohdutuksen. Sy-
dämeni täyttyi ilolla. Tähän asti olen pelkästään moittinut vaimoani hänen uskonsa
vuoksi, mutta tästä lähtien minäkin haluaisin alkaa kirkossa käynnin. Käykö se päinsä?

Vastasin, että toki hän olisi tervetullut, mutta sydämessäni epäilin, mahtaisiko hän todel-
la tulla sanan kuuloon. Niin pappi kuin olenkin olin varsin epäuskoinen. Mutta niin hän
tuli kirkkoon eikä vain aamun jumalanpalvelukseen vaan myös kiltakirkkoon ja keskivii-
kon raamattupiiriin. Kun lisäksi pidimme rukouspiirejä kaksi kertaa kuussa eri kodeissa,
hän ei vain osallistunut niihin, vaan kutsui sellaisen omaan kotiinsakin. Tajusin, että Fu-
kuda oli todella muuttunut.

Siitä runsaan kolmen vuoden kuluttua syyskuussa palaneen kodin ja työpaikan paikalle
nousi entistä ehompi rakennus. Sen toteutumisen lieene tehnyt mahdolliseksi vakuutus-
ten lisäksi perheen jo työelämässä menestyneiden lasten tuki. Pidimme uudisrakennuk-
sen kiitosjuhlan. Muutamaa päivää myöhemmin Fukuda saapui kiitoskäynnille ja sanoi:

- Onnettomuus kääntyi meille todellakin siunaukseksi. Haluaisin saada kasteen ja tulla
vaimoni lailla seurakunnan jäseneksi. Voisiko, minusta tulla kristitty?

- Ilman muuta voit, sillä olen nähnyt näiden runsaan kolmen vuoden aikana, miten Ju-
malan sana on muuttanut sinut. Suoritetaanko kaste vaikka ensi jouluna?

- Pastori, jouluun on vielä kaksi kuukautta. Eikö kastetta voisi mitenkään saada aikai-
semmin?

- Ei jouluun asti tarvitse odottaa. Heti, kun tahdot saada Jeesuksen sydämeesi, se käy.
Niin hänet kastettiin noin kuukautta ennen joulua. Hän oli silloin noin 68-70 ikäinen. Sii-
tä, kun hänen vaimonsa oli kastettu ja vaimo oli alkanut rukoilla hankalan miehensä
puolesta, oli kulunut 17 vuotta. Jumala vastasi Luukkaan 18. luvun lupauksen mukai-
sesti vaimon sitkeään ja kärsivälliseen rukoukseen.

Neljä vuotta myöhemmin mies sairastui vatsasyöpään ja kun kävimme häntä sairaalas-
sa katsomassa, hän oli täynnä kiitollisuutta siitä, että Herra oli pelastanut hänet, vaikka
hän oli härkäpäisesti vastustanut Jumalan työtä. Hän oli myös iloinen, että seurakunnan
jäsenet kävivät tervehtimässä häntä.

- Olen todella kiitollinen. Olen valmis milloin tahansa siirtymään taivaalliseen kotiin, joka
on minullekin valmistettu.

Hän oli saanut pyytää vaimoltaan myös anteeksi kaikkea, millä oli tätä vaivannut. Niin
hän 74 -vuotiaana sai siirtyä Herran luo kirkkauteen.

Koska heidän kolme lastansa asuvat etäällä, rouva Fukuda elää yksin tuossa uudessa talossaan ja samalla toimiin aktiivisesti seurakunnassa. Hänen kiitollisuutta pursuva olemuksensa on monelle rohkaisuksi. Hänen miehensä pelastuminen kertoo meille, miten tärkeätä on pysyä uskollisena rukouksessa väsymättä.

Kamojimasta Wakimachiin

Joulukuun 23. päivänä 1946 tapahtui sodan lopun jälkeen voimakkain ns. Nankain suurmaanjäristys. Sähköt katkesivat sen voimasta. Juuri sinä iltana tuli Pekingin aikainen majuri Iwai käymään luonamme. Sodan aikana hän oli ylennyt everstiksi, ja oli toiminut rykmentin komentajana. Sodan loputtua hänkin tuli paluuevakuoitujen mukana Japaniin. Hän oli pari kolme päivää aikaisemmin käynyt Koochin Takaokassa tervehtimässä appivanhempiaan ja saanut kuulla minun olevan Kamojimassa ja tuli tapaamaan meitäkin. Olimme iloisesti yllättyneitä. Sinä yönä nukuimme vierekkäin. Kun kysyin häneltä, mitä hän aikoi tehdä siitä eteenpäin, hän vastasi:

- Minulla ei ole aavistustakaan. Olen vasta tullut maahan ja olen jättänyt kaiken Herran käsiin. Rukoilen nyt vain hänen johdatustaan.

Juuri samoihin aikoihin lankatehtaan johtaja Tsutsui ja toimitusjohtaja toinen Tsutsui olivat esittäneet minulle seuraavan pyynnön:

- Kamojiman ja Wakimachin tehtaissamme on yhteensä noin 1000 työntekijää. Voisitko suositella meille ketään sopivaa henkilöä, joka ottaisi johtakseen työntekijöiden kulttuurikoulutuksen ja virkistystoiminnan.

Kun nyt Iwai oli tullut Kamojimaan, ajattelin, että jos kenelle niin hänelle tehtävä sopisi ja suosittelin häntä johtajalle ja toimitusjohtajalle. Tavattuun toisensa molemmat osapuolet ihastuivat toisiinsa. Iwaita pyydettiin tehtävään ja hän suostui heti. Kun oli kysymys Iwaista, joka oli Pekingin aikanaan ollut suureksi avuksi minulle ja joka jo silloin oli ollut milloin tahansa valmis luopumaan sotilasurastaan ryhtyäkseen evankelistaksi, hän otti kulttuurikouluttajan tehtävän vastaan sellaisella ehdolla, että hän sai vapaasti julistaa evankeliumia ja osallistua seurakuntatyöhön. Hänet nimitettiin heti osastopäällikön asemaan. Työnsä ohessa hän alkoi auttaa Kamojiman evankelioimisessa.

Huhtikuussa 1940 tuli rouva Iwaikin Kamojimaan mukanaan kuudesta lapsesta viisi, neljä poikaa ja tytär. Toiseksi vanhin pojista on nykyään Kamojiman seurakunnan järjestyksessä neljäs kirkkoherra. Sitä ennen hän oli 22 vuotta lähetystyössä Kanadassa. Kolmaskin poika on pastorina Hirazukan kaupungissa. Viides poika oli lähetystyössä Singaporessa. Neljäs on PHP-tutkimuslaitoksen koulutuspäällikkö ja toimii samalla seurakuntansa vanhimmiston jäsenenä. Ainoa tytär meni naimisiin pastori Kushidan kanssa ja on nyt seurakuntatyössä Kagawan läänissä Sakaiden kaupungissa. Vanhin pojista ei tullut Kamojimaan, sillä hän oli jo silloin kokotoimisessa Jumalan valtakunnan työssä. Nyt hän toimii Wakimachin kirkon toisena kirkkoherrana. Olen kiitollinen, että juuri Iwait tulivat auttamaan evankelioimistyössä Kamojiman kirkon alkuvaiheessa.

Vuonna 1949 tapahtui miehelle, jonka kodissa pidettiin Wakimachin kotikokouksia, lankeemus, jonka seurauksena hän joutui lähtemään Wakimachista kotiseudulleen Kyuushuun saarelle. Seurakunta taantui ja olin hyvin huolissani tilanteesta. Pyysin Iwaita perheineen muuttamaan Wakimachiin ja palvelemaan siellä maallikkotyöntekijänä. Hän lupautui mielellään. Jatkaen edelleen Tsutsuin tehtaan koulutuspäällikkönä hän toimi samalla seurakunnan uudelleenrakentamiseksi Wakimachissa.

Rouva Shigemi Kawashitan taistelu

Rouva Shigemi Kawashita tuli uskoon Wakimachin seurakunnassa 1950-luvun alussa. Sain kastaa hänet. Hänen miehensä työskenteli Tsutsuin lankayhtiön Wakimachin tehtaalla puuseppänä. Vaikka rouvan oli lahjakas ja älykäs, synnyinkoti oli ollut niin köyhä, ettei hän ollut käynyt muuta kuin kansakoulun.

Noihin aikoihin työläisten joukossa oli monia, jotka maailman huvitukset veivät mensesään ja nielivät turmelukseen. He sortuivat viinaan, uhkapeleihin ja ilotalokierteeseen. Tällaisten miesten vaimot joutuivat kokemaan monenlaista tuskaa.

Mutta Kawashitan mies oli toista maata. Hän ei juonut, eikä pelannut, vaan oli raitis ja hyvä työntekijä. Siinä suhteessa rouvalla ei ollut mitään valittamista miehessään, mutta kaikilla ihmisillä on heikkoutensa. Tämän miehen ongelma oli hänen tavaton rakkautensa rahaan. Hän pyrki mahdollisimman nopeasti keräämään itselleen säästöjä ja rikkautta. Sodan jälkeisessä köyhässä Japanissa se kyllä oli ymmärrettävääkin. Mutta heillä oli parhaassa kasvuiässä olevat neljä poikaa. Silti tämä mies ei antanut vaimolleen juuri

lainkaan rahaa. Mies kävi aina itse ostamassa riisin, polttopuut jne ja antoi ne sitten vaimolleen. Vaimo sai vain 10 jeniä hankkiakseen muut ruokatarvikkeet perheelleen. Mutta sodan jälkeinen 10 jeniä ei riittänyt alkuunkaan päivän kolmeen ateriaan kasvuiässä oleville pojille. Näin ollen rouvan täytyi itse mennä ansaitsemaan lisää ruokarahaa, koska mies ei suostunut antamaan hänelle enempää. Hän toimi päiväpalkkalaisena yhden viikon yhdessä paikassa, toisen seuraavassa ja kolmannen taas uudessa paikassa saadakseen ruokaa perheelleen ja voidakseen hankkia vaatteita ja myös voidakseen uhrata seurakunnan hyväksi.

Mies vastusti kovasti sitä, että rouva kävi kirkossa. Kirkossa ei hänen mielestään tehty muuta kuin vietiin ihmisten rahat kolehteina. Papit ja buddhalaiset munkit pettivät ihmisiä saadakseen heidän rahansa. Siksi kirkossa käynti oli hänen mielestään turhaa ja vahingollista. Mutta huolimatta miehensä vastustuksesta rouva kävi ahkerasti kirkossa. Toisinaan mies repi hänen Raamattunsa, toisinaan löi häntä.

Alussa rouva kantoi katkeruutta miestänsä kohtaan, mutta sitä mukaan kuin hänen uskonsa syveni ja kasvoi, hän tajusi, että miehen tila johtui siitä, että hän ei tuntenut Jumalaa ja siksi hän turvautui mammona -epäjumalaan. Siksi rouva tajusi, että hänen tulisi rukoilla miehensä pelastusta. Silloin mies vapautuisi ja he löytäisivät yhteisen pelastuksen ilon. Niin hän alkoi hartaasti rukoilla miehensä puolesta.

Usein rouva itki saarnojeni aikana ja tajusin, että jälleen hän oli joutunut kärsimään mieheltään väkivaltaa. Siksi rukoilin yhdessä rouvan kanssa. Lohdutin rouvaa psalmin 30:6 sanoilla: "Sillä silmänräpäyksen kestää hänen vihansa, eliniän hänen armonsa. Illalla on itku vieraana, mutta aamulla ilo." Vielä tulee päivä, jona surun kyyneleet vaihtuvat ilon kyyneleiksi. Rohkaisin häntä jatkamaan esirukousta.

Eräänä rukouspiiri-iltana hän jälleen vuodatti kyyneleitä ja ajattelin, että taas hän oli saanut kokea miehensä vainoa. Kokouksen päätyttyä hän tuli luokseni ja pyysi esirukousta. Hän aloitti sanoen, että nyt on loppu edessä. Sitten hän kertoi, että lähtiessään rukouspiiriin mies oli sanonut, että hän aikoo ottaa eron vaimostaan, koska tämä vastustuksesta huolimatta jatkaa kirkossa käymistä. Ottakoon sitten asunnokseen kirkon. Jos hän haluaa jatkaa avioliittoa, hänen tuli lopettaa kirkossa käynti.

Vieressäni istui Kyozoo Iwai. Hänkin rohkaisi rouva Kawashitaa seuraavasti:

- Jos nyt lopetat kirkossa käynnin miehesi vastustuksen vuoksi, menetät mahdollisuuden johtaa miehesi pelastukseen ja oma pelastuksesi joutuu myös vaakalaudalle. Usein on niin, että vaimo tulee uskoon ensin ja sitä mukaan kuin vaimo kasvaa Herran tuntemisessa, mies alkaa huomata, miten ajalliset asiat eivät hänenkään sydämensä syvintä tyydytä.

- Voi olla, että et itse ole havainnut sitä, mutta voi olla että, miehesi kokee sinun hengellinen elämäsi jonkinmoisena ylpeytenä, vaikka oletkin vilpitön uskossasi. Se ehkä ärsyttää häntä entistä enemmän vastustamaan uskoasi. Siksi palaa kotiisi ja mieti, missä mahdollisesti asenteesi on ylpeä häntä kohtaan. Pyydä sitten anteeksi hengellistä ylpeyttäsi vetoamalla omaan heikkouteesi. Kerro, että ollaksesi hyvä vaimo ja hyvä äiti

lapsillenne, et selviä oman viisautesi varassa, vaan tarvitset siihen Jumalan työtä omassa elämässäsi. Pyydä sitten, että miehesi antaisi sinulle luvan jatkaa uskon elämää, jotta sinusta voisi tulla parempi vaimo ja parempi äiti. Eli eikö olisi parasta, että sinä nöyrytisit näin tässä asiassa. Jos miehesi suostuisi, voisit näin jatkaa kasvuasi kristittyinä ja rukousta miehesi puolesta.

- Mutta jos miehesi sanoo, että sinussa ei ole mitään vikaa vaimona eikä äitinä. Vika on ainoastaan sinun uskossasi. Siinä tapauksessa tee selkeä valinta: Jatkat uskossa vaikka sinut pakotettaisiin avioeroon.

Niin hän palasi kotiinsa.

En tiedä, mitä siellä kotona puhuttiin, mutta senkin jälkeen hän jatkoi säännöllistä kirkossa käyntiään. Ajattelin, että jotenkin asia oli ratkennut. Sitten runsaan kahden kuukauden kuluttua erään iltakokouksen jälkeen hän hymyili iloisesti ja kertoi:

- Nyt vihdoin mieheni pelastuksen hetki on tulossa. Olen todella kiitollinen. Pastori, niin kuin tiedät, petollinen Hosen Keizai niminen sijoitusyhtiö, joka lupasi sijoituksille mahdollittoman suuria voittoja, teki eilen konkurssin.

Tämä sodan jälkeinen pahamaineinen finanssiyhtiö lupasi 1000 yenin sijoitukselle jo seuraavana vuona toisen mokoman voittoa. Monet, jotka halusivat pikavoittoja, sijoittivat rahojansa siihen. Kawashitan mieskin oli sijoittanut kaikki rahansa tuohon yhtiöön.

- Mieheni menetti kaikki rahansa ja on nyt kaksi päivää ollut puulla päähän lyöty eikä ole kyennyt edes töihin menemään. Jumala on tällä tavalla osoittanut miehelleni, että rahaan ei voi luottaa. Ihminen tarvitsee paljon paremman turvan elämäänsä. Uskon, että pian mieheni löytää uskon.

Hämmästyin kuulemaani. Rouva, joka oli joutunut eniten kärsimään siitä, ettei ollut saanut tarvitsemiaan rahoja mieheltään, olikin nyt iloinen, kun oli menettänyt toivonsa saada niitä edes tulevaisuudessa osakseen. Hänelle rahojen menetys oli pikemmin ilo, kun se tulisi johtamaan miehen pelastukseen. Hämmästyin tämän rouvan suurta rakkautta miestänsä kohtaan.

Sinä iltana rouva oli lohduttanut miestänsä. Tärkeää ei ollut raha, vaan se, että he saivat elää yhdessä. Mies oli pelännyt kaikkein eniten sitä, että hänen vaimonsa olisi haukunnut hänet pata luhdaksi, mutta yllätyksekseen saikin osakseen vaimonsa lohdutuksen. Sen seurauksena mies alkoi pikku hiljaa ilmestyä jumalanpalveluksiin mukaan.

Pari kolme vuotta sen jälkeen rouva Kawashita sairastui vaikeaan syöpään. Oltuaan ensin parissa muussa sairaalassa hänet siirrettiin Tokushiman yliopistolliseen sairaalaan, jossa hän vietti elämänsä viimeiset pari kolme kuukautta. Kaikki, jotka kävivät häntä sairaalassa katsomassa häntä lohduttaakseen, saivatkin päinvastoin kokea suurta rohkaisua hänen suunnaltaan. Hän osoitti kiitollisuutta tulijoita kohtaan. Joka kerta kun he olivat poistumassa, hän pyysi, että he laulaisivat yhdessä hänen kanssaan kiitosvirsiä. Hän lauloi vuoteeltaan vakavan sairautensa keskeltä:

Herran rakkauden käsi johtaa minua.
Saan levollisesti vaelttaa maailmassa
edetessäni kohti taivaallista asuntoani,
jossa ilo on rajaton.
Oi, miten suuri ilo ja riemu,
kun Herran käsi johtaa minua.
Taivaaseen matkalla riemu on rajaton.

Kawashita lauloi tämän ei vain silloin, kun minä kävin häntä katsomassa, vaan jokaisen seurakuntalaisemme kanssa, jotka kävivät häntä katsomassa. Kaikki kokivat saaneensa häneltä rohkaisua omaan elämäänsä, vaikka olivat ajatelleet rohkaisevansa häntä.

Heinäkuun 31. päivä, kuuman päivän iltana klo 20.15 hän sai kutsun Herransa luo. Ilta-päivällä neljän korvilla kävin häntä tapaamassa. Hän kiitti minua, kun olin Kamojimasta asti tullut häntä katsomaan.

- Tiedän, että pastori ei ole vain minun yhden ihmisen pastori. Olet suuren seurakunnan pastori. Tiedän, että olet kiireinen. Näin kuumana päivänä ei pelkästään minun vuokseni olisi tarvinnut varta vasten tulla. Riittää, kun tulet silloin, kun sinulla on muutakin asiaa Tokushimaan.

Tämä hänen asenteensa kosketi minua syvästi. Sitten rukoiltuamme ja aikoessani palata, hän jälleen sanoi:

- Pastori, emmekö veisaisi kiitosvirttä?

Niin lauloimme tuon edellä olevan virren. Sinä päivänä mukanani piti olla seurakunnan naistenpiirin lähettämänä neljä yukataa (kesäkimonoa), joita Kawashita voisi käyttää yöpukuinaan, koska hikoili kuumuudessa paljon. Mutta olin unohtanut paketin kotiin. Kerroin sen hänelle ja lupasin seuraavana tai sitä seuraavana päivänä ne tuoda. Siihen hän sanoi, että ei minun tarvitsisi tulla varta vasten. Riittäisi, kun minulla olisi muutakin asiaa Tokushimaan.

Pian sen jälkeen olin palannut kotiin, tuli puhelu, jossa kerrottiin hänen tilansa kääntyneen kriittiseksi. Kun ehdin takaisin sairaalaan kello oli noin 20.05. Hän oli vielä elossa. Sitten hän nukkui pois syvä rauha kasvoillaan. Menin sitten hoitavan lääkärin toimistoon kiittämään häntä hyvästä hoidosta. Siihen ei-kristitty lääkäri totesi:

- Pastori, minä en uskosta juuri mitään ymmärrä, mutta tuo rouva oli suurenmoinen. Tässä sairaudessa kivut ovat kovat ja monet menettävät hallintansa niiden vuoksi ja alkavat riehua, mutta hän oli aina rauhallinen ja oli aina lääkäreitä kohtaan yhteistyöhaluinen, noudatti ohjeita ja hän oli monien rakastama ja moni kävi häntä katsomassa. Hän oli hieno ihminen.

Sen kuuleminen synnytti sydämeeni suuren kiitollisuuden. Kawashita sai olla Herran todistaja aivan elämänsä loppuun asti.

Shigemi Kawashita kuoli 1950-luvun lopulla Tokushiman yliopistollisen sairaalan osastolla kuusi. Hautajaisista muodostui lämmin ja kiitollisuutta tulviva juhla, jossa evankeliumi kaikui kirkkaana. Seuraavana sunnuntaina Kawasitan mies tuli kirkkoon ja kiitti seurakuntalaisia, jotka olivat hänen vaimoaan käyneet katsomassa. Sitten hän jatkoi:

- Parasta mitä minä voin tehdä ja mistä vaimoni eniten iloitsee on se, että alan vaeltaa hänen uskonsa jälkiä.

Niin hänet sitten kastettiin ja hän on vaeltanut vuosikymmenet uskollisena Herran omalla.

Ikedan evankelioinnin alku

Niin kuin edellä kerroin Iwain ja minun vaimoni olivat sisaruksia. Heidän lapsuudenkotinsa sijaitsee Tosan kaupungissa Koochin läänissä. Matkareitti Kamojimasta sinne kulkee Ikedan kauppalan kautta. Siellä tapahtui junanvaihto. Matka Koochiin kesti noihin aikoihin noin neljä tuntia. Ikedassa saattoi pikajunan odottelussa kulua puolitoista jopa kaksi tuntia. Kauppala sijaitsee Tokushiman läänin länsikärjessä Yoshinojoen yläjuoksulla vuorten välissä, mutta se on sijaintiinsa nähden varsin komea ja kookas. Kerran matkanvarrella julistustyöhön Koochiin minulla oli pari tuntia odotusaikaa ja kiertelin kauppalaan ristiin rastiin olettaen, että niin suurella paikkakunnalla olisi varmaankin jossain kirkko, mutta sellaista ei löytynyt.

- Näin suuri kauppala eikä täällä ole kirkkoa! ajattelin ja minussa syttyi halu julistaa evankeliumia siellä. Aloin etsiä sopivaa tilaisuutta siihen. Ikedassa oli ennen sotaa ja osin vielä sodan aikanakin työskennellyt eräs pastori, joka oli sittemmin siirtynyt toiselle paikkakunnalle. Kerroin hänelle halustani tehdä seurakuntaa muodostavaa työtä Ikedassa ja pyysin häntä esittelemään minulle jonkun aiemman työnsä aikaisen seurakuntalaisen sieltä. Kauan kesti ennen kuin hän suostui niin tekemään, mutta lopulta hän kertoi eräästä kristitystä siellä. Eräänä päivänä matkallani Tosaan poikkesin hänen luonaan. Hän oli jo vanha ja väsynyt. Hänellä ei ollut mitään muuta kuin masentavaa kerrottavaa Ikedan maaperän kovuudesta ja evankelioimistyön vaikeudesta siellä.

- Evankelioimistyöstä ei tule mitään, jos turvaudun tällaisiin ihmisiin. Minun pitää löytää joku uusi ihminen vaikkapa ei-kristittykin, ajattelin ja keskityin rukoilemaan asian puolesta.

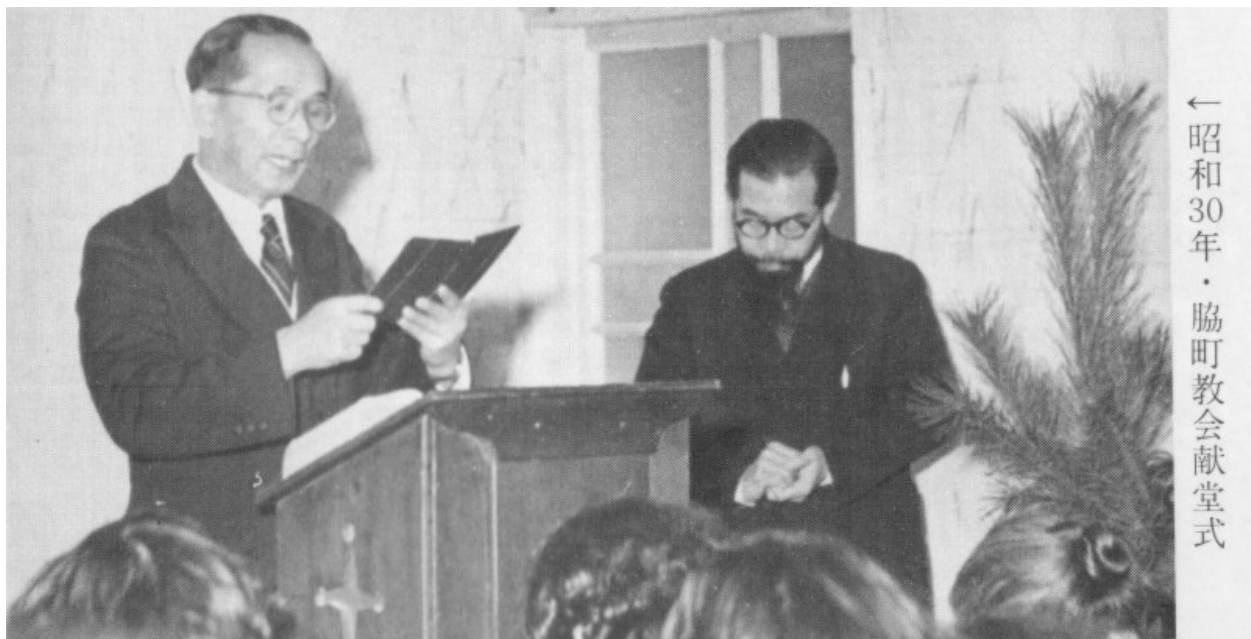
Pian sen jälkeen kastettiin Wakimachin kirkossa sairaanhoitaja Sakabe, joka oli töissä Tsutsuin lankatehtaan työterveysasemalla. Kasteen saatuaan hän sanoi hyvin iloisena:

- Pastori, olen niin sanomattoman iloinen ja kiitollinen. Haluaisin kertoa tästä ilosta vanhemmilleni ja veljilleni. Mutta he asuvat niin kaukana, että se on vaikeaa.

- Mistä olet sitten kotoisin? kysyin.

- Ikedasta.

- Mutta sepä vasta hienoa! Olen suunnitellut evankelioimistyön aloittamista juuri Ikedassa. En tiennyt, että olet sieltä kotoisin. Siinä tapauksessa aloitamme heti kodissasi kokoukset vanhemmillesi. Voin tulla milloin vain heille sopii.

Ikedan Sakabet olivat ammatiltaan valokuvaajia. Sodan jälkeisenä pula-aikana liike menestyi heikosti. Liikkeen toisessa kerroksessa oli suuri sali kuvauksia varten. Neiti Sakabe meni pian kotiinsa ja kertoi asiasta vanhemmilleen. He toivottivat minut tervetulleeksi. Noin kaksi kuukautta kasteesta pidin ensimmäisen kotikokouksen heidän kodissaan. Oli vuosi 1949 tai 1950. Näin aukeni tie Ikedan työhön ja kävin Sakabeilla kerran kuussa sunnuntai-iltaisin pitämässä kokouksia. Niin kuin muuallakin sodan jälkeisessä tilanteessa Ikedassakin kokoontui paljon ihmisiä kuulemaan evankeliumia. Pian Sakabeilla kävi 40-50 henkeä, niin että talo täyttyi.

Suoraan Sakaben taloa vastapäätä asui rouva Miyamoto, joka oli jäänyt leskeksi. Hän kuului erääseen uususkontoon, mutta se ei tyydyttänyt häntä. Hän tuli mukaan ensimmäiseen kokoukseen ja ymmärsi heti ristin lunastustyön ja ylösnousemuksen sanoman.

lloissaan hän ehätti ehdottamaan:

- Mikä ihmeellinen ilon ja pelastuksen sanoma! Ettekö voisi edes kerran kuussa tulla pitämään meille kokouksia?

Ja niin aluksi pidettiin kokouksia kerran kuussa. Mutta ei aikaakaan kun pyyntö muuttui muotoon:

- Eikö kokouksia voisi pitää edes kaksi kertaa kuussa?

Ja niin menin kahdesti kuussa. Pian haluttiin pitää kokous joka viikko ja lopulta kävin kaksi kertaa viikossa Ikedassa. Kyoozoo Iwai, joka toimi Wakimachin kirkon maallikko-saarnaajana, kävi siellä niinä päivinä, joina en itse päässyt. Ikedan kokoustoiminnassa auttoi myös Kamojiman seurakunnan vanhimmiston jäsen, Kamojiman tyttölukion rehtori Yoshi'ichi Tarumi.

Kun Sakabet muuttivat Osakaan, kotikokoukset pidettiin parin vuoden ajan Ikedan lukion rehtorin Sooichi Katoon kodissa, sitten Miyamoton kodissa yli vuoden ja sitten Takeo Kamon kodissa. Ikedaan muodostettiin virallinen seurakunta vuoden 1949 huhtikuussa ja sen ensimmäiseksi pastoriksi tuli Akira Hayashi. Sen jälkeen seurakuntaa palvelivat pastorit Satoo ja Nomura ja nykyisin pastori Kameda. Olen kiitollinen, että työ siellä on saanut näin jatkoa.

Kristillinen avioliitto

Mineko Mori tuli Kamojiman kirkkoon työn alkuvaiheessa. Hänen isänsä oli akanaan valmistunut Kioton parhaasta yliopistosta ja oli sitten edennyt nopeasti talouselämässä eliittiyöntekijänä. Sodan aikana hän oli vaikuttanut Kinassa Tienchinissä. Sodan päättyessä isä oli joutunut Neuvostoliittoon sotavangiksi. Hänet oli sijoitettu Ukrainaan ja kesti todella pitkään, ennen kuin hän pääsi takaisin Japaniin. Hänen vaimonsa joutui sodassa kaiken omaisuutensa menettäneenä ahtaissa oloissa huolehtimaan Minekosta ja kahdesta muusta lapsestaan. Äiti oli akanaan valmistunut Dooshisha yliopistosta englannin kielen osastolta. Hän toimi sodan jälkeen Kamojimaan perustetussa tyttöjen keskikoulu-lukiossa englannin opettajana ja pienellä palkalla vei perhettään eteenpäin.

Kun Mineko tuli ensi kertaa Kamojiman kirkkoon, hän oli lahjakas Tokushimassa sijaitsevan lukion ensimmäisen vuoden oppilas. Mutta sodanjälkeisissä vaikeissa olosuhteissa hän sairastui tuberkuloosiin ja joutui ajoittain olemaan pitkään poissa koulusta. Hän oli hiljainen ja valoisa luonne ja hän osallistui aktiivisesti palvelen nuorten piirin toimintaan. Hänen ollessaan noin 16 -vuotias, hänen isänsä pääsi vihdoon viimeisellä Neuvostoliitosta tulleella sotavankien palautuslaivalla palaamaan kotiin. Se oli perheelle suuren ilon päivä. Pian sen jälkeen isä pääsi takaisin töihin Osakaan siihen yritykseen, jossa hän oli aiemmin palvellut. Hän pääsi hyvään asemaan, joten perhe muutti myöskin Osakaan.

Eräänä päivänä Mineko tuli äitinsä kanssa tapaamaan minua. Syyskuusta alkaa Japanissa toinen lukukausi. Mineko joutui muuton vuoksi vaihtamaan koulua, mutta kun hän

oli tullut kristityksi ja saanut kasteen ja saanut oppia tuntemaan Raamatun sanomaa, hän ei halunnut enää siirtyä yleiseen kouluun, vaan pyysi minua suosittelemaan häntä johonkin Osakan kristilliseen lukioon, jossa hän saisi kasvaa kristittynä. Olin hänen ajatuksistaan iloinen. Lähdin siksi neuvottelemaan asiasta entuudestaan minulle tutun Osaka Joshigakuin -nimisen vanhan kristillisen tyttölukion rehtori Moritan ja lehtori Nishimuran kanssa. Kesken vuoden uuden oppilaan vastaanotto ei ollut itsestään selvää, mutta kuultuaan, millaisesta oppilaasta oli kysymys, suostuivat ilolla pyyntöni ottaa hänet koulun viimeiselle luokalle. Niin Mineko kävi viimeiset puoli vuotta tätä kristillistä lukiota ja lahjakas kun oli, valmistui siitä aivan huippuarvosanoin.

Mineko oli uskossaan syvälinen ja lahjakas nuori, joten olin unelmoinut siitä, että hän menisi opiskelemaan teologiaa ja voisi aikanaan palvella evankelistana. Kun asiasta hänelle mainitsin, hän kertoi kyllä itsekkin ajatelleensa sitä parhaana mahdollisuutena, mutta toisaalta hän halusi myös koetella siipiensä kantavuutta maallisella puolella, joten hän oli hakenut Kioto yliopiston matemaattis-luonnontieteilisen tiedekunnan pääsykokeisiin ajatuksena valmistua matematiikan lukion opettajaksi.

Yllätyin kuulemastani, sillä Kioto yliopisto on Japanin toiseksi vaativin ja korkeatasoisin yliopisto Tokion yliopiston jälkeen. Noihin aikoihin sen sisäänpääsykokeista selviytyneiden joukossa ei juuri naisia ollut. Lisäksi Mineko oli kouluaikanaan sairastellut paljon, joten mietin, mahtaisiko hän selviytyä testeistä, mutta rohkaisin häntä yrittämään ja lupasin rukoilla hänen puolestaan. Niin sitten hän onnistui pääsemään ensi yrityksellä yliopistoon matematiikan linjalle. Hän oli ensimmäinen Osaka Joshigakuin lukioista valmistunut oppilas, joka pääsi Kioto yliopistoon opiskelemaan. Rehtori Morita ja lehtori Nishimura olivat asiasta tosi iloisia. Tämä tapahtui siis pian sodan päättymisen jälkeen.

Mineko menestyi hyvin opinnoissaan ja eteni jatko-opintoihin. Hänestä tuli sitten Kioto yliopiston apulaisprofessori ja myöhemmin professori. Kaikessa hän vaelsi uskossa Herran edessä. Aina kun hän joutui jonkin isomman ratkaisun eteen, hän lähetti minulle kirjeessä esirukouspyynnön tai soitti minulle. Esimerkiksi kun hän oli lahjakas ja kaunis, yliopistomaailmasta ilmaantui useampiakin miehiä, jotka tekivät hänelle avioliittotarjouksen. Joka kerta hän otti minuun maaseutupastoriin yhteyttä ja pyysi rukoustukea, niin että hän saisi vaeltaa Jumalan tahdon mukaista tietä. Hänen nöyrä asenteensa tässä yhdessä elämän tärkeimmässä ratkaisussa puhutteli minua syvästi.

Kerran sitten tuli pitkä kirje, jossa hän kertoi eräästä saman yliopiston toisen tiedekunnan professorista, joka oli esittänyt avioliittotarjouksen. Mies oli lahjakas ja syntyisin hyvästä kodista. Kun Mineko kysyi mielipidettäni, vastasin vastakysymyksellä: - Ulkoiset edellytykset näyttävät tosi hyviltä, mutta millainen on tämä mies sydämeltään ja henkilökohtaiselta elämäntavaltaan. Siihen tulisi ennen kaikkea kiinnittää huomiota. Lisäksi sinun tulee kysyä, miten hän suhtautuu sinun kristilliseen uskoosi.

Vastaus tuli pian:

- Muilta osin vaikuttaisi hyvältä mieheltä, mutta sain selville, että hän pitää kovin riisivinnasta. Mitä minun kannattaisi tehdä?

Rukoiltuani asiaa vastasin:

- Jos hän pitää paljon riisiviinasta, sinun ei ole viisasta avioitua hänen kanssaan. Oli ihminen muuten miten hyvä tahansa, riisiviina turmelee hänet. Alkoholi on monen monet pilannut, joten hylkää tarjous.

Niin tuli pikapostina vastaus:

- Hylkäsin tarjouksen. Aion nyt omistautua opiskelijoiden auttamiseen, enkä kannu huolta avioliittoon menosta siihen asti, kunnes kohtaan Herran mielen mukaisen miehen.

Siitä noin parin vuoden kuluttua sain yllättäen puhelun ja kirjeen häneltä. Hän oli saanut avioliittotarjouksen häntä pari vuotta nuoremalla kurssilla matematiikkaa opiskelleelta, sittemmin opetusministeriön stipendillä Pariisissa neljä vuotta opiskelleelta ja Kioton yliopiston matematiikan professoriksi nimitetyltä mieheltä. Kun kysyin miehen uskosta, Mineko kertoi miehen saaneen kasteen katolisessa kirkossa. Palattuaan Pariisista mies oli tullut kertomaan, että Minekon lahjakkuus ja nöyryys oli tehnyt häneen syvän vaikutuksen jo opiskeluaikana Kioton yliopistossa ja hän oli lähtenyt Ranskaan ajatellen, että sitten, kun avioliitto tulisi hänelle ajankohtaiseksi, hän haluaisi selvittää, olisiko Mineko valmis perustamaan yhteisen kodin hänen kanssaan. Pariisin neljän vuoden aikana tuo ajatus ei ollut muuttunut. Sitten hän oli kertonut hyvin nöyrästi olevansa kaksi vuotta Minekoa nuorempi. Hän hyväksyisi myös katolisena kristittyinä Minekon protestanttisen uskon ja haluaisi kulkea yhteistä uskon tietä Minekon kanssa.

Mineko kysyi mielipidettäni ja kolme päivää asiaa rukoillen mietittyäni. Miehen katolisuus vähän mietitytti, mutta ajattelin, että hän saattaisi hyvinkin Minekon vaikutuksesta siirtyä protestanttiseen kirkkoon. Rohkaisin häntä ja niin he päättivät mennä naimisiin.

Ennen vihkimistä Mineko pyysi minua, joka olin hänet aikanaan kastanut, suorittamaan kristillisen vihkimisen Kioton yliopiston oppilaskunnan juhlasalissa. Iloisesti yllättyneenä suostuin siihen. Olen toki vihkinyt kymmeniä pariskuntia avioliittoon, mutta täytyy sanoa, että kyllä minua jännitti aika lailla, kun hääjuhlaan oli kokoontunut 100 henkeä, joista 80 oli professoreita ja muita Kioton yliopiston tutkijoita. Joukossa oli vain kourallinen kristittyjä. Mutta häissä vallitsi sellainen ilmapiiri kuin olisimme olleet niitä kirkossa pitämässä.

Hääjuhlassa juontaja pyysi minua pitämään ensimmäisen onnittelupuheen. Aloitin puheeni näin:

- Teissä juhlaan kokoontuneissa lieenee monia korkeasti koulutettuja, jotka eivät ehkä koe tarvetta uskoa Jumalaan, mutta avioliiton perusta on Jumalan pelko ja kunnioitus, usko on siinä kaikkein tärkeintä. Olen oppinut tuntemaan morsiamen Mineko Watana-ben jo hänen ollessaan lukion ensimmäisellä luokalla. Silloin hän oppi tuntemaan Jumalan ja kastettiin kristilliseen uskoon. Sen jälkeen hän on menestynyt opinnoissaan ja urallaan, mutta aina hän palaa uskonsa alkulähteille. Toistuvasti hän on pyytänyt tällaiselta maaseutupapilta esirukoustukea. Niin myös tämän avioliiton kohdalla. Vaikka molemmat työskentelevät professoreina, toivon, että kotinne keskuksessa saisi olla Herra ja Hänen pelkonsa. Raamattu opettaa, että kaiken viisauden alku on Herran pelko ja kunnioitus. Sellaisista kodeista Japanissa on puutetta, joten rukoilen, että saisitte rakentaa todellisen kristityn kodin.

Seuraavaksi onnittelupuheenvuoron aloitti matemaattis-luonnontieteellisen tiedekunnan dekaani toteamalla, että edellä saimme kuulla puheenvuoron, joka teki niin kipeää, että minulla ei oikeastaan olisi enää oikeutta sanoa mitään.

Japanissa tiedemiesten ei ole helppo tulla uskoon. Mutta niin Watanaben pariskunta sai aloittaa yhteisen matkansa. Mies Shinjoo Watanabe piti hyvää huolta Minekosta, jonka terveys oli varsin heikko. He tekivät merkittävän uran ja erityisesti naisprofessori Minekolla oli erinomainen taito sovitella erilaiset näkemykset sopusointuisiksi ratkaisuuksi kansainvälisissä konferensseissa ja kokouksissa.

Mineko avioitui noin 35 vuoden iässä. Pariskuntana he toimivat myös jonkin aikaa Amerikan Stanford yliopiston ja Washingtonin yliopiston vierailevina professoreina. Ikävä kyllä Minekon tuberkuloosi uusiutui ja hän joutui vuoteen omaksi. Häneltä tuli kirje, jossa hän pyysi esirukousta. Kävin häntä usein tapaamassa heidän kodissaan, missä hän sairasti. Hänen olemuksessaan oli samaa puhtautta ja valoisuutta kuin lukioaikanaankin. Kun rukoilimme ja luimme Sanaa, hän kyyneliin kiitti, kun tulin pitkästä matkasta heitä tapaamaan:

- Jumalan Sana on minun voimani, lohdutukseni ja toivoni.

Kun hän oli 49 -vuotias, toukokuun eräänä loppupäivän iltana sain puhelun. Se tuli Shinjoo Watanabelta. Siis Minekon mieheltä. Hän kertoi, että Minekon hoitava lääkäri oli sanonut, että Minekon tila oli hoidoista huolimatta heikentynyt siihen määrään asti, että kuolema voi tulla milloin tahansa. Näin ollen edessä olisi pian hautajaiset. Mineko oli ilmaissut toivomuksensa, että pastori Itoo toimittaisi kristillisesti hautajaiset. Niin hän pyysi minua hoitamaan hautajaiset. Vastasin tekeväni sen, koska olin hänet kastanut ja avioliittoonkin vihkinyt. Sanoin heti seuraavana päivänä rientäväni sairaalaan Minekon luo rukoilemaan.

Seuraavana päivänä saavuin Kiotoon yliopistolliseen sairaalan ilta yhdeksän korvilla, sillä matka Kamojimasta Kiotoon kesti noihin aikoihin pitkään. Mies kuiskasi Minekolle, että pastori Itoo on tullut. Hän avasi silmänsä ja ojensi laihtuneen kätensä minulle ja vuodatti ilon kyyneleitä ja kiitti, että olin tullut kaukaa häntä katsomaan. Panin käteni hänen päänsä päälle ja annoin hänelle lopun hetken valmistukseksi Jeesuksen sanan: "Rauhan minä jätän teille: minun rauhani - sen minä annan teille. En minä anna teille niin kuin maailma antaa. Älköön teidän sydämenne olko levoton älköönkään pelätkö. " (Joh.14:27)

Professori Watanabe oli varannut minulle oppilaskunnan rakennuksesta vierashuoneen, jossa yövyin. Seuraavan päivän Mineko vielä eli ja mies oli kiitollinen rukouksesta, joka oli antanut Minekolle uutta voimaa, vaikka hoitava lääkäri olikin sanonut, että oli kysymys vain tunteista. Hän sai viettää vielä yhden päivän vaimonsa vierellä häntä hoitaen. Seuraavana päivänä, kesäkuun kolmantena Mineko pääsi Herran luo.

Hautajaiset pidettiin Seiwa-kirkossa viides päivä. Kirkko on suuri, mutta se täyttyi aivan ääriään myöten saattajista. Siunauspuheen jälkeen muistosanoja lausui kymmenen eri

henkilöä Kioton yliopiston rehtorista lähtien. Sitä katsellessa ja kuunnellessa tajusin, miten monille yliopistomaailman ihmisille nuorena pelastuneen Minekon nöyrä vaellus uskossa Kristukseen oli ollut todistuksena. Tämä Kioton yliopiston ensimmäisen naistohtorin elämä osoitti, että todellinen tieteen harjoittaja on se, joka nöyrimmin vaelttaa Jeesuksen Kristuksen seurassa.

Uskollisuutta myös vastoinikäymisissä

Olin vuonna 1947 julistusmatkalla Kagawa-läänin pienessä kirkossa. Kokouksen jälkeen naistenpiirin johtaja pyysi minua kotikäynnille erääseen kotiin. Siellä tapasin viehättävän tyttären ja hänen äitinsä. Tytär oli kolme kuukautta aikaisemmin mennyt naimisiin, mutta hänet oli petetty ja nyt hän oli suruissaan palannut vanhempiensa kotiin. Minua pyydettiin antamaan tälle haavoittuneelle perheelle joitain lohdun ja rohkaisun sanoja.

Kysyin äidiltä:

- Miksi kolmessa kuukaudessa avioliitto oli sortunut?

Hän kertoi, että avioliiton puhemies oli esitellyt tulevan miehen varakkaan liikeyrityksen omistajan poikana, hyvin koulutettuna ja hyvän perheen kasvattina. Niin he päätyivät tähän avioliittoon. Kysyin sitten äidiltä, oliko miehen perhe sellainen kuin oli luvattu. Vastaus oli myönteinen. Koti oli ollut varakas, miehen isä oli tosiaan yrityksen johtaja. Mies oli myös valmistunut eräästä Japanin parhaista yliopistoista. Perhe oli myös hyväksynyt avioliiton.

Jatkoin sitten kyselyä vähän syvemmälle:

- Selvitittekö ennen häitä myös millainen on tulevan miehen luonne ja elintavat, ja millainen on hänen uskonsa?

Omaisuus ja muu sellainen voivat olosuhteiden muuttuessa hävitä. Tärkeintä on, millainen ihminen on. Äiti ja tytär katsoivat lattiaan ja myönsivät, että sitä he eivät olleet selvittäneet.

- Te siis uskoitte puhemieheen ja katsoitte, että tämän maailman menestys riittää. Myöntävän vastauksen jälkeen jatkoin:

- Sanon nyt kovin suoraan, mutta kohtaamanne epäonnen syy on syvimmiltään siinä, että ette ole pitäneet tärkeänä sitä, mikä elämässä on kuitenkin tärkeintä.

Sitten kysyin, minkä vuoksi avioliitto oli päättynyt kolmessa kuukaudessa. Kysymys oli siitä, että mies oli sotkeutunut ilotaloelämään ja perhe halusi saada hänet pian naimisiin, jotta hän vapautuisi tuosta likaisesta elämäntavastaan. Mutta pian naimisiin menon jälkeen vaimo tajusi, että miestä piirittivät ilotytöt. Siksi hän päätti pettyneenä palata lapsuuden kotiinsa. Nyt hän oli unelmien säryttyä syvän häpeän vallassa kykenemättä edes menemään ulos kodistaan.

Sanoin hänelle, että elämässä kärsityistä vastoinikäymisistä voi oppia ja siksi hänen tulisi nyt antaa elämänsä Jeesuksen Kristuksen korjattavaksi. Hänen tulisi alkaa käydä äidin ystävän kotikokouksissa kuulemassa hyvää sanomaa Jeesuksesta.

Sitten kerroin, että pastorina joudun usein vihkimään pariskuntia kristilliseen avioliittoon.

Vihkimisessä on kysymys siitä, että puoliset tekevät Jumalan ja läsnä olevan seurakunnan edessä pyhän lupauksen. Kysyn heiltä haluavatko he hyvinä ja pahoina päivinä, terveisinä ja sairaina, kunnioittaa ja rakastaa toisiaan, siihen asti, kunnes kuolema heidät erottaa. Siinä ei kysytä toisen koulutustasoa eikä omaisuutta, vaan sitä tahtooko hän elää oikein ja puhtaasti toinen toistaan palvellen.

Vuonna 1929 valmistuin papiksi. Pian sen jälkeen suoritin ensimmäisen avioliittoon vihkimiseni. Morsian oli silloisen seurakuntamme nuorten naisten ryhmän johtaja neiti Misao Takahashi. Hänen miehensä Ken Nakamura oli valmistunut yliopistosta rakennusinsinööriksi ja työskenteli Osakan lääninhallituksessa. Morsian Misao Takahashi oli kotoisin Niigatasta ja työskenteli Mitsubishin eräässä toimistossa. Toimin tämän avioliiton puhemiehenä, kun tiesin, että Nakamura oli kiinnostunut Takahashista. Nöyrästi Nakamura totesi, että mahtaisiko hän kelvata Takahashille. Olin nähnyt, millainen Takahashi oli luonteeltaan. Hän muun muassa oli huolehtinut oman pikkusiskonsa opiskelumahdollisuuksista taloudellisella tuella.

Niin sain sitten vihkiä heidät avioliittoon. He asettuivat asumaan lähellä Kioton Ginkaku temppeliä sijaitsevaan taloon. Nakamuran isä lahjoitti heille kolme taloa, joista yhdessä he asuivat ja pitivät kahta muuta vuokralla. Molemmat olivat kristittyjä ja siksi he kävivät sunnuntaisin jumalanpalveluksissa ja aamuisin lukivat yhdessä Raamattua ja rukoilivat ennen töihin lähtöä. Heille oli tärkeintä se hengellinen perusta, jolle he kotinsa rakensivat.

Mutta ihminen ei tiedä mitä huomenna tapahtuu. Heidän avioliittonsa onni vaihtui kahdeksan kuukauden kuluttua kyynelten taipaleeksi. Se johtui siitä, että kahdeksantena kuukautena Misaoille tuli keskenmeno. Oliko syynä hoitovirhe tai jokin infektio tässä yhteydessä, mutta Misao sairastui vakavasti ja joutui viettämään kokonaista 16 vuotta ja kolme kuukautta vuoteen omana. Olin siihen aikaan Yamaguchin läänin Hoofun kaupungin seurakunnan pastorina, mutta kun olin heidät vihkinyt ja myös toiminut puhemiehenä kannoin huolta heistä. Sairaus jatkui vuoden, sitten toisen ja edelleen kolmannen. Osakassa tai Tokiossa käydessäni kävin heitä Kiotossa tapaamassa. Joka kerta rukoilin heidän puolestaan, että Misao paranisi pian ja he voisivat elää normaalia perhe-elämää.

En voi unohtaa, mitä tapahtui neljäntenä sairausvuonna. Matkalla Tokioon kävin jälleen heitä tapaamassa. Misao oli edelleen vuoteen omana, kun kyselin hänen vointiaan. Hän kiitti esirukouksista ja jatkoi pienen tauon jälkeen:

- Pastori, minulla olisi yksi pyyntö. Voisitko palauttaa minut lapsuuden kotiini?

Hämmästyin kovin hänen sanojaan. Tiesin, että japanilaisessa kulttuurissa oli tapana ottaa pitkään sairastaneista vaimoista ero lähettämällä heidät takaisin lapsuuden kotiinsa. Kun tämän tiesin, kysyin Misaoilta:

↓昭和25年・チャールズ・ジャーマニー先生（初代宣教師）を迎えて

- Onko miehesi Nakamura alkanut kohdella sinua kylmästi ja kaltoin?

Hän pudisti voimakkaasti päätään ja sanoi:

- Ei todellakaan. Pastori, jos Nakamura kohtelisi minua kaltoin, en haluaisi lähteä lapsuuden kotiini. Päinvastoin rukoilisin ja olisin kärsivällinen. Siitä ei ole kysymys. Nakamura on minua kohtaan lämmin ja rakastava aivan niin kuin silloin kun olin tervekin. Mutta minä en ole voinut palvella häntä enkä täyttää hänen tarpeitaan tuon kahdeksannen kuukauden keskenmenon jälkeen lainkaan. Nakamura joutuu hoitamaan lääninhallituksen työnsä lisäksi minua sekä fyysisesti että henkisesti. En tahdo kestää enää hänen hyvyttään. Hän tulee töistä aina ajoissa, joka kuukausi hän ojentaa minulle palkkapussinsa avaamattomana. Sitten hän kertoo, mihin hän tarvitsee siinä kuussa rahaa ja ottaa sen vastaan minun kädestäni. Kun hän on edennyt urallaan, hän joutuu myös usein tekemään virkamatkoja. Heti saavuttuaan hotelliinsa hän soittaa ja kertoo, missä on ja millä junalla taas palaa kotiin. Näin on jatkunut eikä mikään ole muuttunut.

Kuunnellessani tajusin, että Nakamuran vanhemmat, jotka eivät olleet kristittyjä, olivat alkaneet puhua pojalleen, että Misao pitäisi palauttaa lapsuuden kotiinsa. Myös muut sukulaiset näyttivät olevan samaa mieltä vanhan japanilaisen tavan mukaan. Mutta itse Nakamura ei heidän puheilleen kallistanut korvaansaakaan. Päinvastoin hän ositti samaa rakkautta kuin Misaon ollessa tervekin. Misao jatkoi:

- Kun Nakamura osoittaa minulle tuollaista rakkautta enkä minä kykene millään tavalla vastaamaan siihen, sydämeni pakahtuu. Siksi haluaisin, että pastori huolehtisi siitä, että minä pääsisin takaisin lapsuuden kotiini ja etsisi Nakamuralle toisen terveen puolison.

Kuultuani tämän minä suutuin. Isolla äänellä kysyin:

- Misao, etkä sinä avioliittoon vihkimisen yhteydessä Jumalan ja seurakunnan edessä antanut lupauksen. Oliko siinä lupauksessa kohta, jossa sanoit, että sairauden tai onnettomuuden kohdatessa saa toisen hylätä?”

Hän puisti päätään ja toisti luvanneensa rakastaa ja kunnioittaa puolisoaan hyvinä ja pahoina päivinä, sairaana ja terveenä ja elää yhdessä hänen kanssaan kuolemaan asti.

- Siinä tapauksessa sinun ei tarvitse kantaa huolta asiasta. Tämän maailman ihmiset kyllä antavat lähtöpassin vaikeuksiin ja sairauksiin törmättyään, mutta Nakamura on saanut kasvaa syvälle Kristus-uskoon ja hän haluaa olla uskollinen Jumalan edessä tekevänsä lupaukselle. Sitä paitsi hän kokee syvällä sydämessään tyydytystä saadessaan näin rakastaa sinua. Koska hänen rakkautensa on Jumalan vaikuttamaa, sinäkin saat sen vapain mielin ottaa vastaan ja kiittää siitä Herraa.

- On suuri onni, kun saamme ottaa armon vastaan kiitollisina. Ei vaimon tehtävä ole pelkästään tehdä ruokaa, siivota, pestä pyykkiä jne. On sellaista, mitä voit tehdä vuoteeseen sidottunakin. Voit rukouksin kantaa ja siunata häntä, kun hän rientää tehtäviinsä. Kun hänen virka-asemansa nousee, hän joutuu myös uuden laisiin kiusauksiin ja paineisiin. Siksi on tärkeää, että tuet häntä rukouksillasi. Rukous on kaikkein tärkein työme. Kyllä uskosta osattomat ihmisetkin alkavat rukoilla silloin, kun joutuvat kuoleman vaaraan tai syviin vaikeuksiin tai kun heidän rakkaillaan on jokin tärkeä koe edessään. Eikö näin ole?

Misao vastasi nöyrästi:

- Kyllä, niin on.

- Näin ollen ota vastaan miehesi rakkaus ja rukoile sekä hänen työnsä, terveytensä että myös hänen hengellisen elämänsä puolesta. Niin kauan kuin sinulla on tämä rukoustehtävä sinun ei tule ajatella lapsuuden kotiin palaamista!

Silloin Misao nosti päätä ylemmäksi, pyyhki kyyneleet poskiltaan ja vastasi:

- Pastori, anna anteeksi epäuskoni. Olen laiminlyönyt juuri tuon tärkeimmän, aamuin ja illoin mieheni puolesta rukoilemisen. Ellei Herra varjele, voi mitä tahansa tapahtua.

Näin hän vakuuttui asiasta.

Tämä oli siis neljäntenä vuonna sairastumisesta. Sitten kun kävin heidän luonaan viidentenä, kuudentena ja seitsemäntenä vuonna, sairaus ei ollut parantunut. Tänä päivänä Japanissa sosiaaliturva on hyvä niin, että pitkäaikaissairaat saavat hoitoa, mutta tuolloin maa oli köyhä eikä mitään sairausvakuutuksia ollut. Näissä oloissa Nakamura joutui myymään isältään saamista kolmesta talosta kaksi voidakseen maksaa vaimonsa hoitokustannukset.

Lähdin vuonna 1938 Kiinaan lähetystyöhön. Olin siellä 7-8 vuotta työssä. Silloin tällöin Japanissa käydessäni kävin Kiotossa Nakamuria tapaamassa. Joka kerta tapasin Misao edelleen sairastuvuudelta. Sitten Japani kärsi tappion sodasta ja 3-4 vuoteen en saanut yhteyttä Nakamuran pariskuntaan. Tietysti asia vaivasi minua, mutta sotaoloissa kirjeenvaihtokaan ei onnistunut.

Vuoden 1947 huhtikuussa sain kutsun Tokioon ja menomatalla pysähdyin Kiotoon,

koska olin huolissani siitä, mitä Nakamurille oli sodan aikana tapahtunut, olivatko vielä elossa? Menin käymään heidän kotiinsa. He asuivat noista kolmesta rakennuksesta vasemmanpuolisessa. Soitin ovikelloa. Kuulin reippaan naisäänen tervehdyksen ja tajusin, että se oli Misao. Hän avasi oven ja tuli eteiseen minua vastaan terveenä. Siihen asti toistakymmentä vuotta häntä tavatessani hän oli ollut vuoteen omana, mutta nyt hän seiso i edessäni.

Kun iloitsin hänen terveydestään, hän kyynelissä lausui:

- Pastori, sairastin kaikkiaan 16 vuotta 3 kuukautta. Mutta nyt olen sanomattoman kiitollinen, kun saan olla terve.

Näin miten syvä kiitollisuus pursui hänen sydämestään hänen kasvoilleen. Minäkään en voinut olla toistamatta moneen kertaan:

- Onpa hienoa!

Illansuussa mies palasi töistä ja saimme vuosien jälkeen jakaa sydäntemme tuntoja. Kun kehuin miestä siitä, miten hän oli yli 16 vuotta huolehtinut sairaasta vaimostaan, hän sanoi:

- Eihän siinä ollut kyse muusta kuin siitä, että pidin sen lupauksen, jonka häissäni annoin. Joka ilta rukouksessa sain uutta voimaa siihen.

En hevin unohda sitä nöyrää tapaa millä, hän asian kertoi.

Kerroin siis Nakamuran pariskunnan tarinan tälle nuorelle naiselle, joka oli kolmen kuukauden avioliiton jälkeen pettyneenä palannut kotiinsa. Vaikka Nakamurat joutuivat taloudellisesti tiukoille, heidän sydämessään oli Jumalalta saatu rakkaus, joka teki vaikeuksienkin keskellä elämän siunatuksi. Ratkaisevaa ei ole ulkoiset olosuhteet ja taloudellinen menestys vaan se, mikä sydämessä asuu. Jos sydämessä asuu vääräys ja saasta, se tulee väistämättä sanoina ja tekoina esiin.

Pyysin sitten tätä nuorta naista ja hänen äitiään käymään siinä kirkossa, jonka iltakokouksen jälkeen olin heitä tullut tapaamaan. Jumalan sana kykenisi muuttamaan heidän pettymyksen kyyneleensä ilon kyyneliksi. Sitten palasin kotiini.

Pioneerityötä Tosassa, Sadamitsussa ja Länsi-Tokushimassa

Noihin aikoihin vaimoni isovel i (Iwain vaimon pikkuveli), joka asui vanhempiensa luona Tosassa, tuli etsivälle mielelle ja pyysi, että pitäisin myös siellä kotikokouksia.

Niinpä minä lähdin Kamojimasta ja Iwai liittyi seuraani Wakimachista, ja menimme yhdessä aluksi kerran kuussa Tosaan pitämään kotikokouksia. Vähän ajan kuluttua vaimoni veli puolisoineen kastettiin ja heistä tuli kristittyjä. Kun etsijöiden määrä naapurustossa kasvoi, kokouksia pidettiin kaksi kertaa kuussa. Mutta etäisyys sinne oli niin suuri, että kasvavan joukon hoito ei Kamojimasta tai Wakimachista käsin ollut mahdollista. Pyysin siksi Koochin alueen Japanin yhdistetyn kirkon pastoreita pitämään siellä pyhäkoulua ja kokouksia. Vähitellen syntyi Tosan evankelinen seurakunta. Iwain vanhin poika palveli pioneerivaiheen jälkeen seurakunnassa yhdeksän ja puoli vuotta pastorina luojittaen työn perustuksen. Tämä seurakunta omistaa nyt isolle tontille rakennetun kirkon

ja leikkikoulun ja evankeliumin työ tässä maaseutukaupungissa jatkuu.

↑ 昭和25年春・筒井製糸㈱にて鴨島教会発意の四国教区教師会

Siihen aikaan evankeliumi levisi voimakkaasti. Wakimachin ja Ikedan puolella välissä sijaitsee Sadamitsun kauppala. Sadamitsun ja sitä vastapäätä Yoshinojoen toisella puolella sijaitsevan kauppalan välille ruvettiin rakentamaan suurta siltaa. Sinne saapui rakentajia ja työnjohtajia. Sadamitsun naapurikauppalaan Handaan oli muuttanut vastaavioitunut Kamojiman seurakunnanjäsen Kiyoshi Hayashi ja avannut kotinsa siellä viikoittaisille kotikokouksille. Kävimme Wakimachin lwain kanssa vuoroviikoin pitämässä kokoukset, joissa vähitellen ihmisiä pelastui. Rakennustyömaan henkilökuntaan kuului myös kaukaa aina Tokiosta ja Naganosta asti tulleita työntekijöitä. Juuri silloin heidän keskuudessaan virisi kiinnostus kristinuskoa kohtaan. Heitä tuli Sadamitsusta Handaan kotikokouksiin. Heitä pelastui ja kastettiin. Kastetut alkoivat pyytää, että myös Sadamitsussa alettaisiin pitää kokouksia. Näin heräsi ajatus oman seurakunnan perustamisesta Sadamitsuun.

Eräänä päivänä yllättäen vieraili luonani Kamojimassa kaksi pastoria, joista toinen on ehkä tunnetuimpia suurokokousevankelistoja Japanissa. Ihmettelin, mitä asiaa heillää

mahtoi minulle olla. He esittivät virallisen tervehdyksen:

- Teologisesta seminaaristamme valmistuu sen ja sen niminen nuori mies ja hänet on päätetty sijoittaa evankelioimistyöhön Sadamitsuun. Pyytäisimme Teitä tukemaan hänen työtään.

Neuvottelin asiasta lwain kanssa:

- Sadamitsussa on jo viisi kuusi uskovaa ja kotikokouksiin kerääntyy noin 10 henkeä viikoittain. Nyt kauppalaan on tulossa uusi vastavalmistunut pastori pioneerityöhön. Jos noin pieneen kauppalaan perustetaan kaksi eri kirkkokuntiin kuuluvaa seurakuntaa, se ei koidu Jumalan nimen kunniaksi. Eikö meidän tulisi luovuttaa nämä viisi kuusi uskovaa ja etsijät tämän nuoren evankelistan hoitoon ja antaa hänen perustaa seurakunta, jonka ydin muodostuisi heistä?

lwai oli kanssani samaa mieltä. Tämä nuori pastori oli luonani vierailleen kuuluisan julistajan oppilas. Hänen julistustyyliensäkin oli kuin kopio opettajaltaan. Hän oli hyvin innokas työssään. Sadamitsun seurakunta kasvoi nopeasti. Mutta sanotaan, että saatana alkaa tehdä kovasti työtä juuri silloin kun, toiveet siitä, että seurakunta alkaa kasvaa voimakkaasti ovat korkeimmillaan. Juuri niin tapahtui. Työ kohtasi odottamattoman takaiskun.

Nuoren pastorin pikkuveli oli puuseppä, mutta joutui lähtemään pois kotoaan, kun hänen avioliittonsa alkoi repeillä. Hän tuli veljensä luokse Sadamitsun kirkkoon. Hän joi viinaa ja kiroili usein seurakuntalaisille, niin että he alkoivat pelätä häntä. Hän oli hyvin onnettomassa tilassa asumuserossa vaimostaan. Hän oli kuitenkin pastorin veli, joten hän jäi sinne asumaan, vaikka pastorilla oli aika ajoin suuria vaikeuksia hänen käsittelyssään. Jonkin ajan kuluttua veli meni takaisin Niigataan kotiinsa taivuttaakseen vaimonsa palaamaan luokseen. Hän uskoi asiaa auttavan sen, että hän vaimoltaan salaa toi vaimon luona olleen heidän leikki-ikäisen lapsensa mukanaan Sadamitsuun. Mutta tilanne vain paheni siitä. Hän oli työtön. Hänen mielenterveytensäkin alkoi horjua eikä hän kyennyt enää hoitamaan lastansakaan. Hänen tilansa paheni. Eräänä päivänä hän mielenhäiriössä surmasi lapsensa. Tämä tapahtui pienessä maaseutukauppalassa ja juurut levisivät pian koko Tokushiman lääniin. Pastori ei voinut enää jatkaa työtään. Otimme hänet huomaamme Kamojimaan ja annoimme hänen levätä hetken ja etsimme hänelle uutta työmahdollisuutta läänin ulkopuolelta.

Juuri silloin Tokushiman lääniin tuli kierrokselle vanha pastori Norihiro Mizugami. Hän oli aiemmin toiminut maaseudulla pastorina, mutta sodan aikana seurakuntatyö oli käynyt mahdottomaksi ja hän oli siirtynyt Raamattuseuran kiertävään kirjallisuudenlevitystyöhön. Wakimachissa käydessään hän kertoi hartaan halunsa palata seurakuntatyöhön. Siinä paikassa pyysimme häntä ottamaan hoitoonsa Sadamitsun seurakunnan. Hän suostui ja teki työtä tässä pieneksi kutistuneessa seurakunnassa, mutta kuoli myöhemmin. Nyt Sadamitsun järjestyksessä kolmantena työntekijänä on toiminut jo kymmenisen vuotta nuori pastori Masaki. Seurakunta on saanut hankituksi tontin ja on rakentanut sille joitakin vuosia sitten pienen kirkon, jonka yhteydessä sijaitsee myös työntekijäasunto.

↓昭和27年6月・当時毎年開催していた賀川豊彦先生特別集会

Tokushiman kaupunki sijaitsee 18 kilometriä Kamojimasta itään. Se on Tokushimanläänin hallinnollinen keskus. Vuoden 1950 tienoilla sai Kiyoshi Hayashi siirron Handasta Tokushimaan. Hän avasi sielläkin kotinsa ja kutsui minut ja Kyoozoo Iwain pitämään kotikokouksia joka perjantai. Kun Hayashi siirrettiin kahden vuoden kuluttua Takamatsun kaupunkiin, jatkoimme kotikokouksia yhdentoista vuoden ajan rautatievirkailija Haradan kodissa siihen asti, kun hänet ylennettiin asemapäälliköksi ja siirrettiin Ehimen läänein. Seuraavat seitsemän vuotta kokousta jatkettiin Kusaka -nimisessä kodissa. Kaiken kaikkiaan ne jatkuivat 18 vuotta. Niihin kokoontui aina 10-20 henkeä.

Näitä kotikokouksia pitäessäni opin sen, että ellei niitä järjestetä seurakunnaksi, ne pysyvät pelkkinä kotikokouksina, vaikka sitä jatkaisi kuinka monta vuotta tahansa ja niiden kasvu pysähtyy. Tarve muodostaa oma uusi seurakunta tuli minulle yhä ilmeisemmäksi. Ehdotin siksi Kamojiman seurakunnan kirkkoneuvostolle ja Wakimachin pastori Iwaille:
- Emmekö erottaisi Kamojiman seurakunnan ja Wakimachin seurakunnan Tokushimassa asuvia jäseniä omaksi kirkoksi. Näin voitaisiin muodostaa Tokushiman länsiosaan, jossa ei ole vielä yhtään kirkkoa, pohja uudelle Länsi-Tokushiman seurakunnalle. Asian puolesta rukoiltiin ja niin marraskuussa vuonna 1970 Kamojiman seurakunnan 21 ja Wakimachin seurakunnan 16 Tokushimassa asuvaa jäsentä siirrettiin Länsi-Tokushiman seurakuntaan, jonka pastoriksi tuli Masatoshi Masaki. Seurakunta oli alusta asti

itsenäinen ja itsekannattava. Muutama vuosi sitten valmistui sille kirkko ja evankeliumin julistustyö jatkuu.

Tällä tavalla Jumalan ihmeellisestä armosta tulin 40 vuotta sitten evakkona Kiinasta minulle täysin tuntemattomaan Tokushiman lääniin, joka oli yksi Japanin köyhimpiä alueita ja jota sanottiin evankeliumin työn kannalta erittäin kovaksi maaperäksi. Pastori Kagawan yllättävä tapaaminen johti siihen, että jäin Tokushimaan, johon minulla ei entuudestaan ollut ollut siteitä, tutustuin Tsutsuihin ja muihin, ja aloitin pioneerievankelioimisen heidän kodistaan. Kamojiman seurakunnalla on tätä nykyä kirkon ja pappilan lisäksi uusi työkeskusrakennus kirkon vieressä ja lisäksi oma uurnalehto. Seurakunta on saanut vaelttaa Jumalan armon varassa tähän asti.

Olen aina tiedostanut, että pioneerityön aloittaneen ja seurakunnan perustaneen evankelistan ei tulisi jatkaa aloittamassaan seurakunnassa liian pitkään. Siksi etsin sopivaa ajankohtaa luovuttaakseni työn seuraajalleni. Kun Kamojiman seurakunta vietti 25-vuotispäiväänsä, kerroin sille rukoukseni ja haluni jäädä eläkkeelle virastani ja jatkaa vapaana kiertävänä evankelistana tunnustusrajat ylittävässä julistustyössä koko Japanissa. Pyysin seurakunnan vanhimmistoa päättämään asiasta ja se suostui pyyntöni. Niinpä vuonna 1973 jäin 68 -vuotiaana eläkkeelle toimittuani 26 vuotta seurakunnan johtajana.

↓昭和46年・毎年秋におこなわれる召天者記念礼拝にて

Seurakunta teki minusta kunniapastorinsa. Sain aloittaa vapaan kirkkojenvälisen evankelioimistyön. Pääsin jäseneksi "Japanin Kristus lähetys" -nimiseen tunnustustenväliseen voimakkaaseen sisälähetysjärjestöön. Olen kiertänyt julistamassa Sanaa eri kirkkokuntien kokouksissa pohjoisen Hokkaidosta etelän Okinawaan asti lähes jokaisessa Japanin läänissä. Matkoillani olen suorittanut myös paljon vierailuja sairaaloissa ja kouluissa. Olen Herralle kiitollinen etuoikeudesta julistaa Hänen nimeään.

Suomalainen lähetysaarnaja Pihkala

Vuonna 1974 ollessani jo eläkkeellä tuli väliaikaiseen kotiimme nuori pitkä länsimaalainen mies. Jorma Pihkala oli tullut Suomesta lähetystyöhön Japaniin. Hän esittäytyi sanomalla:

- Olen tullut Suomesta Japaniin lähetystyöhön. Opiskelen japania Koben kielikoulussa,

jonka rehtori on pastori Hyakumoto. Kun kerroin hänelle, että haluaisin alkaa uuden työn Tokushiman läänissä, hän ehdotti, että tulisin tapaamaan Teitä, pastori Itoo. Ja tässä nyt olen.

Mikään Suomeen liittyvä ei ollut koskaan aikaisemmin astunut edes ajatuksiini.

- Olipa kaukaisen maan asukas vaivautunut tulemaan tänne asti, tuumin hiljaa itsekseni ja samalla mieleeni nousivat ne vaikeudet, joita itse olin joutunut kokemaan sodan aikana Kiinan lähetystyössä, ja mietin, millaisiin ongelmiin hän vielä törmäisikään sinnikkyytensä vaativassa Tokushiman maaseutuevankelioinnissa. Lupasin tehdä kaikkeni auttaakseni häntä:

- En voi sanoa mitään määrättyä paikkaa, jonne teidän pitäisi mennä aloittamaan työtä. Teidän on parasta kiertää ja kartoittaa lääniä eri puolilta. Kertokaa sitten, mihin koette Herran haluavan teitä johdattaa. En voi tehdä kovin paljon, mutta haluan auttaa siinä määrin kuin pystyn.

Pidimme lyhyen rukoushetken ja erosimme.

Tapasimme taas vähän ajan kuluttua. Pihkala kertoi kiertäneensä Tokushiman läänin eri puolilla muun muassa Ananin ja Naruton kaupungissa ja Yoshinojoen varrella sijaitsevassa Ichibassa. Matkalla Tokushimasta Narutoon hän oli tutustunut Kitajiman kauppaan, jossa sijaitsee Tokushiman läänin suurin teollisuusalue. Hän kertoi kokevansa Herran johdatusta aloittaa työ Kitajimassa.

- Siinä tapauksessa voin esitellä teille sieltä Ogawa-nimisen miehen, sanoin.

Ogawa oli pastori Kagawan erittäin läheinen ystävä. Japanin yhdistetyn kirkon Kitajiman työpiste oli aikanaan myös alkanut Ogawan kodissa. Hän kantoi huolta Kitajiman evankelioimisesta, mutta ikävä kyllä työpisteen pastori oli vaihtunut joka vuosi. Teologiset opintonsa eräässä yliopistossa päättäneitä nuoria pastoreita saatiin kyllä joka vuosi palvelemaan työpisteeseen, mutta osin kai siksi, että he eivät olleet saaneet tiedekunnassaan riittävää koulutusta maaseutuevankelointiin ja osin ehkä siksi, että he eivät tunteet kutsunutta maaseututyöhön, tultuaan he eivät tienneet, miten työtä olisi pitänyt tehdä. He pitivät vain jumalanpalveluksen ja muut säännölliset kokoukset, ja etsivät suurkaupungeista sopivaa seurakuntaa siirtyäkseen sinne yhden vuoden palvelun jälkeen. Tämä toistui viitisen vuotta.

Kun viisi kuusi pastoria oli vaihtunut. Ogawa tuli Kamojimaan asti tapaamaan minua:

- Emme halua Kitajimaan enää opiskelunsa päättäneitä pastoreita. He eivät ajattele muuta kuin pääsyä kaupunkiin. Meille on parempi, että olemme ilman työntekijää, ja tulemme Kamojimaan jumalanpalveluksiin, hän sanoi.

- Matka teiltä Kamojimaan on pitkä. Avaa kotisi kokouksia varten, niin minä tulen sinne, vastasin.

Aluksi kävin kerran kuussa, sitten kaksi kertaa kuussa ja lopulta pidin joka viikko kokouksen Ogawan kotona. Uskovia oli pari kolme ja lisäksi kokoontui muutama etsivä ihminen, joten Ogawan perheen kanssa osallistujia oli viidestä kahdeksaan. Tehdessäni epämurkavan juna-aikataulun puitteissa matkaa Kitajimaan toivoin usein, että sinne löytyisi pysyvä työntekijä, joka todella haluaisi juurtua sinne Sanaa julistamaan. Mutta sellaisen puutteessa jatkoin kotikokouksia.

Juuri sellaisessa tilanteessa lähetyssaarnaaja Pihkala kertoi Jumalan johduksesta Kitajiman suuntaan. Uskoin, että se oli taivaan ääni, Herran tahto, ja neuvottelin heti Ogawan ja Nakayan ja muiden kokoontuneiden kanssa:

- On tärkeämpää pitää jumalanpalveluksia joka sunnuntai kuin vain iltakokouksia kahdesti kuussa. Jumala on lähettänyt lähetyssaarnaajan vaimon ja viiden pienen lapsen kanssa kaukaa Suomesta. Hän toivoo voivansa aloittaa evankelioimistyön Kitajimassa. Tämä on Herran johdatus. Ettekö ottaisi häntä vastaan ja tekisi yhteistyötä hänen kanssaan, niin että Kitajimaan syntyisi seurakunta?

He suostuivat ilomielin. Niinpä esittelin heille Pihkalat.

Käydessäni itse Suomessa puhujamatkalla näin, kuinka tilavissa asunnoissa siellä kaikki asuvat. Aikana, jona Pihkalat aloittivat työnsä, talot Japanissa olivat todella ahtaita ja epämukavia. Silti he avasivat kotinsa monenlaiselle piiritoiminnalle. Hyvin pian he muodostivat Ogawan ja Nakayan yhteistyöllä Kitajiman seurakunnan, nykyisen Yoshinogaan seurakunnan. Edesmenneen vaimoni kanssa meitä on voimakkaasti puhutellut suomalaisten lähetyssaarnaajien vaatimattomuus ja palveleva into evankeliumin työssä. Näin tutustuin Pihkaloihin ja myöhemmin saapuneisiin Vänskiin ja Valkamiin. Yhteys on jatkunut tähän asti.

Pihkala esitteli minut Suomen ev.lut. Kansanlähetykselle. Sen vuoden kesä-heinäkuussa, jona vaimoni oli kuollut, vierailin ensimmäistä kertaa Suomessa avustaan sananjulistustyössä Suomen ev.lut. kirkon eri seurakunnissa 35 päivän ajan. Noiden 35 päivän aikana Jorma Pihkala kuljetti minua autolla 5570 kilometriä Suomea ristiin rastiin ja toimi tilaisuuksissa tulkkina. Hänen vaimonsa joutui olemaan koko ajan kotona hoitamassa viittä lastaan. Eri seurakunnissa vieraillessani havaitsin, miten kansanlähetyksytävien uskonelämää leimasi aito luottamus Herraan. Sitä voisi kuvata sanoilla:

- Tässä maailmassa voi turvata ainoastaan Jeesukseen, evankeliumiin.

Suomen ja sen naapurimaan suhteessa, toisin kuin Suomen ja Japanin suhteessa, saatoin aavistella eräänlaista jännitettä. Noiden 35 päivän aikana, jotka viivysin maassa, tunsin, miten ystävällisesti ihmiset suhtautuivat japanilaiseen ja sain kuulla yllättävän lausunnon:

- Saamme kiittää Japania maamme itsenäisyydestä!

Asia kosketi minua syvästi ja palattuani Japaniin kerroin puhujamatkoillani eri puolilla Suomen matkastani.

Syvä yhteys Herrassa suomalaisten kristittyjen välillä on jatkunut. Toissa kesänä sain toistamiseen vierailla Suomessa. Kolmen viikon ajan julistin evankeliumia 3000 kilometrin kierroksella eri puolille maata. Olen siitä hyvin kiitollinen.

Ichi Aben vuoteen vieressä

Tapahtuma vuodelta 1975. Sunnuntaina helmikuun 4. päivänä aamulla klo 5 soi pappilan puhelin. Vaimoni oli silloin vielä elossa ja hän kutsui minut puhelimeen. Vaikka Tokushima on Japanin eteläistä ja lämpimintä seutua, silti helmikuun aamut ovat kylmiä. Puhelu oli Chuuji Abe -nimiseltä mieheltä. Hän pyyteli anteeksi varhaista puhelua, mutta pyysi, että voisin tulla hänen vaimonsa luokse sairaalaa, missä hän makasi kriittisessä tilassa. Vaimo oli pyytänyt, että tulisin rukoilemaan hänen puolestaan. Lupasin heti tulla.

Poikamme Makoto ajoi minut ja vaimoni autolla sairaalaan. Matka kesti vain muutaman minuutin, mutta mietin, olisiko tämän syöpään sairastuneen rouva Aben lähdön aika jo käsillä. Rukoilin, että ehtisimme Ichi Aben vuoteen ääreen hänen vielä eläessä. Yhden hengen potilashuoneeseen astuessamme, siellä oli Aben mies ja tytär Miyako, jotka joka yö olivat hänestä huolehtimassa. Huokasin helpotuksesta, kun huomasin, että Ichi Abe nukkui rauhallisen oloisesti, olimme ehtineet ajoissa.

Kun mies kuiskasi hänen korvaansa, että pastori Itoo oli saapunut, hän avasi silmänsä, joista loisti kauniisti syvä ja puhdas rauha. Hän sanoi:

- Pastori, suuret kiitokset kaikesta, mitä vuosien varrella olen osakseni saanut. Kun lähtöni koittaa, pyydän pastoria huolehtimaan hautajaisistani.

Koin tuossa hetkessä Herran väkevän läsnäolon ja otin pyynnön vastaan syvällä vakavuudella ja lupasin hoitaa hautajaiset. Sitten hän kääntyi vaimoni puoleen ja sanoi:

- Olen syvästi kiitollinen kaikesta, mitä sain pastorin puolisoilta osakseni. Pyytäisin, että kun hetkeni koittaa, voisit yhdessä tyttäreni kanssa valmistaa ruumiini hautajaisia varten, luulen, että tyttärelleni se olisi yksin liian vaikeaa surun keskellä.

Juuri vaimoni oli opastanut rouva Aben Herran tielle ja pelastuksen osallisuuteen uskossa Jeesukseen ja siksi hän oli siitä syvästi kiitollinen. Vaimoni ilmaisi suostuvansa tähän vakavaan pyyntöön.

Pienestä pitäen Ichi Abe oli leikkinyt poikamme Makoton kanssa ja seurannut hänen kasvuaan. Kun hän näki poikamme seisomassa vierellämme, hän suuntasi sanansa hänellekin:

- Makoto, kiitos, kun näin varhain toit vanhempasi luokseni.

Kun tiesin, että nyt oli kysymys jäähyväisistä, sanoin:

- Haluaisin laulaa Sinulle virren 294, josta sinä suuresti pidät.

Lauloin sen hiljaisella äänellä, koska sairaala ei ollut vielä herännyt aamutoimiinsa:

On suuri ilo, kun saan vaeltaa
tämän maanpäällisen matkani käsi Herran kädessä.
Päivittäin saan osakseni uudistuvan armon.
Onneni on saada vaeltaa Sinun seuraajanasi.

Silloin rouva Ichi Abekin avasi suunsa ja alkoi hyräillä virttä yhdessä kanssani. Neljännessä säkeistössä lauletaan näin:

Kun matkani täällä päättyy ja ylitän kuoleman virran,
ylitän sen pelkäämättä, koska saan turvata apuusi.
Päivittäin saan osakseni uudistuvan armon.
Onneni on saada vaeltaa Sinun seuraajanasi.

Laulaessani en voinut olla kiittämättä sydämeistäni Vapahtajaa siitä, millaisen levon ja rauhan Hänen omansa saa Herran Sanan lupauksen mukaan myös joutuessaan kohtaamaan tuon viimeisen vihollisen kuoleman. Laulaessamme kyyneleet valuivat poskiltamme.

Virren päätyttyä istahdin rouva Aben tyynyn viereiselle tuolille ja aloin lukea hänelle Jumalan sanaa. Hän nyökkäsi, kun aloin Psalmin 23. Luin verkkaiseen tahtiin nuo tutut paimensalmin sanat, jotka alkavat:

"Herra on minun paimeneni, ei minulta mitään puutu. Viheriäisille niityille hän vie minut lepäämään; virvoittavien vetten tykö hän minut johdattaa."

Sitten tulin jakeeseen 4:

"Vaikka minä vaeltaisin kuoleman varjon laaksossa, en pelkäisi mitään pahaa, sillä sinä olet minun kanssani."

Sitä lukiessani rouva Abe nyökytti moneen kertaan päätään myöntymisen merkiksi. Kun näin, miten Jumalan sana rohkaisi häntä, sain itsekin vakuutuksen Jumalan armon suuruudesta. Luettuani koko Psalmin aloin rukoilla:

- Kiitos Herra, että olet antanut Ichi Aben viettää 74 vuoden elämän täällä ajassa. Nyt sisar on päättämässä juoksunsa ja tulossa Sinun luoksesi. Kiitän siitä, että vuosien uskon vaelluksen aikana hän on saanut osallisuuden siitä ilosta, että pääsee Sinun luoksesi. Herra ota vastaan Ichi Aben henki. Rukoilen tämän rukouksen kiittäen Jeesuksen nimessä. Aamen.

Se oli lyhyt rukous, mutta siihen Ichi Abe vastasi selvällä äänellä:

- Aamen.

Sen jälkeen hän sai syvän levon vallassa siirtyä Herran luo.

Tuossa potilashuoneessa olimme vain me vaimoni ja poikani, Aben mies ja tytär, mutta koimme niin valtaisan Herran läsnäolon tunnon kuin olisimme olleet pyhittäytymässä Herran edessä. Saimme osaksemme syvän siunauksen.

Kaksi päivää myöhemmin iltapäivän klo 13 pidimme hänen hautajaisensa Kamojiman kirkossa. Aben mies oli työskennellyt Tokushiman lääninhallituksessa varsin korkeassa asemassa ja eläkkeelle jäätyään hänet oli valittu Kamojiman kauppalan valtuustoon. Näin ollen rouvan hautajaisiin osallistui suuri joukko ihmisiä eri elämän alueilta.

Aben mies oli lahjakas ja arvostettu ja menestynyt mies, mutta rouvan rukouksista huolimatta ei ollut uskonut evankeliumia, pikemminkin esitti vastaväitteitä. Mutta rouva oli vuodet uskollisesti rukoillut luottaen lupaukseen: "Usko Herraan Jeesukseen, niin sinä ja sinun perheesi pelastuvat."

Muutamia vuosia siitä, kun rouva Abe oli tullut uskoon, hän kertoi minulle, että hänen miehensäkin oli ostanut Raamatun ja alkanut lukea sitä. Mutta rouvan pettymykseksi mies ei lukenut sitä löytääkseen uskon vaan voidakseen osoittaa, miten Raamattu on ristiriidassa tieteen kanssa. Sitten hän oli aina moittinut vaimoaan siitä, miten hän saattoi vielä tieteen aikakaudella uskoa Raamatun ihmeisiin. Kun rouva ei osannut hänen vaikeisiin kysymyksiinsä vastata, hän ajoittain pakenin pyytämällä miestä esittämään väitteensä seurakunnan pastorille. Mutta mies pani hanttiin, koska ei hänen mielestään voinut mennä pastorin puheille, kun ei edes kirkossa käynyt.

Mutta toisaalta mies rakasti vaimoaan ja oli uskollinen aviomies. Hänen tapansa huolehtia vaimostaan niiden kahden vuoden aikana, jona vaimon sairaus kesti, sopisi esimerkiksi kenelle tahansa kristityllekin miehelle. Kun vaimolla oli kipuja ja hän tiesi, että keskiviikkoiltana oli rukouspiiri, hän saattoi pyytää miestä välittämään hänen esirukouspyyntönsä seurakuntaan. Niin mies tuli nöyrästi pappilaamme välittämään vaimonsa pyynnöt.

Joskus mies tuli keromaan, että vaimo koki yksinäisyyttä kipujensa keskellä ja kaipasi rohkaisua. Silloin menin häntä sairaalaan tukemaan. Näin hän toimi sairaalan ja kotimme välillä yhdyshenkilönä. Vaimon taipaleen päättyessä mies ei siis ollut vielä uskossa Jeesukseen.

Niin sitten hautajaisväki täytti koko kirkon. Nämä hautajaisia ei leimannut alakuloisuus ja surun ikävä, vaan pikemminkin niistä tuli kuin hengellisten syventymispäivien tai evankelioimiskokouksen kaltainen tilaisuus, jossa keskeistä oli se suuri pelastuksen armo, joka rouva Aben elämän todistuksena oli saatu kokea.

Japanissa kristillisissä hautajaisissa tilaisuuden päätyttyä on tapana, että jälkeen jääneen perheen edustaja lausuu kiitostervehdyksen kokoontuneelle saattoväelle. Niinpä mies Chuuji Abe nousi sävyisästi kiittämään rakkaudesta, jota osallistujat olivat osoittaneet hänen vaimoaan kohtaan hänen sairastaessaan. Erityisesti hän kiitti niitä, jotka olivat käyneet vaimoa sairaalassa katsomassa. Tervehdyksensä lopuksi hän sanoi näin: - Lopuksi haluaisin kiittää, että tulitte hautajaisiin ja tiedottaa teille kaksi asiaa. Ensimmäinen on se, että tähän asti en ole uskonut Jumalaan, mutta nyt olen tullut uskoon. Toiseksi ensi pääsiäisenä haluan ottaa vastaan kasteen ja tulla kristityksi.

Nämä kaksi tiedotusta tekivät syvän vaikutuksen kokoontuneihin. Vaikka olen hoitanut kymmeniä hautajaisia ja osallistunut tien kuinka moniin, en koskaan aikaisemmin kuullut lopputervehdyksessä mitään sellaista. Ei ole suurempaa iloa papille, kuin kuulla tuollaista.

Sinä vuonna pääsiäinen oli maaliskuun 30. päivä. Niin Ichi Aben mies sai kasteen 78 vuoden iässä. Nyt hän on jo 95 -vuotias. Koko tämän ajan hän on käynyt säännöllisesti jumalanpalveluksissa ja elänyt uskollisena Herran palvelijana. Muutamia vuosia sitten hän opetteli kuurojenkielen voidakseen jakaa todistuksen Herran armosta myös heille. Monella muullakin tavalla hän on halunnut auttaa vammaisia ihmisiä. Usein hän ilmaisee kiitollisuutensa siitä, ettei ole vähääkään dementoitunut vaan voi vielä vanhalla iäl-

lään palvella muita. Tavatessamme kerron usein toivovani, että voisin olla yhtä pirteä kuin hän siinä iässä.

Aben vanhempi tytär Fusako tuli uskoon ennen isäänsä. Hän avioitui ja hänen poikansa, joka opiskelee Hawajilla eräässä yliopistossa, tuli uskoon samoin kuin tytär, joka opiskelee Tokiossa ja käy Hiratsukan Fukuin kirkossa. Fusakon mies Haruo Abe puolestaan kastettiin tämän vuoden pääsiäisenä.

Näin Ichi Aben koko perhekunta on tullut Herraan uskovaksi. Vaikka hän itse kuoli, hänen uskonsa puhuu ja vaikuttaa yhä. Itse hän tuli uskoon pian sen jälkeen kun Kamojiman seurakunta aloitettiin sodan jälkeen. Vuonna 1948 vaimoni tapasi Ichi Aben. Elettiin sodan jälkeistä vaikeaa vaihetta ja Abe oli avannut pienen vaateliikkeen. Edesmennyt vaimoni kävi silloin tällöin ostamassa kaupasta jotain ja tutustui Abeen ja hän alkoi käydä kirkossa. Hänet kastettiin paria vuotta myöhemmin noin 52 ikäisenä. Sitten hänet kutsuttiin Herran luo 74 -vuotiaana.

Julistustyötä eri puolilla maailmaa

Olen kiertänyt kokousmatkoilla kaikkialla Japanissa aina Hokkaidolta Okinawalle asti. Sen lisäksi olen käynyt julistustyössä myös Kanadassa, Yhdysvaltain länsirannikolla (Seattle - San Francisco - Los Angeles), Koreassa, Taiwanilla, Hong Kongissa ja Singaporessa.

Taiwanille minulla on syvimmat yhteydet. Olen käynyt siellä 19 kertaa. Taipeiissa asuu noin 10000 japanilaista. Siellä toimii kansainvälinen japaninkielinen seurakunta, jossa jumalanpalvelukset pidetään japaniksi. Joka kerta käydessäni Taiwanilla ja siinä seurakunnassa, muistuvat mieleeni Pekingin ajat. Ellei japanilainen pelastu Jeesuksen Kristuksen evankeliumin kautta ja lähesty kiinalaisia Jumalan lapsena, heidän välilleen ei voi syntyä todellista yhteyttä. Siksi Taipeiissa japaninkielinen seurakunta on välttämätön. Hyvien suhteiden syntyminen Taipeiissa japanilaisten ja taiwanilaisten välillä voi toteutua syvimmiltään vain siten, että mahdollisimman moni ihminen tulee uskoon ja japaninkielinen seurakunta siellä kasvaa. Parhaani mukaan olen pyrkinyt auttamaan sen työssä. Työn tarpeellisuus on vähitellen tullut yleisemminkin tunnustetuksi. Siitä osoitukseksi on, että helluntaina 26. toukokuuta 1985 Taipeiin kansainvälinen japaninkielinen seurakunta otettiin Taiwanin presbyterikirkon jäseneksi ja sen työ kirkkokunnan viralliseksi seurakuntana alkoi.

Taiwanilaiset seurakuntalaiset, jotka osaavat japania, pyysivät minua seurakuntansa pastoriksi. Mutta olen jo niin vanha, että kieltäydyin. Sen sijaan päätin suositella heille pastori Matsuo Okamura. Kun jäin eläkkeelle Kamojiman seurakunnasta, hän jatkoi työtäni seitsemän ja puolen vuoden ajan. Myöhemmin hän palveli Tokion Komatsugawan seurakunnassa sekä Tokion teologisessa seminaarissa. Jouduttuaan eläkeiän perusteella eroamaan seminaarin kansliapäällikön virasta hän harkitsi paluuta Shikokulle aloittaakseen vielä pioneerityön siellä. Kun kuulin siitä, rukoilin ja ehdotin hänelle:

- Shikokulle tullaksesi sinun täytyy ylittää meri, mutta etkö ylittäisi vielä suurempaa merta ja lähtisi nyt 67 -vuotiaana lähetyssaarnaajaksi hiljattain uudelleenjärjestettyyn Taipeiin kansainväliseen japaninkieliseen seurakuntaan? Rukoilepa ja mieti asiaa.

Hän kyseli asiaa Herran edessä vaimonsa kanssa ja he päättivät ottaa kutsun iloiten vastaan. Nyt pastori Okamura on asetettu virkaansa Taiwanin presbyterikirkon Taipeiin kansainvälisen japaninkielisen seurakunnan pastorina ja evankeliumin kautta rakennetaan ystävyyden siltaa Japanin ja Taiwanin välille. Iloitsen, että seurakunta on kasvanut ja vaurastunut myös taloudellisesti.

Sain kutsun ja osallistuin pastorin virkaanasettajaisiin. Olen jo vanha eikä kehoni enää liiku niin kuin nuorilla, mutta rukoulen jatkuvasti, että tämä seurakunta, pioneerityöni viidestoista hedelmä, voisi evankeliumin avulla toimia oikeana ruohonjuuritason "suurlähetystönä" ja että pastori Okamuran työtä siunattaisiin. Seurakunnalla ei vielä ole voimavaroja kaikkien kulujensa peittämiseen. Rukoilen siksi, että se voisi kahden vuoden sisällä ottaa vastuulleen lähetyssaarnaajan kulut ja että se saisi seurakuntatyöhön sopivan kirkkorakennuksen.

Kaksi vuotta tästä eteenpäin on tarkoitukseni toimia Taipeiin kansainvälisen japaninkielisen seurakunnan työtä ja kirkkorakennushanketta tukevan kannatusyhdistyksen vastuunkantajana ja kerätä sekä ystävien sydämiä että aineellista tukea lähetettäväksi Taipeihin. Se on minun jäljellä oleva tehtäväni. Itsessäni olen heikko, mutta haluan viimeiseen asti toimia Pyhän Hengen voimassa, Jumalan voimassa, jotta Taipeiin japaninkielinen kirkko saisi voimistua. Jos minulle vielä päiviä annetaan, haluaisin toimia niin, että myös Taiwanin eteläosissa, Tainanissa ja Kaohsiungissa, asuvien monien japanilaisten parissa pidettävä kokoustoiminta voisi kasvaa seurakunniksi. Rukoilen, että evankeliumilla rakennettu ystävyyden silta lujittuisi. Tahdon kilvoitella rukouksessa, sillä pidän esirukouspalvelua etuoikeutenani. Muistakaa minuakin rukouksissanne.

Sillan rakentamista

Vuoden 1983 eräänä iltana kello 10 tienoilla kotini puhelin soi. Soittaja oli nainen, joka kysyi oliko pastori Ito kotona. Kun vastasin olevani, hän esitteli itsensä Miyoko Hiro-noksi. En muistanut ketään sen nimistä henkilöä entuudestaan. Kun hän huomasi, etten tuntenut häntä, hän lisäsi, että hänen tyttönimensä oli ollut Miyoko Iwata. Silloin heti tajusin, kenestä oli kysymys.

Aivan Kamojiman seurakuntaa istuttavan pioneerityön alkuvaiheessa kokouksiin tuli mukaan Miyoko Iwata niminen teini-ikäinen neito. Hän oli kotoisin luonnonkauniista Misaton kylästä, joka sijaistee autolla ajaen noin 40 minuutin päässä Kamojimasta länteen. Hänen kotitalonsa oli kylässä vanha ja arvostettu, sillä hänen isoisänsä oli toiminut kunnanjohtajana. Myös hänen isänsä oli tunnustettu kunnan työntekijä. Miyokon ollessa keskikoulussa hänen isänsä toimi kunnan talousjohtajana. Eräänä päivänä töiden päätyttyä isä oli pannut suuren summan rahaa kunnantalon kassakaappiin ja sulkenut sen

avaimella ja palannut kotiinsa avain taskussaan. Kotiin palattuaan hän vaihtoi vaateet ja lähti peltotöihin.

Emme voi tietää, milloin elämäämme kohtaa epäonni tai onnettomuus. Eräs kylän asukkaista kävi varastamassa avaimen isän housujen taskusta ja kävi kunnantalon kassakaapista ryöstämässä rahat ja pakeni pois. Tämä merkitsi Miyokon kodille suurta menetystä. Nykyään eletään vastuuttomuuden aikakautta, mutta isä oli vastuuntuntoinen mies ja korvatakseen kunnalle tapahtuneen menetyksen joutui myymään talonsa ja peltonsa kaiken omaisuutensa.

Miyoko tajusi, että kodin köyhyttyä hän ei keskikoulun jälkeen enää voisi jatkaa lukioon rahan puutteessa. Siksi hän päätti keskeyttää koulun ja mennä töihin. Niin hän pääsi töihin Kamojimassa sijaitsevan Tsutsui lankatehtaaseen ja pienellä palkalla kykeni elättämään itsensä ja avustamaan myös perhettään taloudellisesti. Hän oli hyvä tyttö.

Tsutsuin tehtaan johtajan koko perhe olivat jo kristittyjä ja osallistuivat Kamojiman seurakunnan toimintaan. Joka viikko maanantai-iltana tehtaan kaikki työntekijät koottiin henkisen koulutuksen nimellä tapahtuviin koulutustilaisuuksiin, joissa opetin heille Raamattua. Miyokokin osallistui noihin koulutuksiin, oppi tuntemaan Raamattua ja laulamaan virsiä. Pikku hiljaa hän alkoi myös käydä kirkossa etsijänä. Hän löysi uskon ja hänet kastettiin, hänestä tuli kristitty. Jumalanpalvelusten jälkeen hän tuli muiden nuorten kanssa kotiimme. Siellä vaimoni opetti heille ruoanlaittoa ja yhdessä aterioitiin. Näin kuului pitkään, joten kuullessani nimen Miyoko Iwata ymmärsin heti, kenestä oli kyse.

Työskenneltyään muutamia vuosia Tsutsuin lankatehtaassa, Miyoko oli mennyt naimisiin Makio Hirono -nimisen miehen kanssa. Tämä oli myös kylän vanhan ja arvostetun talon poika. Hänen isoisänsä oli ollut parlamentin jäsen toimien aktiivisesti Tokushiman läänin kehittämiseksi. Makion isä taas oli toiminut lääketeollisuuden palveluksessa. Makio valmistui tokiolaisesta yliopistosta, mutta oli elänyt holtittomasti. Kahdessa vuodessa hän oli onnistunut hävittämään isältään perinnöksi saaneen suuren omaisuuden. Tämän Makio Hironon kanssa Miyoko oli siis mennyt naimisiin.

Kun puhelu tuli, oli kulunut jo 22 vuotta siitä, kun viimeksi olimme olleet kosketuksessa. Nyt siis iltamyöhään Miyoko oli puhelimesta. Iloitsin siitä, että kuulin hänen äänensä niin monien vuosien jälkeen ja kysyin, mikä oli hänen asiansa. Hän kertoi, että hänen miehensä oli sen tyyppinen, että jos hän alkoi tehdä jotain, hän halusi tehdä sen perusteellisesti ja loppuun asti. Nyt hän oli alkanut opiskelemaan kahden jehovantodistajan kanssa Raamattua. Nämä naiset tulivat joka tiistai-ilta heille ja sitä oli jatkunut nyt jo koko vuoden. Nyt tämä ei-kristitty mies oli jo lähes valmis ottamaan jehovantodistajien kasteen. Mutta viime aikoina hän oli alkanut tehdä kysymyksiä Miyokolle siitä, että Miyokon omaksuma Kamojiman kirkon kristinusko ja jehovantodistajien kristinusko vaikuttivat hänestä erilaisilta. Hän kyseli, miksi ne erosivat toisistaan. Mutta kun Miyoko ei kyennyt vastaamaan, hän oli lopulta sinä iltana sanonut, että miehen pitäisi kysyä asioita Kamojiman kirkon pastorilta. Kun mies oli epäillyt, mahtaisiko pastori suostua tapaa-

maan häntä, joka ei käynyt kirkossa, hän oli lopulta pyytänyt Miyokoa kysymään asiaa minulta. Toivotin hänet tervetulleeksi.

Seuraavana päivänä mies tuli autolla yhdessä Miyokon kanssa. Mies vaikutti hyvin miellyttävältä ja hyväluonteiselta. Hän toimi muutaman kymmentä työntekijää työllistävän firman johtajana. He tulivat ja keskustelimme yhtä ja toista. Sitten kysyin mieheltä, miten hän koki jehovantodistajien opettaman "kristinuskon" ja vaimoa seuraten havainnoimansa kristinuskon eroavan toisistaan. Hän vastasi:

- Vaimoni kristinuskossa Jeesuksen Kristuksen ristin sovitustyö ja Hänen ylösnousemuksensa ja se, että Jeesus Kristus on Herra, näyttävät olevan keskeisiä asioita. Jehovantodistajilla Jeesuksen kärsimys ei tunnu olevan erityisen tärkeä, Jeesuksen ylösnousemustakaan he eivät erityisemmin pidä esillä, eivätkä he korosta sitä, että Kristus olisi Herra. Pikemminkin he näyttävät pitävän Jeesusta yhtenä profeettana.

Tajusin silloin, että mies oli ymmärtänyt asian oikein. Siksi hiukan huumorilla kysyin mieheltä:

- Rakastatko sinä vaimoasi?

Hän vastasi myöntävästi. Ei kai hän olisi minun ja vaimonsa edessä muutakaan voinut sanoa.

- Siinä tapauksessa jätä jehovantodistajat ja tule ylihuomenna, sunnuntaina kirkkoon yhdessä vaimosi kanssa. Meillä on sunnuntai aamuisin ja iltaisin kokoukset ja keskiviikkoihin rukouspiiri ja silloin tällöin erityiskokouksia. Tule yhdessä vaimosi kanssa kirkkoon ja vaella hänen kanssaan samaa uskon tietä.

Rukoilimme sitten yhdessä ja he palasivat kotiinsa.

Mies lupasi tulla kirkkoon. Minä kyllä hiukan sitä epäilin, mutta heti sunnuntaina hän tuli vaimonsa kanssa ja alkoi käydä säännöllisesti kaikissa kolmessa viikoittaisessa kokouksessa. Kun pari vuotta oli näin kulunut, hän ilmaisi halunsa saada kasteen. Niin hänet kastettiin ja hänestä tuli kristitty.

Kasteen jälkeisessä kiitosjuhlassa Miyoko lausui kiitollisuutensa kyynelehtien:

- Sain vuosia sitten kasteen ja olen kristitty. Siksi toiveeni oli mennä naimisiin kristityn kanssa. Niin olisimme yhdessä käyneet kirkossa ja yhdessä kotona tutkineet Sanaa ja rukoilleet. Mutta niin vaan ei käynyt, vaan menin naimisiin ei-kristityn mieheni kanssa. Mutta kaiken aikaa rukoilin, että tulisi se päivä, että mieheni pelastuisi ja saisimme yhdessä käydä kirkossa. Lopulta 22 vuoden kuluttua alettuaan epäillä jehovantodistajien opetusta mieheni alkoi käydä kirkossa. Siitä aloimme yhdessä käydä kirkossa ja lopulta mieheni kastettiin. Olen saanut vakuutuksen siitä, että Herra kuulee meidän rukouksemme. Sydämeni on täynnä kiitosta.

Mutta asiat eivät päättyneet tähän. Heidän elämäänsä ympäröi suuri armo.

Makio Hirono oli taannut erään oman firmansa kanssa yhteistyössä olleen saman kokoi- sen yrityksen pankkilainan. Muta vähän ennen Makion kastetta tämä ystävän yritys me- nikin konkurssiin. Näin hän joutui vastaamaan ystävänsä isosta lainasta. Sen maksusta hän jotenkin selvisi, mutta nyt vuorostaan hänen oma muovikasseja valmistava yrityk-

sensä joutui suuriin vaikeuksiin ja isot velat kasautuivat päälle. Juuri kasteen ajankohdan molemmin puolin Makio oli lopen väsynyt yrittäessään epätoivoisesti hankkia rahaa velkoihinsa, mutta tuloksetta.

Eräänä kasteen jälkeisenä päivänä hän palasi kotiinsa väsyneenä ja pettyneenä, kun taloudellista apua ei ollut löytynyt. Hän avasi pöydällä olleen Raamatun ja hänen silmänsä osuivat Jeesuksen sanaan: "Anokaa, niin teille annetaan! Etsikää, niin te löydätte! Kolkuttakaa, niin teille avataan!"

Hän ymmärsi, että yritys ei pelastuisi, ellei hän sydäimestään anois Herralta apua. Ei riittänyt, että hän käytti kaikkea omaa järkeään ja viisauttaan ongelmien ratkaisemiseksi. Kristittynä hänen tulisi anoa Jumalan apua. Niin hän alkoi koko sydäimestään rukoilla Herran asioihin puuttumista. Niin hän sai uuden rohkeuden ja yrityksen tulos kääntyi nousuun ja puolessatoista vuodessa hän onnistui vapautumaan lainoistaan. Hän oli suuresti kiitollinen Herralle. Vuotta myöhemmin hänen pieni maaseutukauppalan yrityksensä tuotti jo hämmästyttävän paljon voittoa.

Eräänä vuoden 1987 päivänä Makio tuli autolla tapaamaan minua eläkeläispappilaani. Kun mietin, mikä mahtoi olla hänen asiansa, hän alkoi:

- Olen vasta viisi vuotta ollut uskossa ja olen vielä kypsytymässä uskonelämässäni, mutta en olisi voinut kuvitella, kuinka paljon armoa ja hyvyyttä olen Herralta saanut.

Sitten hän kertoi, miten hän oli selvinnyt veloista ja miten yritys oli menestynyt ja jatkoi:

- Tämä kaikki ei ole minun omaa ansiotani, vaan Herran antamaa siunausta. Siksi olen sitä mieltä, että minulla ei ole oikeutta käyttää saavuttamaani voittoa omien halujeni mukaan. Siksi minun tulee käyttää se Jumalan mielen mukaisella tavalla.

Kun kysyin, miten hän koki Herran johtavan häntä käyttämään tämän liikevoiton, hän vastasi:

- Asumme Yamagawassa noin 11 kilometriä Kamojimasta länteen. Siitä on taas edelleen yli 8 kilometriä Wakimachin kirkolle. Kamojiman kirkko synnytti Wakimachin seurakunnan. Mutta tuossa välissä ei ole kirkkoa. Siksi rukouksessa tuli sydämelleni, että voisin rakentaa tähän pieneen 5000 asukkaan kauppalaan kirkkorakennuksen ja luovuttaa sen Herran käyttöön. Näin siellä voitaisiin pitää sunnuntai-iltaisin evankeliumiskouksia ja pikku hiljaa myös Yamagawan asukkailla tulisi mahdollisuus kuulla evankeliumi ja päästä osalliseksi pelastukseksi.

Kun kuulin tämän, sydämeni täytti ylistys Herraa kohtaan Hänen suurista teoistaan. Sainoin hänelle:

- Jeesus varmasti iloitsee siitä. Lähde toteuttamaan suunnitelmaa.

Sitten hän jatkoi:

- Pastori minulla olisi vielä toinenkin asia. Nyt kun Japanista on tullut talousmahti, Aasian köyhistä maista maahamme on tullut paljon opiskelijoita. Mutta maamme ei ole kunnolla varautunut ottamaan vastaan ja huolehtimaan näistä kehitysmaiden opiskelijoista. Sen seurauksena on syntynyt monenlaisia ongelmia. Asia on kehittynyt isoksi yhteiskunnalliseksi kysymykseksi. Siksi olen ajatellut, että voisin omaan yritykseeni kahdeksi tai kolmeksi vuodeksi kerrallaan ottaa vastaan noin 30 kristittyä miestä tai naista Taiwanilta, missä pastori on ollut perustamassa japanilais-kiinalaista seurakuntaa ja

missä nyt pastori Okamura työskentelee. Ajattelen, että voisin rakentaa sekä naisia että miehiä varten asuntolat. He voisivat työskennellä osan ajasta yrityksessäni ja näin he voisivat ilman taloudellisia huolia saman aikaisesti opiskella Tokushiman läänin yliopistoissa tai muissa oppilaitoksissa. Mitä mieltä olet ajatuksesta?

Yhdyin koko sydämestäni tähänkin ehdotukseen, sillä Japani aiheutti sodan aikana monenlaista tuskaa ja pahaa naapurimaissaan. Nyt olisi mahdollisuus osoittamalla hyvyyttä näille kansoille jollain tavalla korvata sitä pahaa, mitä menneisyydessä oli tehty. Kerta heitolla kaikkea mennyttä ei millään pysty hyvittämään, mutta yritysten ei pitäisi ajatella vain omaa menestystään, vaan myös sitä yhteiskunnallista vastuuta, joka niillä on. Ne voivat auttaa noista maista tulevia tulevaisuuden johtajia pääsemään eteenpäin ilman huolta rahan riittävyydestä ja sekä fyysisesti että henkisesti rikastuneina voisivat palata omiin maihinsa.

Hirono tiesi, että olin ollut Kiinassa kahdeksan vuotta lähetystyössä ja nähnyt, miten siellä toistuvasti oli noussut mielenosoituksia, liikehdintää ja ostoboikotteja japanilaisia vastaan. Lähes aina näiden liikehdintöjen johtajat olivat miehiä, jotka olivat aikanaan opiskelleet Japanissa ja kokeneet, miten japanilaiset syrjivät heitä monella eri tavalla. Näin heissä oli syntynyt viha japanilaisia kohtaan. Siksi sanoin Hironolle:
- Jumala varmasti iloitsee ajatuksistasi. Lähde niitä toki toteuttamaan.

Niin Hirono palasi kotiinsa. Hän hankki sitten noin 1000 neliön tontin ja rakensi sille kauniin 300 neliömetrin kirkkorakennuksen, joka pyhitettiin Herralle. Olen kierrellyt julistustyössä sekä Suomea että Kanadaa ja nähnyt, miten kylässä kuin kylässä on kauniita kirkkoja ja rukoushuoneita. Olen unelmoinut, että sellaisia saisimme myös jokaiseen Japanin kylään ja kaupunkiin. Tuollainen unelmieni kirkko nousi nyt Yamagawan kauppaan. Tämän vuoden 1990 kesäkuussa ennen Suomeen tuloani tuossa kirkossa pidettiin sadas evankelioimiskokous. Sinä iltana kuulijoita oli noin 25 henkeä. Kauppalasta tulee joka viikko toistakymmentä ihmistä. Viime jouluna heistä kolme kastettiin.

Kirkon viereen valmistui myös Taiwanilta ja muualta Aasiasta tulevia opiskelijoita varten komea asuntola sekä miehille että naisille. Lisäksi heitä varten valmistui myös ruokasali ja peseytymistilat. Jokaisessa huoneessa on hyvä varustelu. Koko tämän kompleksin rakentamiseen Hirono käytti todella suuren summan rahaa. Molemmat puoliset iloitsevat siitä, että on suurempi ilo saada antaa kuin ottaa. Viime kesänä Taiwanilta saapui asuntolaan kolme pastoriin poikaa Hironon yrityksen palvelukseen ja nyt heidät on hyväksytty opiskelemaan Tokushiman eräässä ammattikorkeakoulussa. Koska tämä teknillinen oppilaitos sijaitsee liikenteellisesti hankalassa paikassa Kami-itan kauppalassa, Hirono hankki näitä kolmea varten auton, jolla he voivat tehdä matkan. Kun oli hiljattain siellä pitämässä kokousta, Hirono pyysi minua ulkona rukoilemaan auton puolesta ja kuljettajien puolesta, että he varjeltuisivat matkoillaan ja että auto tulisi pyhitetyksi Herralle.

Rouva Miyoko Hirono valmistaa joka aamu näille opiskelijoille eväspakkaukset ennen heidän lähtöään ammattikorkeakoululle. Hironoilla ei ole omia lapsia, joten he huolehti-

vat näistä kristityistä opiskelijoista kuin omista lapsistaan. Hironon yrityksessä työskentelee noin 60 ihmistä, joista heidän lisäksi kukaan ei ole kristitty. Hirono kehui minulle, että näissä taiwanilaisissa kristityissä nuorukaisissa oli sellaista puhtautta, jota harvoin enää tapaa japanilaisissa nuorissa. He antavat hyvän todistuksen Herrastaan sekä yrityksemme työntekijöille että kauppalan asukkaille. Kamojiman seurakunnan jäsenetkin iloitsevat, kun nämä kolme nuorukaista tulevat Hironojen kanssa aamujumalanpalveluksiin ja yhteisille aterioille niiden jälkeen ja näkevät millä rakkaudella Hironot huolehtivat heistä.

Nuoret lähettävät kerran viikossa kirjeet vanhemmilleen ja kertovat miten heillä on mukavaa Japanissa. Pariin kertaan heidän vanhempiaan on Taiwanilta asti tullut tutustumaan heidän oloihinsa Yamagawassa ja olemme saaneet iloita syvenevästä kansainvälisestä kristittyjen yhteydestä.

Kun ajattelen, miten Miyoko rouvan 22 vuotta kestävä rukous, siitä että hänen miehensä pelastuisi, johti ei vain siihen, vaan tällaiseen hengelliseen ja ajalliseen siunaukseen, en voi olla kiittämättä Herraa, siitä että saan olla evankeliumin työssä mukana. Herra on rohkaissut minuakin jatkamaan evankeliumin työtä kuolemaani asti.

Uskollinen rukous

Jaakobin kirjeessä sanotaan, että ”vanhurskaan rukous saa paljon aikaan”. Seurakunnan kokouksissa usein korostan sitä, että vaikka itsessämme emme ole vanhurskaita, Jeesuksen sovintoveren tähden syntimme on annettu anteeksi, meistä on tullut Jumalan lapsia, Kristuksessa vanhurskautettuja, jotka etsimme ensin Jumalan valtakuntaa ja Hänen vanhurskauttaan. Siksi sellaisen ihmisen rukouksessa on suuri voima. Rukouksessa itsessään ei sitä voimaa ole, vaan se on siinä, että Jeesuksen nimessä rukoiltaessa Herra itse toimii ja vaikuttaa väkevästi. Rukous saa paljon aikaan.

Vuoden 1987 jouluna kastettiin Kamojiman seurakunnassa Kooji Fujita niminen noin 3-400 oppilaan alakoulun rehtori 58 vuoden ikäisenä. Kastehetkellä en voinut sille mitään, että liikutuini ja kyöneleet nousivat silmilleni.

Kooji Fujitan kristitty isä, Takeo Fujita, oli kuollut kolme vuotta aikaisemmin 83 vuoden iässä. Isä oli ollut erittäin innokas ja palava kristitty ja palvellut monella tavalla seurakunnassa. Isä oli liikuntavammainen ja oli elänyt valtion maksamalla vammaiselaimeella. Liikkuminen oli ollut hänelle erittäin vaikeaa. Hän oli asunut tervein jaloin kuljettaessa noin viiden minuutin matkan päässä kirkolta. Hän oli asunut poikansa Koojin ja Koojin vaimon kanssa yhdessä. Häneltä oli kirkkoon tuloon kestänyt noin viisitoista minuuttia vammaisuuden vuoksi. Siitä huolimatta hän oli osallistunut uskollisesti joka sunnuntain aamu ja iltajumalanpalveluksiin ja keskiviikon raamattupiireihin sekä viisi kertaa viikossa klo 5.30 pidettäviin aamurukouskokouksiin. Hän oli syventynyt sanaan ja elänyt rukouksessa.

Hän oli ollut varsin vähäpuheinen vaari. Kokousten päätyttyä muiden jo lähdettyä koteihinsa hän oli aina jäänyt viimeiseksi liikuntavammansa vuoksi. Sitten hän oli lukemattomia kertoja pyytänyt minulta esirukousta poikansa Koojin puolesta, joka oli alakoulun opettaja. Sitten vähän myöhemmin Kooji oli saanut siirron keskikoulun opettajaksi.

Japanissa opettajat saavat nykyään hyvää palkkaa ja heitä yleensä arvostetaan yhteiskunnassa. Siksi olin kysynyt, mitä Takeo halusi minun rukoilevan poikansa puolesta. Hän oli vastannut:

- Pastori, pojallani on kyllä hyvä työ, mutta hän pitää aivan liikaa riisiviinasta. Lähes joka päivä illansuusta ilta myöhään asti hän viettää riisiviinaa juoden siirtyen aina yhdestä kapakasta toiseen yömyöhään asti. Siihen menee hirveästi rahaa. Sen lisäksi hän viettää aikaa myös opettajatoveriensa ja muiden ystäviensä kanssa iltoja yömyöhään asti pelaten uhkapelejä. Viinaan menee rahaa, mutta uhkapeleissä menee sitä vielä enemmän. Työnsä puolesta hänen tulisi olla esimerkki koululaisille, mutta yksityiselämässään hän on viinan ja pelien orja. Hänen elämäntapansa on sekä Jumalan edessä että vanhempien ja lasten edessä häpeällistä. Pyytäisin, että pastori rukoilisi, että poikani oppisi tuntemaan Jeesuksen ja pelastuisi ja että hänestä voisi tulla oikeanlainen kasvattaja.

Takeo Fujitalla oli ollut isän sydän omaa poikaansa kohtaan. Niin sitten joka kerta kokousten päätyttyä olimme rukoilleet yhdessä Koojin pelastumista. Lisäksi olin käynyt myös heillä kotona ja aina silloinkin rukoillut yhdessä isän kanssa. Rukoiltuamme kolme vuotta mitään muutosta pojassa ei ollut tapahtunut. Viidentenä vuonna tilanne oli ollut sama. Kymmenen vuoden paikkeilla tilanne oli jopa muodostunut huonommaksi ja viinan juonti vain lisääntynyt. Rukousta jatkui viisitoista, sitten kaksikymmentä vuotta, mutta muutosta ei ollut tapahtunut.

Pastorina korostan usein sitä, että Jumala kuulee rukoukset ja vastaa niihin. Mutta kahdenkymmenen vuoden rukouksen jälkeenkään vastausta ei vielä ollut tullut. Jokainen elävä kristitty tajuaa kuinka tärkeää rukous on uskovalle. Mutta kun rukoilemalla rukoilee eikä sittenkään saa vastausta, heikkouttamme ajattelempa helposti, että Herra ei kuule meidän rukouksiamme.

Kooji Fujita oli koulumaailmassa edennyt urallaan, mutta viina- ja peliriippuvuus olivat rukouksista huolimatta pahentuneet. Mutta isä Takeon suusta ei ollut kuulunut valituksia vaan hän oli jatkanut uskollisesti rukoilemista. Matkan varrella olin pyrkinyt häntä rohkaisemaan Luukkaan evankeliumin 18. luvun alun vertauksella, jossa Jeesus opettaa kärsivällistä rukousta. Vaikka vastausta ei vielä näkyisi, meidän tulee silti rukoilla edelleen. Niin hän oli rukoillut 25 vuotta eikä vastausta ollut tullut. Siitä edelleen hän oli jatkanut kolme vuotta rukousta. Siinä vaiheessa Kooji oli edennyt jo keskikoulun vararehtoriksi asti. 28 vuoden rukouksen jälkeen Takeo sairastui syöpään ja muutaman kuukauden kuluttua sai kutsun Herran luo. Hautajaiset pidimme Kamojiman kirkossa. Koska Kooji ja hänen vaimonsakin olivat opettajia, kirkkoon kokoontui runsaasti eri koulujen opettajia ja kouluhallinnon ihmisiä.

Hautajaisissa vallitsi voimakas Pyhän Hengen läsnäolo. Oli kuin olisimme olleet evankelioimispäivillä tai syventymispäivillä. Takeo Fujitan syvä halu siitä, että hänen hautajaisissaan saisi kaikua kirkas evankeliumin sana, toteutui.

Hautajaisten jälkeisenä päivänä Kooji Fujita saapui kotiimme tervehdyskäynnille. Hän kiitti arvokkaista hautajaisista ja kertoi, että hän ei ollut koskaan aikaisemmin osallistunut kristillisiin hautajaisiin, ja ne olivat tehneet häneen syvän vaikutuksen. Hän sanoi ymmärtäneensä myös sen, että hänen isänsä oli varmasti päässyt taivaaseen. Kiitin tästä kohteliaasta tervehdyksestä.

Mutta sen jälkeen Kooji jatkoi:

- Minäkin haluaisin tästä lähtien alkaa käydä kirkossa. Käyköhän se päinsä?

Vastasin:

- Iloitsen siitä. Tiedän kuinka syvästi isäsi olisi halunnut sitä, että olisitte voineet yhdessä käydä kirkossa. Hän iloitsee suuresti taivaassa päätöksestäsi, joten tule kirkkoon ujoin lematta.

Sitten hän palasi kotiinsa. Katsellessani hänen peräänsä, mietin, mahtoiko hän olla toisissaan vai oliko kysymys vain kohteliaisuudesta. Mutta parin kolmen päivän kuluttua sunnuntaina hän todellakin saapui jumalanpalvelukseen. Seuraavana sunnuntaina hän osallistui myös iltakirkkoon ja keskiviikon raamattupiiriin. Jonkin ajan kuluttua hän alkoi käydä myös aamurukoussokouksissa niin kuin hänen isänsäkin.

Tuossa vaiheessa hänet oli juuri nimitetty alakoulun rehtoriksi. Hän kävi näin uskollisesti kirkossa noin kolme vuotta. Sitten eräänä lokakuun päivänä hän tuli käymään luonani.

- Pastori, olisiko minun mahdollista saada ensi jouluna kaste ja tulla tämän seurakunnan jäseneksi, sillä haluaisin vaeltaa isäni uskon jälkiä.

Hänen pyyntönsä kosketti minua syvästi. Mutta minun piti vielä varmistaa yksi asia:

- Isäsi oli syvästi huolissaan sinun viinan käytöstäsi ja uhkapelien harrastamisestasi. Mitä niiden laita on nyt?

- Pastori, yli puoleen vuoteen en ole enää tarvinnut juoda viinaa. Noita typeriä pelejäkään en enää harrasta.

- Sinut on siis Herra vapauttanut niistä.

- Monia kertoja kyllä yritin aikaisemminkin, mutta omassa voimassa en millään päässyt irti viinasta ja pelihimosta. Päinvastoin juutuin entistä syvemmin niihin. Mutta alettua käydä kirkon eri tilaisuuksissa, lukemalla Raamattua ja rukoilemalla, ilman mitään erityistä yrittämistä aivan itsestään huomasin, etten enää tarvitse niitä. En osannut kuvitella, että näin pian pääsisin vapaaksi elämään, jossa sydämen täyttää päivittäin ilo.

Siihen vastasin:

- Herra on vastannut isäsi rukouksiin. Et arvaakaan, miten suuri on ilo isälläsi taivaan kirkkaudessa. Valmistaudumme jouluna pidettävään kasteeseesi. Koska olen jo eläkepappi, sinun tulee esittää kastepyyntö nykyiselle vastuupastori Hiraku Iwaille.

Niin sitten joulujumalanpalveluksen jälkeen Kooji Fujita kastettiin. Sen suoritti pastori Hiraku Iwai ja minä istuin eturivissä sitä seuraamassa. Koin siinä syvästi, miten Herra kuu-

lee ja vastaa rukouksiin. Meidän tulee pysyä kestävinä rukouksessa. Vaikka itsessämme olemme pieniä, niin Jeesuksen nimessä rukoiltu rukous saa paljon aikaan.

Kooji Fujitan pelastuminen oli suureksi todistukseksi koulumaailmassa, jossa on paljon opettajia ja lasten vanhempia, jotka kulkevat samoissa syövereissä kuin Koojikin oli kulkenut. Myös Koojin lapsuuden ystävät tietävät, että Kooji käy kirkossa, sillä hän todistaa rohkeasti siitä, miten Herra hänet pelasti ja vapautti.

Niin sitten 61 -vuotiaana Kooji pääsi eläkkeelle saaden suuren erorahan, joka turvasi talouden. Monelle eläkkeelle jääneelle ongelma ei olekaan taloudellinen, vaan miten viettäisi eläkepäivänsä. Jotkut Koojin ystävät ovat ihmetelleet, eikö hänellä ole huolia, kun hän on aina iloinen, vaikka on jo joutunut eläkkeelle. Kun he kysyvät hänen salaisuuttaan, hän kertoo, miten hänestä vanhalla iällä on tullut seurakunnan jäsen. Kirkossa Jumala ruokkiin hänen sieluaan sanallaan ja rukouksessa hän saa kokea yhteyttä Jumalan kanssa. Näin vanhuudessakaan ei tarvitse olla yksin, vaan saa vaeltaa yhdessä Jumalan kanssa.

Siunatut häät

Helmikuun 5. päivänä 1989 olin Osakassa Hattori Kibo kirkossa Saijoo -nimisen kristityn pariskunnan ainoan tyttären Emikon häissä, kun minua oli pyydetty suorittamaan vihkiminen. Edellisen vuoden marraskuussa sain puhelun, jossa Emiko pyysi minua vihkipapiksi. Olin hänen veljensäkin vihkimisen suorittanut pari kolme vuotta aikaisemmin Osakan kristillisessä keskuksessa. Lisäksi Emikon äitikin oli tullut uskoon Kamojiman seurakunnassa ja sittemmin olin toiminut puhemiehenä, kun hän oli avioitunut Saijoon kanssa ja muuttanut Osakaan. Siksi hän pyysi minua myös omiin häihinsä. Kun selitin, että eläkeläispappina en voi sivuuttaa Emikon seurakunnan pastoria, hän vastasi, että asia oli jo sovittu hänen kanssaan. Niin lupauduin ja suoritin vihkimisen ja osallistuin hääjuhlaan.

Emikon hyvä isä Saijoo työskenteli yli 40 vuotta Japanin johtavassa Asahi Garasu nimisessä lasitehtaassa ja on jo nyt päässyt eläkkeelle. Emikon äiti Keiko on omaa sukua Ueda. Kiotossa kasvaneen äidin ollessa lukion kolmasluokkalainen, vähän ennen toisen maailmansodan loppua, hänen isänsä sairastui ja kuoli varsin nuorena. Hänen isänsä oli työskennellyt eräässä kutomotehtaassa tehtaan johtajana ollen varsin varakas. Keikon vanhemmilla oli vain kaksi lasta, Keiko ja hänen nuorempi sisarensa.

Sodan jälkeisenä köyhänä aikana kahden perheen lähisukulaisen, joiden olisi olettanut auttavan miehensä menettänyttä leskeä ja kahta nuorta tytärtä, onnistuikin saada haltuunsa isän omaisuus ja äiti ja tyttäret jäivät puille paljaille. Näin surun lisäksi he joutuivat taloudelliseen ahdinkoon. Äiti joutui menemään töihin ja tyttäret annettiin kahteen eri sukulaistaloon elätettäväksi. Keiko Ueda joutui isänsä nuoremman veljen hoitoon. Tämä asui Tokushiman läänissä Yoshinon kauppalassa Yoshinogawa-virran pohjoispuolella. Mutta setänsä luona Keiko Uedan oli mentävä töihin ja ansaittava oma elantonsa.

Tässä nuoruuden herkässä vaiheessa Keiko katkeroitui kohtalosta, johon isän kuolema ja kylmien sukulaisten juonet olivat hänet saattaneet. Hänessä kasvoi voimakas halu kostaa noille väärin tekijöille. Juuri päättäneen sodan jälkeen kommunismi levisi laajalle japanilaiseen yhteiskuntaan. Niinpä Keiko liittyi kommunistipuolueeseen voidakseen taistella kokemaansa vääryyttä vastaan. Hän toimi erittäin aktiivisesti puolueen nuorisjärjestössä. Mutta hänen vihansa vain yltyi.

Tässä puolueen nuorisjärjestössä hän tapasi nuoren miehen ja meni avoliittoon hänen kanssaan. Mutta sellainen liitto ei voinut kestää. Mies hylkäsi hänet. Hänet petettiin jälleen. Hänen katkeruutensa ja vihansa sen kun yltyi eikä hän löytänyt sisäistä lepoa mistään. Lopulta hän väsyi niin ruumiin kuin sielunkin puolesta.

Vähän aikaisemmin olin saapunut Kamojimaan aloittamaan seurakuntaa. Keikon työpaikassa oli Shizuko Nanigashi niminen nainen, joka oli noin kolme kertaa käynyt Kamojiman kirkossa ja kokenut siinä vallitsevan ilmapiirin hyväksi. Niinpä hän kutsui myös Keikon mukaansa kirkkoon, jossa Keiko alkoi sitten käydä joka viikko. Hänen setänsä kodista kirkolle oli matkaa kuusi kilometriä, mutta matkalla oli ylitettävä myös Yoshinogawa-joki jokiveneellä, koska silloin vielä ei ollut siltaa joen yli sillä alueella. Hän tuli polkupyörällä ei vain sunnuntai aamuna vaan myös iltakirkkoon ja keskiviikkoillan raamattuja rukouspiiriin erittäin innokkaasti. Hän oli pienehkö kaunis neito. Ajattelin, että olipa hän hyvän kodin lapsi.

Noihin aikoihin aloitimme pitää viitenä aamuna viikossa klo 5 aamurukouspiiriä. Maanantaita lukuun ottamatta pidämme niitä edelleen. Pian Keiko Ueda alkoi käydä myös joka aamu näissä rukouskokouksissa. Kysyin sitten Keikolta, missä hänen kotinsa sijaitsee ja miten hän kirkolle tulee. Hänen vastauksensa kosketti minua syvästi.

Kirkossa käydessään Keikolle valkeni Jeesuksen ristin sovitustyön merkitys. Viha ei ihmisiä voi pelastaa. Ihminen ei pelastu, ellei hän pääse osalliseksi rakkaudesta, joka voittaa vihan. Vain niin voisi löytyä todellinen onni. Tämä alle 20 -vuotias neito tajusi, että taistelemalla, poliittisella toiminnalla ja vihaamalla hän ei kykenisi onnea löytämään. Kun Jeesus Kristus lyötiin ristille, jotta yksikään Häneen uskova ei hukkuisi, Hän ei huuhanut ristiltä naulitsijoilleen kostoa vaan: "Isä anna heille anteeksi, sillä he eivät tiedä mitä tekevät." Kun Keiko sai tutustua tällaiseen Vapahtajaan, hän tajusi, ettei viha sukulaisia ja hänet pettänyttä miestä kohtaan voisi häntä auttaa. Hän päätti antaa uskossa itsensä Jeesukselle, Vapahtajalleen. Sitten hän sai kasteen.

Hänestä tuli vasta alkaneen Kamojiman seurakunnan nuorten piirin vastuunkantaja. Hän palveli todella hyvin tässä tehtävässä. Hän osasi kirjoittaa käsin erittäin kauniisti. Siihen aikaan ei ollut käytettävissä monistuskoneita. Viikkotiedotteet kirjoitettiin vahakselle, jonka yli sitten muste levitettiin telalla ja näin kirjoitus siirtyi alla olevalle paperille. Jokainen paperi kopioitiin näin yksitellen. Neljän vuoden ajan Keiko huolehti viikkotiedotteen käsikirjoituksesta ja monistamisesta. Hän tuli joko perjantai tai lauantai iltana

töiden jälkeen ja monisti ensin 100, sitten seurakunnan kasvaessa 200 ja 300 viikkotiedotetta. Koko seurakunta olimme hänelle hyvin kiitollisia.

Eräänä päivänä Osakan Hattori Kibo seurakunnan perustanut ja jo edesmenneeltä pastori Nishiyamalta tuli puhelu. Olin seurakuntaa edeltäneiden kotikokousten ajoilta asti tutustunut Nishiyamaan ja olin käynyt usein häntä auttamassa uuden seurakunnan aloittamisessa. Kun Nishiyama tiesi, että olin useampiakin kristittyjen nuorten avioliittoja ollut järjestämässä, hän kysyi löytyisikö Kamojiman seurakunnasta kristittyä neitoa, joka olisi valmis avioitumaan Asashi Garasu tehtaassa työskentelevän nuoren kristityn Kazunori Saijoon kanssa:

- Meille on yhden tekevää, millaisesta suvusta neito on, millainen koulutus hänellä on, tai kuinka paljon hänellä on omaisuutta. Ainoa, mitä toivomme, on se, että hän on elävässä uskossa Jeesukseen.

Keskustelin sitten asiasta Keiko Uedan kanssa ja kerroin pastori Nishiyamalle mitään salaamatta, millainen Keiko oli. Ehdotin sitten, että Kazunori Saijo ja Keiko tapaisivat toisensa. Niin he tapasivat ja jo ensi tapaamisella he päättivät mennä naimisiin. Sitten vaimoni kanssa menimme Osakaan häihin. Siitä on nyt siis kulunut jo runsaat kolmekymmentä vuotta.

Pian yhteisen taipaleen alettuaan he aloittivat Asahi Garasun työntekijäasunnossa pitää kotikokouksia. He olivat innokkaita uskossaan. Heille syntyi poika ja sitten toinen poika ja lopuksi Emiko tytär. Mies eteni urallaan ja he hankkivat talon Toyonakasta ja muuttivat sinne lähelle Hattori Kibo kirkkoa, jossa he ovat uskollisesti palvelleet. Heidän vanhin poikansa Etsu opiskeli lakia ja toimi aktiivisesti kristillisessä opiskelijajärjestössä KGK:ssä ja valmistuttuaan työskentelee Kioton lääninhallituksessa ja toimii seurakunnassa. Toinen poika on myös jo työelämässä ja vaeltaa uskossa. Emiko valmistui Nishinomiyassa sijaitsevasta kristillisestä Seiwa yliopistosta lasten ohjaajaksi ja on myös aktiivinen seurakunnan nuorten ryhmän jäsen.

Tämä Emiko siis meni naimisiin saman seurakunnan nuorten ryhmän jäsenen kanssa. Häihin kokoontui noin 140 henkeä. Hääjuhlakakin oli varsin komea, mutta ennen kaikkea siellä vallitsi ilon ja siunauksen ilmapiiri. Siinä oli monta onnittelupuheenvuoroa, mutta syvimmin minua kosketti eräs niistä. Emiko oli yliopistosta valmistuttuaan toiminut parin vuoden ajan vapaaehtoisena avustajana eräässä Osakan vaikeasti vammaisten hoitokodissa. Kodin hoidokkeja oli kymmenisen kutsuttu häihin. Heistä vanhin käytti onnittelupuheenvuoron. Sitä kuunnellessani sydämeni täyttyi ja kyyneleet valuivat poskilleni. Hän istui pyörätuolissa ja hänen puheensa oli vaikeata. Yksi toisensa sanat putosivat hänen suustaan:

- Olen kiitollinen, kun meidät on kutsuttu Emiko Saijoon häihin. Me hoitokodin asukkaat olemme näiden kahden vuoden aikana saaneet opettaja Saijoolta tavattoman paljon rohkaisua, toivoa ja iloa elämäämme. Emiko opettaja hymyilee aina meille. Hänen sydämensä on lempeä meitä kohtaan. Kun kuulimme, että hän avioituu, olimme tietysti siitä iloisia, mutta toisaalta surullisia, jos hän joutuu muuttamaan jonnekin kauas. Mutta

olemme tosi kiitollisia, kun kuulimme, että hän avioitumisen jälkeenkin jatkaa toistaiseksi hoitokodissamme.

Normaalisti viisi minuuttia kestävä puhe kesti huomattavasti pidempään, koska sanat tulivat yksi kerrallaan, mutta kaikkien kuulijoiden sydäntä se kosketti syvältä. En voinut olla iloitsematta näistä siunatuista häistä ajatellessani, millaista tietä Emikon äiti oli kulkenut ja millaisen kodin hän oli lapsilleen saanut antaa.

ARKISISTA TYÖTAVOISTANI

Evankeliumin suora julistaminen ja luottamus Jumalan Sanaan

Minulta kysytään usein, miten evankelioimistyötä teen. Haluan lopuksi kertoa siitä muutamalla sanalla. En ole mikään teologi enkä tutkija, joten rajoitun vain siihen, miten käytännössä olen itse toiminut.

Ennen kaikkea on kysymys sanomani sisällöstä eli siitä, mitä kokouksissa julistan. Korostan aina sitä, että "jos joku on Kristuksessa, hän on uusi luomus, vanha on kadonnut". Niin kuin edellä kerroin, olen itse saanut kokea, kuinka Herra muuttaa ihmisen. Jos Herra saa tehdä työnsä meissä, muutamme aivan varmasti. Viisitoistavuotiaana syyskuun 27. päivän iltana olin pimeyden lapsi matkalla kadotukseen. Menin kokoukseen ilman mitään odotuksia tai etsintää, mutta sen aikana sydämeni avautui Jeesukselle. Aloin lukea Raamattua, pääsin seurakunnan yhteyteen, opin rukoilemaan. Ja todellinen muutos tapahtui elämässäni. Siksi joka saarnassa ja kaikissa tilanteissa on julistettava mahdollisimman suoraan pelastusta Jeesuksessa ja Jumalan rakkautta Golgatan ristillä.

Vaikka ihmiset pitäisivätkin ristin sanaa hullutuksena, tosiasiana pysyy, että sen voimasta olen itse saanut kokea muutoksen ja olen sitä, mitä nyt olen. Siksi siitä on kerrottava ihmisille. Päivittäin muistutan vakavasti myös omaan mieleeni, että olen sitä, mitä olen vain siksi, että olen saanut oppia tuntemaan Jumalan Jeesuksen ristin rakkauden kautta, ja siksi, että Jeesus nousi kuolleista ja nytkin vakuuttaa minulle:

- Älä pelkää! Minä olen sinun kanssasi.

Yhdeksän vuotta sitten lääkäri kertoi minulle, että vaimollani oli haimasyöpä ja ettei hän eläisi puolta vuotta pitempään. Syöpä oli levinnyt niin, ettei leikkaushoito ollut enää mahdollista. Kun ainoa poikamme Makoto sai kuulla tästä, hän murehtui syvästi. Kuu-den päivän kuluttua siitä, kun vaimoni oli joutunut sairaalaan ja sairauden laatu selvinyt, Makoto meni autolla hoitamaan joitakin asioita ja ehkä tuon murheen herpauttamana ajoi kolarin ja joutui kriittiseen tilaan. Kolmihenkinen perheemme joutui näin syvään koettelemukseen.

Minut pantiin todella rukoilemaan. Vuodattaessani sydäntäni Herralle minulle annettiin psalmin 50 jakeen 15 sana:

"Avuksesi huuda minua hädän päivänä, niin minä tahdon auttaa sinua, ja sinun pitää kunnioittaman minua."

Panin turvani näihin sanoihin ja uskoin, että Herra tekee niin kuin oli luvannut. Noissa ahdistuksissa vaimoa hoitaessani ja monella tavalla kiireisessä elämäntilanteessa jatkoin julistustyötäni aiemmin laatimani aikataulun mukaisesti. Minulla oli kokouksia Kamojimassa ja muilla alueilla. Kun elämäni on ollut jatkuvaa pioneerityötä, meillä ei ollut säästöjä ja kahden sairaan hoitamisesta oli suuret kulut. Mutta tartuin jatkuvasti rukoukseen tuohon lupaukseen:

"Avuksesi huuda minua hädän päivänä, niin minä tahdon auttaa sinua."

Kaikkialla todistan, että Raamattu ei ole vain 2000 vuoden takainen kirja vaan elävä ja vaikuttava tänäänkin. Herra elää. Kahden vakavasti sairaan hoitokuluista selvisin velkaantumatta, kun monet ihmiset toivat tai lähettivät lahjansa heitä varten. Kun vaimoni kuoli, seurakunta hoiti hautajaiset. Sain japanilaisen tavan mukaan paljon rahalahjoja, joilla ihmiset ilmaisivat osanottonsa. Niinpä saatoin kaikkein syvimmän ahdistuksen keskellä uhrata kirkolle enemmän ja useammin kiitosuhreja kuin koskaan. Tällaista Herran huolenpitoa olen saanut kokea enemmän tai vähemmän nuoruudestani asti. Kaikessa puutteellisuudessa olen yrittänyt parhaani mukaan julistaa, että pelastuksen lähde on Jumalan Sanan luottavaisessa noudattamisessa ja Jeesukseen Kristukseen turvautumisessa.

Kohta minulta tulee täyteen 60 vuotta kokotoimisessa julistustyössä. Näiden vuosien aikana Japanin kirkko on milloin ajautunut eräiden virtausten mukana heikkouden ja haajaannuksen tilaan, milloin taas vainon ja painostuksen alla taipunut ja joutunut alennustilaan. Mutta silloinkin kun evankeliuminjulistus on kohdannut suuria vaikeuksia, kun omassa perheessä on ollut koettelemuksia, tai kun seurakunnissa on esiintynyt monenlaisia ongelmia, olen yksin ja ainoastaan turvannut Herraan ja uskonut, että Jumalan Sanan lupaukset toteutuvat varmasti:

"Taivas ja maa katoavat, mutta minun sanani eivät katoa."

Sodan loppuaikoina siviilipukuiset sotilaspoliisit ja salaisen palvelun miehet uhkailivat minua usein:

- Jos jatkat tuollaisen älyttömyyden puhumista, sinulle käy huonosti. Julistuksesi loppuu ja kaikki muukin loppuu!

En voi väittää, etteikö minua olisi pelottanut saarnatessani, mutta silti julistin, ettei ole mitään pelastusta muussa kuin Jeesuksen Kristuksen nimessä.

- Japani ei koskaan häviä. Jumalat ovat puolellamme! ylpeilivät ihmiset ennen 15. päivää elokuuta 1945. Seuraavana päivänä samojen ihmisten kellossa oli toinen ääni. He mielistelivät:

- Nyt koitti teidän aikanne, pastori!

Kun olen joutunut kokemaan tämänkaltaista, entistä syvemmin olen vakuuttunut siitä, miten tärkeää on pitäytyä Jumalan Sanaan.

Sairaanakin Herran kanssa

Vuoden 1988 helmikuussa kävin kahdeksatta kertaa Okinawalla saarnamatkalla ja pian sen jälkeen lähdin maaliskuussa 25. kertaa Taiwanin julistusjaksolle. Huhtikuussa oli vielä puhujamatka Hiroshiman läänin Kureen. Palattuani totesin, että kärsin hiukan väsymyksestä. Selkään oli kehittynyt iskiasvaiva, joka oli aika kipeä. Kävin siksi Kamoji-man sairaalassa tutkimuksissa. Hoitava lääkäri, Tokushiman yliopistollisesta sairaalasta, totesi, että iskiasvaivan syynä oli väsymystila, joka paranisi itsestään lepäämällä. Siihen ei pelkkä lääkitys tehoa. Mutta hän jatkoi, että minun sydämessäni oli sepelvaltimon tukoksen oireita. Siksi hän kehotti minua siltä istumalta jäämään sairaalaan. Niin siirryin osastolle hoitoon. Edellisestä sairaalaan joutumisestani oli kulunut 54 vuotta.

Tuolloin 30 -vuotiaana sairastuin keuhkotautiin ja minulle sanottiin, että hoitamatta elinaikaa minulla olisi korkeintaan kolme vuotta. Pääsin hoitoon Biwako järven rannalla sijaitsevaan Oomin kristilliseen parantolaan ja Jumalan armosta toivuin. Sen jälkeen sain olla siis 54 vuotta terveenä. Mutta nyt siis jouduin sairaalaan. Oli siis kysymys sydäninfarktista, johon hyvin moni kerta heitolla kuolee. Sitä paitsi sydäninfarktissa on usein niin kova kipu, ettei edes muutaman askeleen päässä olevaan vessaan jaksa mennä.

Ainoa poikani oli todella huolissaan tilastani ja siksi vei minut sairaalaan autolla. Näin siis alkoi sairasteluni. Olin jo lähestymässä 85 vuoden ikää eli olin saanut jo pitkän iän ja sikäli olisi ollut jo aika päästä täältä pois. Mutta toisaalta ajatellessani julistustyötäni oli vielä mielessäni useita haasteita. Suunnitelmissa oli myös lähtö ulkomaille julistamaan evankeliumia. Siksi ajattelin, että jos Jumalalla olisi vielä minulle käyttöä, toivoin vielä nousevani tältä sairastuoteelta.

Toisaalta oli vaara, että sydänkohtaus saattaisi tapahtua milloin tahansa. Mutta sain Herran sanan:

”Älköön teidän sydämenne olko murheellinen. Uskokaa Jumalaan ja uskokaa minuun. Isäni kodissa on monta asuinsijaa.” (Joh. 14:1-2)

Niin merkittävästi levottomaan sydämeeni laskeutui rauha. Sairaalassa olo muodostui ruumiilleni hyväksi levoksi ja työn paineista vapautettuna sielulleni virvoituksen paikaksi. Usein potilashuoneen kattoa katsellessani sydämelle ja huulille nousi virsien säveliä.

Olen aina pitänyt tavattomasti hengellisten laulujen ja virsien veisaamisesta. Monet laulut ovat sellaisenaan Herran ylistystä ja kiitosrukousta. Sepelvaltimon ahtautuma on todella ikävä sairaus, mutta kun lääkärit ja vierailijat kyselivät minulta, nukunko hyvin, saatoin vastata myöntävästi. Entä ruokahalu? Kyllä söin hyvin. Kaikki, jotka huolestuneina kävivät minua katsomassa, palasivat koteihinsa huojentuneina.

Kolmen viikon sairaalassa olon aikana iskiaskipu ja sydänkipu hellittivät ja hoitava lääkäri sanoi, että voisin palata lähellä olevaan kotiini toipumaan tai jatkaa sairaalassa. Hän kysyi, kumman valitsisin. Tietenkin halusin palata kotiini. Lääkäri varoitti minua, etten saisi kuitenkaan kuvitella olevani parantunut. Varsinkin vanhuksille sepelvaltimotauti on salakavala, kun kaikki sen oireet näyttävät poistuneen, sydänhalvaus saattaakin yl-

lättää. Siksi toipilaan piti olla todella varovainen. Vähintään kolme kuukautta täytyisi viettää täydessä levossa. Siksi minun ei pitäisi lähteä evankelioimismatkoille eikä puhua liioin liikaa puhelimesta eikä kirjoitella kirjeitä, vaan levätä kunnolla. Vaikka minulle ei ole luonteeni vuoksi helppo levätä, onnistuin kuitenkin lepäämään kunnolla sekä ruumiin että sielun osalta.

Sitten heinäkuun 15. päivä tuli kolme kuukautta lepoa täyteen. Helmikuussa olin luvannut mennä Tottorin läänin Kurayoshin kirkkoon pitämään evankelioimiskokouksia lauantaista sunnuntaihin 16.-17.7. Sinne menoa en ollut sairauteni vuoksi peruuttanut, koska olin unohtanut sen tehdä. Muutama päivä aikaisemmin olin saanut puhelun, jossa kerrottiin, että kokouksista oli ehditty jo levittää mainoksia. Näin rukoillen kyselin, mitä pitäisi tehdä.

Poikani, joka oli huolissaan minusta, kielsi minua jyrkästi lähtemästä matkalle. Ympäriölläni olleista ja meistä huolehtineista seurakuntamme jäsenistä ei kukaan rohkaissut minua lähtemään. Päinvastoin he varoittelivat, että olin jo vanha ja minun pitäisi levätä vielä pitempään. Kaikki pelkäsivät, että matkalla tapahtuisi jotain ja varoittelivat minua.

Mietin ja rukoilin siinä, pitäisikö minun lähteä seuraavana päivänä matkaan, kun ympärillä olevat vastustivat, mutta toisaalta kokouksista oli jo levitetty tietoa Kurayoshissa. Lopulta päätin, että koska oli kysymys Jumalan minulle antamasta tehtävästä, lähden matkaan.

Heinäkuun 15. päivän aamu valkeni sateisena. Ulko-ovemme edessä oli pieni sammaleinen kivi ja sammalten joukosta esiin pisti pienen pienin kaunis kukkanen. Sen nähdesäni muistin, mitä Jeesus lupasi Matteuksen evankeliumissa:

”Katsokaa kedon kukkia, kuinka ne kasvavat. Eivät ne tee työtä eivätkä kehrää. Kuitenkin minä sanon teille: ei edes Salomo kaikessa loistossaan ollut niin vaatetettu kuin yksi niistä. Jos siis Jumala näin pukee kedon ruohon, joka tänään kasvaa mutta huomenna joutuu uuniin, eikö hän paljon enemmän vaateta teitä, te vähäuskoiset?” (Matt. 6:28-30) Tajusin kyllä, että ympäristö yritti estää lähtöni rakkaudesta minuun, mutta toisaalta Herra oli pelastanut minut kadotuksesta iankaikkiseen elämään ja oli kutsunut minut viemään tätä Jeesuksen Kristuksen ristin ja ylösnousemuksen sanomaa vielä kadotukseen matkalla oleville. Siksi jos lähtisin, Herra pitäisi myös minusta huolen, sillä olinhan liikkeellä Hänen tahdostaan. Siksi päätin lähteä vapaana huolehtimisesta.

Nukuin sinä iltana syvää unta. Niin sitten lähdin. Poikani oli huolissaan, miten selviydyisin kolmesta eri junanvaihdosta matkalla, joten hän sanoi lähtevänsä mukaani. Minulle matka Japanin meren puoleiselle alueelle oli tuttu, mutta pojalleni se oli ensi kerta. Niin saimme pitää Kurayosissa kuumina mutta ajankohtaan nähden viileinä heinäkuun 16. ja 17. päivinä evankelioimiskokoukset. Saimme myös käydä Daisen vuoren tuntumassa syömässä alueen erityisherkuja. Palattuamme kotiin poikani kärsi matkan väsymyksestä, mutta minä olin virkeä.

Sitten marraskuun 27. päivä sain osallistua Taiwanilla Taipeiin Japanilais-kiinalaisen seurakunnan itsenäistymisjuhlaan. Tätä seurakuntaa olin saanut olla aloittamassa. Nyt tämä seurakunta oli kasvanut ja saavuttanut taloudellisen itsenäisyyden. Sain osallistua tähän juhlaan. Myös sinne poikani tuli yhdessä kanssani. Hänelle matka oli suureksi rohkaisuksi, kun hän sai nähdä, miten uskon veljet ja sisaret olivat yhtä eivätkä kieli ja kulttuurierot tätä yhteyttä rikkoneet.

Sitten joulukuun ja uusi vuosi tulivat ja olemme nyt päässeet tähän vuoteen 1989, jolloin keisarin vaihduttua Japanissa alkoi uusi Heisei kausi. Elämäni on jo ehtoossa, päiväni ovat enää harvat, mutta päivästä päivään saan vaeltaa Jumala ja Vapahtajaa kiittäen.

Iltaisin en aina saa heti unta, joten käytän unilääkkeenä sitä, että alan lauleskella virsiä ja hengellisiä lauluja. Yksi lempivirsiäni on japanilaisen virsikirjan numero 351, jossa lauletaan:

Vaikka minulla ei olisi enää yhtään ystävää
minulla on kuitenkin verraton Herra Jeesus Kuningas.
Kuka tovereistani olisi kuin Hän,
joka antoi henkensä puolestani.

Tällaisia virsiä laulelen yöaikaa, kun muistan, että vaimoni ja äitini ovat jo perillä Herran luona. Myös monet seurakuntalaiset ja ihmiset, joilta paljon sain, ovat jo kuolleet. Vaikka olemme nyt poikani kanssa kahdestaan, en koe olevani yksinäinen.

Kun laulelen tuosta Jeesuksesta, joka antoi henkensä puolestani, muistan sitä Jeesusta, joka lähetyskäskyssä lupasi olevansa meidän kanssamme kaikki päivät maailman loppuun asti. Meillä on Immanuelin armo, Jumala meidän kanssamme. Se on todellista onnea. Mikään ei elämässä ole suurempaa kuin saada olla tämän Herran kanssa. Tätä hyvyttä saan noina hiljaisina hetkinä nauttia.

Toki olen heikko ja toisinaan tunnen syvästi heikkouteni. Silloin huulilleni nousee seuraava virsi:

Heikko ystävä, Herra pyytää sinua luovuttamaan kaikkiesi Hänelle
Olet Herran lunastama, sinun onnesi on yksin Herrassa.

"Vaikka vaeltaisin kuoleman varjon laaksossa, en pelkää, sillä Sinä olet minun kanssani." Tämän Herran lupaus on tullut minulle suureksi rohkaisuksi sepelvaltimosairauden myötä. "Parasta on, että Herra on kanssamme!" Tiedämme, että millä hetkellä ikinä tämä maallinen majamme hajotettaneenkin, meillä on taivaallinen maja, johon saamme siirtyä.

Kun hiljaisina öinä, kun uni ei tule silmään, muistelen tätä Herraa, en voi olla kiittämättä sitä käsittämättömän suurta armoa ja lahjaa, että saan olla Hänen pelastamansa.

Henkilöuutiset ja kirjeenvaihto

Pyrin laatimaan seurakunnan viikkotiedotteet huolellisesti ajatellen ennen kaikkea, että evankeliumin sanoma leviäisi niiden kautta. Erityisesti kiinnitin huomiota siihen, että eri henkilöihin liittyvät uutiset tulivat yksityiskohtaisesti mukaan seuraavaan tapaan:

Se ja se on sairaana; rukoilkaa hänen puolestaan.

Se ja se on parantunut; kiittäkäämme siitä.

Sen ja sen poika on läpäissyt yliopiston sisäänpääsyututkinnon; rukoilkaamme kiitollisina hänen tulevaisuutensa puolesta.

Ne ja ne ovat menneet kihloihin. Jne.

Julkaisin enemmän tai vähemmän myös sellaisten tavalla tai toisella seurakunnan toimintaan kosketuksessa olevien ihmisten henkilökohtaisia uutisia, joita satuin kuulemaan, vaikka niitä ei suoranaisesti kirkolle olisi tiedotettukaan. Sillä nekin, jotka eivät itse ole kiinnostuneita seurakunnasta, lukevat viikkotiedotteista sukulaistensa tai perheenjäsentensä uutisia ja huomaavat, kuinka seurakunnassa välitetään heistäkin. Näin he kokevat voivansa luottavaisesti lähettää perheenjäseniään kirkkoon. Tämäkin on eräs tapa sanoman eteenpäin viemisessä.

Jumalanpalvelukseen tulijat ottavat nimikkolokerikosta viikkotiedotteensa, mutta lokerikkoon jää niiden lehdet, jotka eivät syystä tai toisesta päässeet mukaan. En jätä niitä loppumaan seuraavaan sunnuntaihin asti, vaan vien ne maanantaina tai tiistaina henkilökohtaisesti niille, jotka asuvat kirkkoa ympäröivässä taajamassa. Kauempana läänissä asuville lähetän tiedotteen postitse, niin että lokerikko tyhjenee varmasti maanantaina. Kirkkoon tulleet eivät ehdi lukea viikkotiedotetta kovin tarkkaan, mutta ne, joille se tulee postissa, lukevat sen yleensä hyvin perusteellisesti ja saavat käsityksen edellisen sunnuntain jumalanpalveluksen sisällöstä.

Olen huono kirjoittamaan, mutta yritän aina kertoa mahdollisimman tarkkaan henkilökohtaiset uutiset ja jakaa viikkotiedotteet nopeasti ihmisille. Heti kun tapahtuu iloisia tai surullisia asioita, soitan tai vierailen perheessä toivottamassa onnea tai ottamassa osaa ja rukoulen heidän puolestaan. Se vaikuttaa huomattavasti paremmin kuin, jos onnittelisi vasta myöhemmin.

Seurakuntien määrä kasvoi ja aloin saada paljon kutsuja puhumaan eri puolille. Jouduin matkustelemaan paljon ja seurakunnan jäsenten henkilökohtainen hoito kävi mahdottomaksi. Siirryin siksi pitämään yhteyttä heihin kortein, kirjein ja puhelimella. Kun saavun ensi kertaa jollenkin paikkakunnalle, ostan kaksi kolmesataa postikorttia ja lähetän sieltä ne kaikille seurakuntalaisille ja etsijöille. Suomessa joku veisteli, että minä saan ehkä vielä kiitoskirjeen Suomen postilaitokselta. Ensi kertaa Suomessa käydessäni lähetin nimittäin ennätysmäärän kortteja: 397 kappaletta.

Kirjoitan kortteihin lyhyitä tervehdyksiä kuten "Rukoilen puolestasi täällä kaukana," tai jos saaja on sairas "Rukoilen, että paranisit pian". Jos lähetän kortin yhdelle henkilölle lentopostissa, niin lähetän kaikille muillekin, ettei kukaan ajattelisi:

- Pastori Itoo lähettää tuolle henkilölle lentopostissa, mutta minulle tavallisessa postissa,

kun en ole hyvä kristitty.

Postituskustannuksista en välitä, vaan säästän sitten muussa. Tämänlaatuinen postikorttievankeliointi on osoittautunut melko tehokkaaksi. Etsijöitä on tullut seurakunnan yhteyteen, pitkään kirkosta etääntyneinä olleita on uudistunut ja palannut uskovien yhteyteen. Esimerkkejä voisin luetella paljonkin.

Uusia ihmisiä rakkauden piiriin

Minun luonteellani on helppo puhua ihmisten kanssa. Niinpä esimerkiksi junassa alan heti jutella vierustoverieni kanssa. Kun joku kysyy esimerkiksi:

- Mikä teidän ammattinne mahtaa olla? vastaan:
- Yrittäkääpä arvata.
- Ette kai vain ole lääkäri?
- En ole.
- Entä opettaja?
- En sekään.
- Entä virkamies?
- Edelleen väärin.

Hän jatkaa kyselyään, muttei millään arvaa. Lopulta kerron, että olen kirkon pastori.

- Sepä vasta hyvä ammatti!

Siitä sitten on helppo todistaa Jeesuksesta ja pelastuksesta.

Kuultuaan todistukseni ihmiset usein sanovat:

- Oli todella ilo saada kuulla tällaista hyvää puhetta Teiltä tänään. Nousen junasta seuraavalla asemalla. Käykääpä luonani, kun liikutte seuraavan kerran täälläpäin.
- Kutsu saattaa olla vain muodollinen kohteliaisuus, mutta vastaan poikkeavani mielelläni hänen luonaan ja pyydän häneltä nimen ja osoitteen. Jos en kuitenkaan pääse käymään, niin kirjoitan junassa hänelle kortin sen paikkakunnan ohi kulkiessani:
- Tänään jouduin kiiruhtamaan paikkakuntanne ohi enkä päässyt poikkeamaan, mutta seuraavan tilaisuuden tullen käväisisin mielelläni luonanne.

Pian saan vastauksen:

- Kiitos, kun tästä vain ohi ajaessanne muistitte minua ja lähetitte kortin. Odotan tuloanne ensi kerralla.

Seuraavalla kerralla ilmoitan hänelle etukäteen ajan ja menen tapaamaan häntä. Vaikka meillä ei ole ollut sen enempää kanssakäyntiä aikaisemmin, kun tulen tällä tavalla hänen kotiinsa, hän ottaa minut vastaan kuin olisimme jo tuttavina kymmenen vuoden takaa. Todistan sitten perheen jäsenille Jeesuksesta. Minut kutsutaan tulemaan uudelleen ja isäntäväki lupaa kutsua silloin muitakin sukulaisiaan ja naapurustoa mukaan. Näin on pari kolme kertaa alkanut säännöllinen kotikokous, josta on syntynyt uuden seurakunnan siemen.

Japanissa on sanonta, että "häätä keinon keksii". Kun ponnistelemme väsymättömästi, ennemmin tai myöhemmin tie eteenpäin avautuu. Paavalikin sanoo Korintolaiskirjeessä, että "hän tekee kaiken evankeliumin tähden pelastaakseen edes muutamia". Minäkin

olen yrittänyt seurata tätä Paavalin esimerkkiä. Olen onnistunut siinä enemmän tai vähemmän. Joskus minua on luultu ja keuhettu innokkaammaksi kuin, mitä todellisuudessa olen. Oli miten oli, olen vakuuttunut siitä, että mikään ei voita sitä iloa ja siunausta, minä ihminen saa osakseen pelastuessaan ja eläessään evankeliumin levittämiseksi muille.

Aavistelen, että vaellukseni päättyy jo pian. Haluaisin, että loppuelämäni todellinen ilo tulisi Jeesukselta, eikä ihmisiltä. Joka päivä rukoilen hengellisen laulun sanoin:

Tee minusta opetuslapsesi, Herrani.
Tee minusta opetuslapsesi, Herrani.
Tee minusta opetuslapsesi sydämeni pohjasta, Herrani.

Seurakunnassa on paljon ihmisiä ja pidämme helposti heitä kaikkia uskovina, mutta asia ei ole niin. Luulemme heitä kaikkia opetuslapsiksi, mutta kaikki eivät sitä ole. Ihminen ja Jeesus näkevät eri tavalla. Rukoilen siksi:

Jeesus, tee minusta opetuslapsi,
edes hituisen opetuslasta Sinun silmissäsi.
Herrani, Herrani, lisää minulle rakkauttasi.

83-vuotiaana en enää kaipaa mitään maallisia. En välitä hienoista vaatteista, en rahasta tai kunniamerkeistä. Vaikka eteeni pantaisiin parhaita herkuja, en voisi syödä kovin paljon. On vain yksi, mitä koko sydämeistäni rukoilen ja pyydän. Että Herra syventäisi rakkauteni Jumalaan ja rakkauteni seurakuntaan ja uskoviin.

Pyhitä minua, Herrani, Herrani.

Todellisen kristityn loppumatkankin tulee olla pyhitetty ja Herralle omistettu. Vaikka julistaisin kuinka innokkaasti evankeliumia, se ei hyödytä mitään, ollen itse ole Jeesuksen veren puhdistama ja Pyhän Hengen pyhittäjä. Laulan tätä virttä usein pyytäen, että Jeesus puhdistaisi minua oman kuvansa kaltaisuuteen.

Älä salli minusta tulla Juudasta, Herrani, Herrani.

Voinko olla huoleton ja pelkäämättä Juudaan kohtaloa? En voi. Juudas seurasi Jeesusta koko ajan, mutta myi lopulta Jeesuksen kolmestakymmenestä hopearahasta ja joutui iankaikkiseen kadotukseen. Juudaan teille eksymättä haluan seurata Herran jalanjälkiä viimeiseen elinpäivääni asti. Sitä Herralta pyydän. Kun elän ajattelematta liikaa, mitä itse haluaisin tehdä ja miten toimia, niin saan ihmeellisellä tavalla kutsuja eri puolilta: "Tulkaa pitämään tänne kokousta", tai "puhuisitteko meille siitä ja siitä aiheesta" tai "voisitteko johtaa tämän tilaisuuden" jne. Saan näköjään vielä toimia Herran työssä.

Lopuksi rukoilen hartaasti, että tämän todistuksenikin osalta toteutuisivat psalmin (115:1) sanat:

"Älä meille, Herra, älä meille, vaan omalle nimellesi anna kunnia armosi ja totuutesi tähden."

Keiko Fujii

Käynti pastori Itoon kuolinvuoteen äärellä

Vuonna 1995 kahta viikkoa ennen kuin pastori Ei'ichi Itoo sai kutsun Herran luokse, vierailin kahden ystäväni kanssa häntä tervehtimässä sairaalassa Tokushiman Wakimac-hissa. Alun perinkin pienikokoinen pastori oli kutistunut entisestään. Hän lepäsi vuoteellaan. Nähdessään minut hän tervehti minua kasvot siinä sanomattoman hienossa hymyssä niin kuin aina.

"Tervetuloa, tohtori!" (Sillä tavalla hän aina kutsui minua.) Sitten hän jatkoi:

"Tohtori, minulla on syöpä, joka on levinnyt laajalle." Hän puhui rauhallisen asiallisesti aivan kuin olisi ollut kysymys jostakusta toisesta.

"Mutta jos Herra suo, haluaisin vielä kerran nousta tekemään julistustyötä Herran kunniaksi. Voisitko rukoilla puolestani." Rukoilin. Kun olin lopettanut, hän alkoi hämmästyttävän kovalla äänellä rukoilla. Välittömästi rukouksen päälle hän alkoi laulaa virttä 595:

Vaikken näe sinua, olet vierelläni.

Autat aina, rakas Herrani.

Valmistat minulle asunnon ja odotat minua. (Kertosäe)

Kaipaam päivää, jona saa nähdä sinut.

Koska lähes kaikki pastorin lempilaulut ovat niitä minullekin, lauloin yhdessä hänen kanssaan.

"Vaikken näe sinua, kasvosi kulkevat edelläni minua varjellen, kaivattu Herrani." Lau-laessamme ensimmäistä ja toista säkeistöä kaikkien silmistä alkoi valua kyyneleet. Kolmannen ja neljännen säkeistön kohdalla suru muuttui Herran kaipauksen kyyneleiksi, Herran syvä rakkaus ympäröi meidät. Virren päätyttyä hän kääntyi yhtäkkiä minun puoleeni sanoen:

"Miten äitisi voi? Oli ikävää, että viime vuonna Hiroshima Carps ei voittanut." Hän tiesi, että äitini oli sen baseball joukkueen fani ja huolehti äidistäni. Sitten sumopainista pitävä pastori jatkoi: "Olin toivonut, että Y ottelija olisi edes kerran voittanut, mutta tässäkään ottelussa se ei häneltä onnistunut."

Kysyin:

"Katsotko televisiota?"

"En, hoitava lääkäri (kristitty) on kieltänyt television katselun ja lehtien lukemisen. Siksi poikani lukee minulle joka aamu lehden. Itse asiassa vierailutkin on kielletty, mutta siinä asiassa en noudata ohjetta, sillä kaikki vierailijat ovat Herran lähettämiä enkeleitä."

Pastorin kunto oli jo niin heikko, että jopa television katselu muodostui taakaksi. Silti hän huolehti äidistäni ja ajatteli suosimaansa sumopainijaa ja otti iloiten vastaan vierailijoita Herran enkelinä.

Kun olimme palaamassa, pastori laskeutui sängyltä ja ojensi minulle 5000 jenin setelin:

”Voisitko ojentaa tämän Kuren kristillisen kirjakaupan hoitajalle. Sen verran jäin hänelle velkaa.” Hänen huoleton olemuksensa kertoi siitä, millainen aito kristitty on.

Kun poistuimme, hänen poikansa, joka oli häntä hoitamassa, johti meidät sairaalaa vastapäätä olevaan ruokalaan. Pastori Itoo halusi, ettei kenenkään häntä katsomaan tulleen tarvitsisi palata nälkäisenä. Kun olimme istuneet pöytään, ravintolan kristitty isäntä kysyi meitä, mistä olimme tulleet. Kun vastasin: ”Hiroshimasta”, hän sanoi:

”Vähän aikaisemmin kävi myös vierailijoita kaukaisesta läänistä. Aivan päivittäin eri puolilta maata tulee ihmisiä pastori Itoota tapaamaan. Luulen, että te ajattelette, että hän rakastaa teitä enemmän kuin ketään muuta. Kaikki ajattelevat niin. Minunkin mielestäni hän rakastaa eniten minua.”

SUOMENTAJAN JÄLKIKIRJOITUS

Lähes 91 -vuotias Herran palvelija pastori Eiichi Itoo sai kutsun taivaan iloon 9.2.1995, vajaa kuukausi Koben alueen suurmaanjäristyksen jälkeen.

Hänen suurta rakkauttaan Kansanlähetyksen lähettejä ja lähetystyötä kohtaan kuvastaa, että poisnukkumistaan edeltävänä päivänä häneltä kysyttiin, haluaisiko hän vielä tavata jonkun ihmisen ennen siirtymistään kirkkauteen. Hän vastasi välittömästi haluavansa tavat lähetyssaarnaaja Pihkalan lapset Asako ja Tomio Pihkalan, jotka olivat juuri lukionsa jälkeen lukuvuoden mittaisella vapaaehtoistyöpestillä Tokushiman seurakunnissa. Viesti pastori Itoon pyynnöstä kantautui Awajin saarelle, jossa Tomio ja Asako olivat avustamassa maanjäristyksen uhreja. Pastori Masaki ajoi heidät Wakimachin Ooshima-sairaalaan, missä pastori Itoo jo hyvin heikkona makasi. Heti heidän saavuttuaan pastori alkoi rukoilla heidän puolestaan, siunaten heitä siihen asti kun, voimat riittivät. Kesken siunauksen hän nukahti. Kuvaavaa oli, että 20 vuotta aikaisemmin, kun nuo kaksoset olivat syntyneet, pastori oli varta vasen tullut siunaamaan vastasyntyneitä.

Seuraavana päivänä sairaalan lääkärin läsnä ollessa pastori Itoo nosti yhtäkkiä kätensä ylöspäin ja hänen kasvonsa täytti ylimaallinen ilo, kun hän näki jo rajan toisella puolella Herransa ja sitten kädet putosivat alas ja maallinen matka täällä ajassa vaihtui taivaalliseen uuteen asuntoon.

Tuhannet ihmiset siunaavat pastori Itoon muistoa ja sitä suurta rakkautta, jolla hän julisti ihmisille Herran pelastussanomaa. Hän tuli uskoon 15 -vuotiaana elämänsä ensimmäisessä kristillisessä kokouksessa ja toimi pastorina 67 vuotta. Kiinassa hän toimi 7 vuotta lähetystyössä ja kiersi laajasti eri puolilla maailmaa. Suomessa hän vieraili kolme kertaa.

Pastori Itoon merkitys on ollut todella suuri niin Kansanlähetyksen Shikokun työssä kuin Tokushiman läänin muissakin kirkoissa. Keskusteluissa tuli usein vastaan se, mitä tunnettu kristitty kirjailija Ayako Miura kirjoitti pastori Itoosta:

- Hänellä ei ole korvaa pahoille puheille!

Niin kuin joiltakin puutuu musiikkikorva, niin pastori Itoolta näytti puuttuvan korva kuunnella pahanpuhumista. Muistan, miten eräällä automatkalla kokeilin pitääkö tuo hänen maineensa paikkaansa. Aloin kertoa hänelle eräästä yhteisestä ystävästämme, jolla oli ilmeisiä ongelmia. Kerroin myös erään seurakunnan pastorin ja seurakuntalaisten keskinäisistä ristiriidoista. Pastori Itoo kyllä tiesi molemmat asiat, mutta ei noussut kelkkaani, vaan keskeytti ja sanoi:

- Rukoillaan heidän puolestaan!

Ja niin hän välittömästi alkoi rukoilla noiden ihmisten puolesta.

Kuuntelin erään pastori Itoon viimeisimmistä saarnoista kasetilta. Sen aiheena oli lause: *"En minä kuole, vaan elän ja kerron Herran teoista."* (Ps. 118:17) Lause oli kirjoitettu myös hänen vuoteensa yläpuolelle sairaalassa. Hän suuntautui kaiken aikaa eteenpäin, uusiin tehtäviin, julistamaan Herran tekoja. Taivaan kirkkauden puolella hän saa edelleen julistaa Herran tekoja, kertoa niitä ylistyksessä Herralle itselleen. Herran omalla ei ole edessään kuolemaa, koska Jeesus kärsi hänen kuolemansa hänen sijastaan. Herran oma ei näe kuolemaa vaan ylösnousseen Herran sinä hetkenä, jona hän siirtyy tästä ajasta pois.